СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 128. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, вівторок, 2-го липня 1946. No. 128. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, July 2, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

КРАЙ ПЕРЕД НЕБЕСПЕКОЮ ІНФЛЯЦІЇ ВНАСЛІДОК НЕДОСТАЧІ КОНТРОЛІ ЦІН

Бюро Адміністрації Цін покінчило своє існування в півночи у неділю 30. червня після того, як президент Труман в суботу ввечер поклав свій спротив (вето) проти нового законопроєкту, що саме перейшов у сенаті, в справі контролі цін. Вже перед тим палата репрезентантів, на підставі конференції обох конгресових палат, переголосувала цей самий законопроєкт з поправками і він мав заступити місце давнього закона. Президент Труман, положивши своє вето проти нового закону, відіслав його назад до конгресу разом із посланням, щоб конгрес ухвалив інший, ліпший закон, а тимчасом щоб ухвалив резолюцію, якою продовжив би існування попереднього закона, що вже проіснував три роки. Негайно після отримання послання від президента в суботу палата репрезентантів одобрила його вето 173 голосами проти 142, а сенат відложив свої наради до понеділка.

Після вислання послання до конгресу президент виголосив промову до народу із поданням причин, чому він заветував новий закон про існування Бюра Адміністрації Цін. Як у посланню так і в промові президент заявив, що новий закон накладає на уряд лише обовязки, а не дає йому права накладати контролі над цінами. Новий законопроєкт управильнює ціни лише деяких продуктів, а це може довести до швидкого підвищування цін продуцентами й бизнесменами. У посланню і в промові президент гостро натаврував поправки до законопроєкту, додані сенатором Робертом А. Тафтом і робив його відповідальним за наслідки недостачі в контролі цін. Президент заявив, що [illegible] належної контролі доведе до жахливої інфляції, яка потрясе добробутом краю і відібється страшним економічним заміщанням у цілому [illegible] негайної акції від конґресу. Які постанови має містити новий закон, президент подав у своїм посланню.

При кінці промови президент візвав бизнесовців і продуцентів, щоби не зміняли ціни, заки не появиться якесь рішення в справі контролі цін, а всіх урядовців Бюра Адміністрації Цін просив, щоб вони осталися на своїх становищах і сповняли дальше свої обовязки.

Настрій в краю після президентського вета.

З Білого Дому звідомляють, що негайно після промови президента в суботу почали напливати до президентського бюра сотки й тисячі телеґрам. Подавляюча частина телеґрам одобрює становище президента, а лише одна телеґрама на 25 ставиться критично до його заряджень, сказано у звідомленню. Серед конґресменів панує роздвоєння. Більша частина членів палати репрезентантів схиляється до думки президента, а між сенаторами панує опозиція до його думок. Сенатор Тафт вітверто каже, що президент Труман робить політику зі справи контролі цін, бо в самім лише посланню згадав його імя аж 21 раз тому, що він Республиканець. З різних сторін наспіли вісти, що будуть негайно піднесені ціни на такі продукти, як мясо, молоко і будівельні матеріяли, а з тим теж і ціни мешкань. Одначе деякі стейти, як Ню Йорк, Ню Джерзі й Дистрикт Коломбія наперед подбали про контролю над комірним і тому нема страху, щоб вони були підвищені. Деякі підприємства й бизнесові доми запевнюють, що вони будуть придержуватися цін, які панували до 30 червня 1946 р.

КРАЩЕ ЗБРОЙНИЙ МИР НІЖ БЕЗЗБРОЙНА ВІЙНА.

На 51-ому зібранні Пенсилвенійського Союзу Адвокатів, в якому взяло участь 500 делеґатів, голова Найвищого Пенсилвенійського Суду, Джордж В. Максвей, виступив з промовою, в якій гостро напятнував советську політику у відношенні до Америки. „Мрії про ліґи народів та про світову наддержаву не є нічим новим, але всі вони є фантазією" — говорив Дж. Максвей. Він заявив, що політика Сталіна є точним наслідуванням гітлерівської політики „крови і заліза", та що така політика завжди знаходить податливих державних мужів у миролюбних країнах, що додає ще більшої сміливости аґресорам, як це було, напр., після постави Чемберлейна в Мюнхен в 1938. р. „Росія цілком доказала, що вона дуже мало, або нічого не хоче мати до діла з Дядьком Семом, за виїмком верховодити над ним". Американці не можуть довіряти Советському Союзові, що ненавидить американські індивідуальні вольности, та застосовує методи Джінґіс Хана до всіх поневолених країн. Дж. Максвей дальше виступив гостро проти всякого угодовства зі Советським Союзом, домагаючись, натомісць, скріплення американської армії та дальших дослідів над атомовою бомбою, бо „історія доказує, що багатство і слабість заохочують до аґресії, а народи, які не були готові до війни, були зрілі на те, щоб їх поневолити. Американці повинні воліти озброєний мир, ніж безбройну війну".

Жахлива сила експльозії атомової бомби на Бікіні Атоль

В неділю, 30. червня, в 6. годині після полудня (за нюйорським часом), відбулася довго очікувана і старанно підготована проба з атомовою бомбою на Бікіні, одному з коралевих Маршальських Островів. Це була експльозія четвертої з черги атомової бомби в історії людства, а перша доступна для спостережень і опінії світу. Дві попередні бомби скинено в останній фазі війни з Японією. Недільну пробну експльозію підготовано з великою старанністю і її могли спостерігати різні наукові і військові комісії, кореспонденти, делеґати Обєднаних Держав і т. п. Бомбу скинено на 73 експериментальні кораблі з американської суперфортеці Б-29, якої пільотом був майор Гаролд П. Вуд, з Бордентавн, Ню Джерзі. Бомба була дуплікатом цеї, яку скинено на Нагасакі в Японії та яка закінчила найбільшу в історії другу світову війну. Вибухи були зосереджені над кораблем „Індепендес", 500 стіп у повітрі. Сила і явища експльозії були справді космічні, як запевняють кореспонденти. Величезними просторами сколихнув жахливий гук, а стовп полумя і диму вистрілив на більше як 30 тисяч стіп у повітря. В наслідок експльозії два кораблі затонули, один перевернувся, а 19 були важко і лекше пошкоджені, або горіли. Цілий перебіг проби з атомовою бомбою можна було слідкувати безпосередньо через радіо. Американська преса з понеділка заповнена докладними звідомленнями, здержуючись докищо від коментарів, що й доразжував командант маневрів, віцеадмірал Вилйем Г. П. Бленді.

ВІДГОМІН У СВІТОВІЙ ПРЕСІ

Всі часописи світа широко розписуються про досліди з атомовою бомбою на Бікіні, за виїмком німецьких ґазет та англійського лейбуристського органу. Італійська ліва преса називає бомбу „нацистичною зброєю".

ОПІНІЯ СПОСТЕРІГАЧІВ

Приявні при дослідах з атомовою бомбою науковці, конґресмени та представники Обєднаних Держав мали висловитися, що явища експльозії бомби були менші, як вони сподівались. Представник Советського Союзу, проф. Сімон Александров, здвигнув раменами та сказав: „Не так дуже". Очевидно, що всі спостерігачі приглядалися видовищу з відповідної віддалі. З перебігу цеї проби поролено документальні фотознимки та точні обсервації при допомозі відповідно прецизного приладдя. Ціла небезпечна проба з цею космічною силою обійшлась без жертви в людях.

КОШТОВНА ПРОБА

Підготовка до проби з атомовою бомбою коштувала, згідно зі заявою команданта маневрів віцеадмірала Вилйема Г. П. Бленді, 70 міліонів долярів. В ці видатки не враховані кошта самої атомової бомби, [illegible]".

МекДофі резиґнує зі становища голови Місії УНРРА в Україні

Голова місії УНРРА в Україні, Маршал МекДофі з Ню Йорку, захворів в поворотній дорозі з України і лежить в одній з американських військових лікарень у Берліні. Він зголосив резиґнацію з посту голови місії, як протест проти припинення конґресом допомоги Україні й Білорусі на цій підставі, що советська влада не дає американським кореспондентам свобідного доступу до джерел інформацій в тих краях. Ґенеральний директор, Ля Ґвардія резиґнацію приняв, але в письмі до Маршала МекДофі заявив, що його завваги слушні й він буде їх обороняти, та що він вірить, що в українській та білоруській допомоговій програмі не буде жадних редукцій.

УНРРА ВІДМОВЛЯЄ ДОПОМОГИ СКИТАЛЬЦЯМ НЕ-ЖИДАМ У НІМЕЧЧИНІ.

З головної кватири УНРРА в Німеччині повідомлено, що ця організація не буде більше давати допомоги воєнним біженцям не-жидівського походження з Польщі, Югославії та інших країн, які належать до Обєднаних Держав, (отже теж з України), якщо вони не хотять вернутися до своїх країн. Постанову підписав керівник УНРРА в Німеччині, британський ґенерал Сер Фредерік Морґан. Постанова увійшла відразу в силу. Вона заряджує основну провірку по всіх таборах скитальців у Німеччині. В неточному повідомленні сказано, що на будуче будуть виключені від допомоги УНРРА воєнні злочинці, колябораціоналісти, та зрадники з будь якої раси, національности і релігії, дальше: бездержавні особи, італійці, т. зв. фолькс-дойче, балтійські німці, особи, які служили в німецькій армії, якщо не докажуть, що до тої служби вони були змушені, та громадяни Обєднаних Держав, за виїмком осіб переслідуваних, які відмовляються від повороту до своїх країн.

СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ.

З Лондону повідомляють за московським радіо, що Президія Верховної Ради СССР назначила звичайну сесію Ради на 10-го вересня б. р. Іншим указом президії поширено амнестій на робітників залізно-дорожного і водного транспорту, засуджених за співпрацю з німцями та за проступки проти воєнних законів. Назначено теж зміну державних емблемів окупованих і прилучених до Советського Союзу республик Литовської, Латишської, Естонської, Карело-Фінської та Молдавської.

КОМУНІСТИ І ЇХНІ СИМПАТИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ.—Ця картина знята в Парижі. Велика товпа, що її маємо перед собою, це демонструючі комуністи та їхні симпатики. Демонстрацію влаштовано як протест проти цього, що хтось повибивав вікна в головній комуністичній кватирі.

БИРНС ДОМАГАЄТЬСЯ СКЛИКАННЯ МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

На паризькій конференції міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг американський секретар стейту, Джеймс Ф. Бирнс, домагався скликання мирової конференції 21 держав на 25. липня б. р. На його настоювання, щоби советський міністр Молотов відповів коротко, чи погоджується на цю пропозицію, чи ні, Молотов дав виминаючу відповідь.

На дальшому порядку нарад є справи: 1. Італійських кольоній, 2. Майбутня доля Трієсту та Венеції Джулії, в якій то справі французький міністр вніс ще одну, компромісову пропозицію; 3. Встановлення дати мирової конференції і 4. Пропозиція створити центральне управління для Німеччини.

БЕЗПОРЯДКИ В ТРІЄСТІ.

На тлі незгоди, до кого Трієст має належати дійшло в місті до більших заворушень. Внаслідок експльозії ґранати були поранені пять американських вояків.

ДЕМОНСТРАЦІЇ В НІМЕЧЧИНІ.

В Гамбурґу, Німеччина, вже другий раз відбулася публична демонстрація німців проти британських військових властей, які наказали евакувати деякі дільниці міста, щоб приготовити місце для британської головної кватири, офіцерів та їх сімів.

ІТАЛІЯ ВЖЕ МАЄ ПРЕЗИДЕНТА.

[illegible] проголошення Італії республикою, Конституційна Асамблея вибрала більшістю 396 голосів на на всіх 504 тимчасовим президентом 68-літнього неапольтанського парляментара, Енріка де Ніколя. Після ухвалення конституції республики на початку 1947. р. відбудуться нові вибори [illegible] де Ніколя був компромісовим кандидатом трьох головних італійських партій: християнських демократів, соціялістів і комуністів.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РАСИЗМ.

Советський уряд заборонив червоноармійцям женитись з австрійками. Австрійських жінок, які вже були вийшли замух за советських салдатів і їхали зі своїми чоловіками до їх домів, не впущено до Советського Союзу та завернено від кордону назад в Австрію. Відомо, що Гітлер теж заборонив своїм німцям женитися з особами іншої національності.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ В ТРІЄСТІ.

До порту в Трієсті причалили американські воєнні кораблі, між яким є 10,000-тоновий крейсер „Фарґо" та два нищильники. Командант крейсера заявив, що він причалив до Трієсту з власної ініціятиви, затривожений поголосками, що югослави обстрілювали там американські кораблі та з метою співпрацювати з військовими силами союзників, щоби вдержати порядок і допомагати американській поліції у виконуванні її обовязків.

ВКРАЛИ ПРЕМІЄРА І МІНІСТРІВ.

Непризнаний ніким „уряд" Індонезії повідомляє з Батавії, Ява, що ґрупа озброєних людей схопила „преміера" та 5 міністрів і одного ґенерала. У висліді „президент" Індонезії назначив себе „диктатором" та проголосив в країні виїмковий стан.

МОСКВА ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО БЛЬОКУ.

„Правда", орґан комуністичної партії, виступила гостро проти запропонованої Злученими Державами військової співпраці усіх американських країн. „Правда", як звичайно називає це американським „імперіялізмом" та твердить, що така військова співпраця загрожує загальному мирові і беспеці та суперечить засадам Обєднаних Держав.

ПРОТИ НАДУЖИВАННЯ ПРАВА ВЕТА.

На засіданні Ради Беспеки Обєднаних Держав представники Америки і Китаю виступили з критикою проти надуживань права „вето", що унеможливлює всяку міжнародню співпрацю. Досі цим правом користувався тільки Советський Союз.

ПОЛОЖЕНН В ПАЛЕСТИНІ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ.

Після саботажів жидівських екстремістів, схоплення англійських старшин, процесу керівників жидівської підпольної орґанізації і т. п., положення в Палестині ще більше загострилося. Перед проголошенням дальших плянів англійської політики щодо Палестини, великі зєднання британського війська та палестинської поліції переводять ґенеральну облаву на членів жидівської екстремістичної орґанізації. Дві особи вже були вбиті, а багато поранених.

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ ЗАЛИШИТЬСЯ В КИТАЮ.

З Білого Дому офіціяльно повідомляють, що американська армія залишиться в Китаю. При цьому згадується, що Советський Союз не виповнив Потсдамської умови на підставі якої мав звільнити та відправити до Японії усіх японських полонених.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число в суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВА ЧИСТКА У СОВЄТАХ

Коли де крадуть і обманюють, то там є потреба чистки. Та це ще не все, коли говорити про „чистки" в Совєтах. Бо якби навіть там „крали" чи „обманювали", скажім трудящі на селі чи в місті, в колхозі чи фабриці, то це булоб цілком природним явищем. Цеж ратувалиб життя голодні й обдерті, намагаючись ось так дістати те, що їм не заплачено за їхній піт. Та там краде і обманює верхівка, а заохочує її до цього, як це дивно не виглядалоб, таки сама влада. Бо оті всі „пятилітки", „ударні кампанії" й „стахановщини", що їх видумала партія, а які уособляє Сталін, є прецінь головні засоби совєтської експльоатації робітничої сили. Тому є вони рівночасно і джерелом страшної деморалізації.

Так є у Совєтах, що кожна фабрика повинна старатись „перегнати" другу в продукції, бо тим вона виявляє любов до великого і розумного „вожда". Одна галузь промислу повинна перегнати другу, один комісаріят (тепер уже міністерство!) другий. А щоби перегнати, треба виказати обовязково продукцію на більше як 100%. Так і діється. За такі „осяги" сиплються грошеві нагороди, відзначення і т. п. Хто читав книжку В. Кравченка „Я вибрав свободу", той добре знає, як воно в практиці виглядає. Там і вияснене, як це шахрується внизу, часто просто з наказу згори, бо й гора хоче пописатись, що вона ревна супроти „вожда" і партії, а крім цього дістати грошеві бонуси та інші винагороди. Крім цього бувають ще різні „калькуляції" у самої верхівки, що мають на цілі [illegible] любимців Сталіна, що то постійно між собою ворогують і підставляють собі взаїмно ноги. Це ніби з заздрости, хто має бути при Сталіні першим. Отже, коротко кажучи, цього бруду було й є повно. Тільки не той бруд мають на увазі сталінські чистки хоч про нього, як от тепер, розголошують у себе й світі. Цей бруд, був, є і далі остане, а Кремлеви іде про щось інше.

Вже віддавна заповідали, що Сталін зробить скоро таку чистку в Совєтах, якої там ще не бувало. Значить, таку, що буде більш жорстока і крівава, ніж попередні чистки. І зробить це з большевицької засади потреби перманентного терору, як і на те, щоби винищити ті всі численні елементи, що бували поза границями Совєтів, оглядали „буржуазні" порядки і „заразились". Чистка, кажеться, потрібна Сталінови ще й на те, щоби знищити або стероризувати тих, що вчасі війни набрали деякої сміливости через певні ухили від партійної дисципліни і науки. А крім цього треба теж соток тисяч чи міліонів нових невільників для каторжних робіт і переведення нової пятилітки. Та це вже звичайне явище.

З якого боку ми не підходилиб до цеї нової чистки, то таки треба ставити на першому місці страх Кремля перед наслідками ухилів від партійної лінії, що їх треба було зробити партії вчасі війни. До тих ухилів, мимоходом кажучи, належать теж уступки на релігійнім полі. Усе це, стало в очах Кремля тепер загрозливим, і це є властива причина нової чистки.

В ЄДНОСТІ СИЛА

„В єдності сила" — це гасло, що його повторяється від віків і що ніколи не перестане бути актуальне. Сьогодні, коли суспільне життя народів та людства виказує таку велику зрізничкованість, єдність в думках і праці має тим більше значення. Єдність в житті і праці — це проґрес, єдність у бортьбі — це перемога. Розпорошення сил і незгода — це даремне витрачування енерґії, відсталість і поразка.

Перед кількома днями подано відомість про Антибольшевицький Бльок Народів, завданням якого є — як пишеться в деклярації Комітету цього Бльоку — координувати. боротьбу поневолених большевизмом народів проти спільного ворога за спільну свободу. Конкретних даних про цей Комітет не подається, але діло не в особовому складі, формі чи величині Комітету, а тільки в самій ідеї про конечність єдности поневолених народів. Большевицькому терористичному „возєднанні" під кремлівським чоботом треба протиставити орґанічну єдність у боротьбі за визволення. Сьогодні жоден з народів не може жити виключно своїм власним життям та, щоб жити взагалі, він мусить виказати максімум зрозуміння теж до потреб інших народів. Це відноситься насамперед до країн поневолених червоним Кремлем.

„Дівіде ет імпера" — розєднуй і пануй — було завжди найголовнішою зброєю в руках імперіялістів. Цю зброю не без успіху застосовують большевики як у міжнародній політиці, так і у відношенні до поодиноких народів. Кремль подружився з німецьким та японським імперіялістами, щоб тільки пхнути їх до війни проти західних демократичних держав, і опісля з военних пожарів, знищень та смерті витягнути для себе бажану користь. Серед поневолених народів большевизм завжди винаходить „шкідників", „контрреволюціонерів", „петлюрівців", „ворогів", „бандитів" і т. д. та всіми чортівськими хитрощами і засобами намагається довести, щоби брат убивав брата, щоб одна частина народу винищувала другу, та щоб поодинокі народи винищували себе, залишаючи в спокою тільки „великого братнього народу".

Формально Кремль „возєднує", а наділі докладає усіх зусиль, щоб підбурити румунів проти мадярів, мадярів проти чехів, чехів проти поляків, поляків проти українців і т. д., витворюючи цим зачароване коло гризні і боротьби всіх проти всіх та відвертаючи увагу поодиноких народів від спільної могили; яку їм усім копає большевизм. Створення Антибольшевицького Бльоку поневолених народів булоб першим наказом хвилини і найбільшою запорукою кінцевої перемоги.

Подібно, як спільна доля, чи краще, — недоля, вимагає єдності між поодинокими народами та підпорядкування усіх інших справ боротьбі за визволення, то **цеї єдності ще більше потрібно в нутрі кожнього народу.** Большевики не вибирають в засобах. Вони при допомозі найподліших брехнів, провокацій і злочинів намагаються сіяти в народі недовіря, вдержувати постійну ворожнечу, нищити народ його власними руками. Звичайно, різниці поглядів і думок на поодинокі, не основні справи, завжди існували та будуть існувати. Це ще не є злочином. Навпаки, часом з різниці поглядів виходить одна творча думка, але цих розбіжностей не сміє бути в основних справах. Їх в українському народі і немає, або їх до таких розмірів роздувають тільки вороги.

В суспільному житті необхідно вміти **відрізняти політичних ворогів і політичних противників.** Ворога треба знищити, а з політичним противником завжди можна дійти до порозуміння і з противника зробити собі союзника. Серед одного народу, крім зрадників, не можна дошукуватись політичних ворогів і якщо вже існують розбіжності думок і поглядів на поодинокі другорядні справи, їх треба полагодити по братньому. Між собою нам треба виказати максімум доброї волі, вирівнювати різниці поглядів шануючи себе взаємно та довіряючи собі. У боротьбі з безпощадним ворогом теж треба бути безпощадним. Але в нутрі одного народу треба не тільки на словах, але й на ділі відкинути всякі особисті чи ґрупові амбіції та зєдинившись думками довкруги тих, що ведуть безпосередню боротьбу проти ворога, спільно прямувати до одної мети. Ворогові залежить на тому, щоб між нами не було єдності і ми здобудемо першу перемогу, як цеї єдності добемося. Без єдності між людьми, не може бути єдності в народі, а без єдності в народі не досягнеться теж результату в єднанні народів.

Природні багатства для добра людства

Наші люди зосереджені переважно у східних стейтах нашої великої країни й тому, природно, звертають звичайно увагу на події й розбудову своєї околиці. Одначе зогляду на цілість населення Злучених Держав і на його добробут як в теперішності, так ще більше в майбутності, треба нам теж тримати палець на живчику нашого Середнього та справжнього Заходу. Східні стейти можна вважати вже настільки населеними, що ледви вистачає природних багацтв для виживлення їх населення. Тому розвиток можливостей життя й праці в західних околицях мусить прикувати увагу громадян зі Сходу, так як би це була їх власна життєва справа.

Недавно оприлюднено два великі проекти для розбудови Заходу, а це наводнення великих земельних просторів в стейті Вашингтон і будову рури для достави природного світляного ґазу до стейту Канзасу і до Каліфорнії.

Наводнення так званого Коломбійського Басейну, недалеко міста Веначі, у стейті Вашингтон, привитав секретар внутрішних справ Джеймс А. Круґ, як один із найбільших проєктів цього роду. Користи з цього басейну передбачує він на 1951 рік. Це не новий проект, коли йде про його започаткування, бо за його здійснення ведеться аґітацію в північно-західних стейтах від чверть століття. Він обіймає простір 1,200 акрів пустинної землі, позбавленої води, а положеної в центральній частині стейту Вашингтон. Секретар Круґ, витаючи рішення за здійснення проєкту, назвав цю смугу землі „обіцяним краєм" і звернув увагу на це, що в Америці повно землі позбавленої води, що її варта наводнювати так швидко, як це лише вдається. Коли буде переведений плян наводнення, або як кажуть по англійськи „реклямація", то там можна буде поселити 17,000 фармерських родин. Воду до цього проєкту мають дістати з ріки Коломбія при помочі тами, яка своєю величиною перевищить звісну Таму Ґренд Кулі на ційже ріці, хоч її вважають за найбільшу в світі. Нова тама буде збудована недалеко місцевості Юматила в стейті Ореґон. Водночас із новою тамою будуть будувати і водно-електричні заводи для електрифікації цілої околиці. Кошти нової будови будуть покриті з федеральних фондів.

Другий проєкт для використання природного багатства це будова рури, довгої на 1,200 миль, коштом багато міліонів долярів. Рура має йти з західньої частини стейту Тексас і північної частини Ню Мексика аж до Каліфорнії. Крім цього буде проведена ще друга рура до стейтів Канзас, яка постачатиме світляний ґаз із згаданих стейтів, де він находиться в природнім стані під землею. Проєкт переводять три ґазові підприємства коштом $70,000,000. Вже в зимі 1947-48 року згадані околиці дістануть світляний ґаз. В першу чергу дістануть ґаз міста південної Каліфорнії, такі як Лос Анджелес і його околиця, отже Санта Моніка, Сан Бернардіно і Редландс. Очевидно, що природний ґаз можна постачати без порівнання дешевше і саме тому підприємства рішаються на такий великий видаток для його використання.

Оба проєкти це лише зразки використання природних багатств одної країни для добра людства. Проєкти не були пляновані одним мозком, та всетаки вони вказують на одно спільне змагання передбачуючих людей, а це розмістити населення Америки в різні околиці і в такий спосіб облегшити їм прожиток. Про такі справи пишуть багато чоловіколюбці, а останніми часами ними займаються і практичні державні мужі із Орґанізації Обєднаних Держав. Американський економіст з Бюра Буджету, Луїс Г. Бін, предложив Соціяльній та Економічній Комісії О. Д. інший проєкт розселення людей від цего який досі практиковано і тому він дещо дивний. На основі студій Бін прийшов до висновку, що в світі треба зменшити кількість фармерських робітників не тому, що земля не зможе всіх виживити, але тому, що є їх забагато. Війна відкрила досі небувалі способи використування природних сил, отже ці способи можна буде приноровити до прискорення продукції харчів. Тому саме фармерський робітник в такому стані, як ми його бачили досі, стане пережитком. Новітний фармер буде уживати різної небувалої досі машинерії, яка заступатиме багато робітників.

Бін рахує, що пів біліона людей на світі це фармерські робітники. Він думає, що вже тепер можна зредукувати це число на 40 відсотків, отже яких 150,000,000 людей може беспечно покинути фарми, а харчів не буде обмаль. Колиб цих робітників перенести з фармів до інших занять, то населення світу не лише не втратить нічо на цьому, але навпаки, ще зискає. Дотеперішні фармерські робітники, яких на фармах не потрібно, підуть до таких занять, як промисл та обслуга і це причиниться до особистого добробуту кожної людини. Тоді такі краї, як Китай або Індія, у яких перенаселення таке, що люди гинуть сотками з голоду, зможуть не лише лекше виживити населення, але й дати йому без порівнання ліпші життеві умовини.

Засада, на якій Бін опирає свої твердження, така: хліборобство робить людину повільною й лінивою. Фармерські робітники зогляду на зміни в природі, не все уживають повних сил до праці. Крім цього, життя серед природи не ставить до них вищих вимог. Колиб їх забрати до промислових підприємств, їх життєва стопа піднесеться і вони мусять розвивати свої сили до продукційної праці. Вища життєва стопа промислового робітника вплине тоді на збільшення вимог оставшого фармерського робітника, який працюватиме машинами і новими винаходами далеко справніше і зможе збільшити свої життеві потреби.

Одначе до переведення такого перевиховання і розміщення населення треба порозуміння всіх країн — твердить Бін.

Божевілля

— Вгадай, що я маю в кулаці?

— Чотири коні і гармату.

— Е, бо ти бачив.

Це з розмови двох божевільних. Божевільний, це людина хвора, хвора на голову і з неї не годиться сміятись, але часом не видержиш. Божевілля має свої різні стадії і його лікується, хоча в основному вважається за невилікувальне. В кожному разі божевілля це хвороба дуже небезпечна і тому таких хворих треба унешкідливлювати.

Большевизм — це без сумніву хвороба, яка в усіх своїх проявах точно покривається з божевіллям. До цих проявів, крім нахилу до найбільших злочинів, належить теж плести словами найбільші нісенітниці, в роді згаданої на початку. З такими божевільними нісенітницями можна зустрітися в кожній большевицькій ґазеті. Для прикладу передруковуємо один такий витвір божевільного мозґу з бразилійського товариша нюйорських „українських" щоденних „Ізвестій", т. зв. „Української Газети". От що вона собі вшкварила:

...„— Христос Воскрес!

— Наша Батьківщина Воскрелса!

Завдяки великого чоловіка, мудрого Сталіна, що вмілим керівництвом врятував нашу Батьківщину. Він врятував нас і робітників цілого світа, бо мудро керував бійцями, які скрутили голову страшного змія. Це мабуть той самий змій, що спокусив Адама і Еву. Після тої спокуси, яких 5,000 років пізніше прийшов великий муж, Ісус, який пробував визволити людство від того змія, але тодішня реакція, фарисеї і демагоги, не дали йому докінчити діла, схватили його і замордували, а самі ховаються за його імям торгують ним досі. Проминуло поверх 19 століть, прийшли на світ два великі мужі — Ленін і Сталін. Побачили ангели чорної реакції, що це за люди і намагались погубити їх. Але це їм не вдалось, бо ці люди відкрили двері до Правди і Волі міліонам мозолистих рук, які тепер радісно можуть сказати:

— Христос Воскрес!

...„Радуйся і веселися нова країна Рад Христа побачила. О, великій геній народу і наш спаситель Сталін, під твоїм руководством визволяються народи і обєднуються в одну велику сімю.

— Хай живе Сталін!

— Христос Воскрес!"

Божевільних унешкідливлюється. Колиж, нарешті, зробиться це з найбільшим божевіллям, яке знає історія, большевизмом?

ОЛ. ЛУГОВИЙ

Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильоґії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

3)

Замісць Бога висунено ще більше культ „Божого помазанника" і новітних святих — старця Кузьму*), протоєрея благословенного сибірського Іоана Кронштадського, а потому і Григорія Єфимовича Распутіна.**) Екскомунікувати архиепископа Синод не наважився. Справу затримано у найгострішій таємниці. Архиєпископові Михайлові поражено по батьківськи — податися на спокій у манастир. Там він і дожив кінця.

Ось про що думав полковник Поволоцький на полковому святі чернигівського полку в день Покрови 1916 року. І пригадувалися йому слова старого:

— Московити, архиєпископ завжди звав так москвинів, — зневажили нашу віру, нашу історію, понижують наших національних героїв. Були у нас князі Острозькі, Заславські, Корецькі, Вишневецькі. Тепер серед українців живуть нові Острозькі, Заславські, Корецькі і Вишневецькі, але ті імена прибрали собі ізраеліти! Жив якийсь юдей у Заславі, от і дали йому на переписі назвище — Заславський Жив у Корці — маємо Корецького, у Острозі — Острозького, у Вишневці — Вишневецького, у Хмельнику Хмельницького*). Зберігся у мене перший московський часопис — „Ведомости московского государства" з 1702 року.**) Не Русі, не Росії, а московського государства! Тепер впевняють у іншму, давним нашим імям користаються... Віру від нас приняли — і нас обливанцями зовуть, недовірками. Бо московський піп ще від Федорця***) тричі окунає новонарожденну дитину у воду, підпилий нераз і втопить...

— Живеш ти, сину, на межі століть, — говорив старий при інших відвідинах. — Девятнацятий вік — вік поступу, знесення рабства у світі, вік визнання людини людиною. Двадцятий вік — вік революцій, кривавих воєн, економічного визволення і нового рабства. Саме національне визволення без економічних реформ — фальш і облуда... Ти воїн. Твій і таких, як ти, обовязок повстати в обороні народного права. Нагоди прийдуть — не проґавте їх. За вашу бо невдачу каратиметься народ, ваші внуки і правнуки довгими століттями... Пригадай Хмельницького, Мазепу! Відійшли вони від народу і всі їх змагання чим закінчилися? Сила ваша в народі. Не обманюйте його. Всякий обман, неправда — гострим ножем обернеться проти вас самих...

Слова старого архиєпископа, — здавалося Паволоцькому, — й тепер бреніли в землянці старшинського зібрання чернигівців. Прислухувався, не міг зрозуміти, звідки вони походять? Говорив це начальник дивізії, ґенерал лейтнант Стенбок-Фермор:

— ...Втретє, панове старшини Чернигівського полку, святкуєте Покрову у бойовій обстанові. Народи наші багато пролили крові, впало міліони жертв — і дарма! Наслідок наших 26-місячних змагань у нас перед очима. Ми в подільських болотах, мало не за півтисячі верств від кордонів держави. Ворог відобрав від нас півтора десятка наших провінцій, кілька соток міст, десяток тисяч сіл... Завинило тому не наше вояцтво, не ми — фронтовики! Винні сидять на верхах, дають нам свої директиви. Шкодять нам, не пособляють! Ніхто не знає, чим наша війна закінчиться і коли. Нашу майбутність не уявляю собі надто рожевою. Мусимо бути готовими до всяких несподіванок, розрухів, народних повстань! Мусять прийти великі зміни, розкріпощення народів імперії. Сумління кожного з вас, панове старшини, підкаже вам, по якому боці противних собі сил ви станете. Багато з вас, односельчан, що сидите тепер за одним столом, опинеться в рядах взаємно собі ворожих, будете одні других нищити! Поки що, правом вашого начальника, старшого вашого товариша, можу вам одне порадити: будьте людяними й вирозумілими, по людське обхотьтеся з вояцтвом! Вояк — молодший наш брат і бойовий товариш! Деб вас доля не закинула — памятайте про тисячлітні традиції вашого полку! Спогади про вашу службу здержать вас від неодного вчинку, старшини негідного.

(Дальше буде).

*) Благословенний старець Кузьма — по думці багатьох істориків — російський цар Олександер І. Благословенний. Обставини його смерти невияснені, мали поховати замісць нього когось іншого, подібного з облича. При відкриттю совєтською владою царських гробниць, трумна Олександра Першого була порожня.

**) Правдиве назвище Распутіна було Пяних, з царського дозволу змінене на Нових. Імя Распутіна надало йому суспільство.

*) Автор бачив у Вініпеґу т. зв. „секонд генд стор" ізраеліта Б. (чи не Богдана) Хмельницького.

**) Автентичне. Перше число вийшло у грудні 1702 року.

***) Федорець — єпископ і самозванний митрополит Суздальський, ставленик Андрія Боголубського проти київських митрополитів. Вславився нечуваними жорстокостями, самий Боголюбський його боявся. Покараний смертю 1169 року.

ДІЯЛЬНІСТЬ
Злученого Українськога Американського Допомогового Комітету

за час від 1-го січня до 30-го квітня 1946 р.

ЗВІТ ВИГОЛОШЕНИЙ ГОЛОВОЮ КОМІТЕТУ, д-ром ВОЛОДИМИРОМ ҐАЛАНОМ,

на нарадах Ширшої Управи Комітету дня 4-го травня 1946 у Філядельфії, Па.

ВП. Пані і Панове!

Від останніх наших зборів, що відбулись у Ню Йорку дня 30-го грудня 1945, зайшли такі поважні події, що вказували нам потрібним скликати сьогоднішну нараду Ширшої Управи ЗУАД Комітету. Ці події це а) змінене положення наших скитальців; б) потреба плянувати з нашого боку допомогову акцію на довшу мету — і врешті: в) потреба висилки нашого делеґата до Европи.

По перших пересуненнях наша скитальщина до певної міри устабілізувалась, скупчилась в таборах і веде там до певної міри наладжене, доволі широке культурне життя. Наш Комітет помагав їм в цій праці, а який є вислід цеї праці, нехай посвідчать листи, які ми одержали від чужинців-керманичів і командантів деяких таборів.

Урядовці УНРРА про скитальців

Я дозволю собі прочитати Вам в першу чергу виїмки з листа від британського полковника, команданта одного з найбільших таборів — що звучать (зі зрозумілих причин опускаємо всякі назви і імена — місцевостей чи осіб — і то у всіх понище наведених листах):

(Тут відчитано лист британського команданта, який висловлюється з високим признанням для поведінки і моральної вартости українських скитальців, кажучи, що це дуже цінний людський матеріял, якому [illegible] конечнішу допомогу в книжках і приладдю до науки. Другий лист в подібнім дусі прийшов від команданта одного табору в Австрії. У цьому листі вказує командант на конечну потребу посилення відживлювання, особливо для українських дітей. Третій лист прийшов від директора-канадійця, а четвертий від урядники-француженки, що працює в УНРРА. Ця остання звертає особливу увагу на молодь обох полів у віці 16—20 літ, яких забрано насильно з України, вони пострадали батьків, а опісля німці забрали їх до робітничих таборів. Їх треба ратувати, бо їм ніхто не поможе. Усі ці три листи подано в звіті в оригіналі).

Як директори таборів з рамени УНРРА і команданти окупаційних військ справді набрали серця до наших скитальців, видно хочби з меморіялу, якого п-ні Елінорі Рузвелтовій, як предсідниці Соціяльної Ради О.Д., переслала добродійна трудівниця (велфер офісер) в однім з укр. таборів, Австралійка п-на Валерія В. Палинг. Цей меморіял буде опублікований друком. П-на Палинг віддає в нім найкраще признання нашим скитальцям за їх культурно-орґанізаційні здібности.

Таких листів, а також листів від Українців, що є провідниками скитальців по таборах, можемо навести десятки. З тих листів видно, з яким довірям і вдякою ці люди ставляться до праці і заходів нашого Комітету в Злучених Державах як також Комітету Канадійських Українців.

Успіхи інтервенцій і заходів Комітету

Наші заходи мали успіх. Сьогодня, хоч доля скитальців ще не зовсім вирішена, вона виглядає далеко краще як пять-шість місяців тому назад. Спільно з іншими організаціями, інтересованими в долі скитальців, і ми приклали свою цеголку до цього діла та мусимо зачислити ці успіхи і на рахунок нашого комітету.

Робили ми дальше заходи перед американським урядом, О.О.Д. та УНРРА і висилали до них делеґації, вносили меморіяли, брали участь у нарадах УНРРА в Атлантик Сиіті в березні ц. р., як одна з дорадних орґанізацій для представництва нашого департаменту стейту. Ми підписали спільний заклик з 20 найбільшими американськими соціяльно-добродійними організаціями. Ми спропаґували справу скитальців виданням апелю до УНРРА („Ен Апіл ту ді УНРРА") та вислали свого представника до Европи в особі о. д-ра Василя Кушніра.

Дальше, ми піддержували нашу орґанізаційну сітку в Европі і до сьогодня укр. допомогові комітети у Франції, Бельгії, Італії та Лондоні працюють у великій мірі доставлюваними через наш комітет засобами. Найкращим прикладом цього нехай послужить фінансовий звіт УДКомітету в Парижі.

Вислано також деяку поміч до таборів у Австрії і Німеччині та зроблено уже заходи для спровадження українських сиріт з таборів американської окупаційної зони до Злучених Держав.

Вислана допомога.

В загальних числах наша матеріяльна поміч скитальцям в Европі представляється ось як:

По день 30. квітня ц. р. зібрано		$135,015.26
Вислано допомогу готівкою	$60,918.07	
За вергавз, пересилку одіжи та вислану поживу	6,501.56	
Видатки організаційні: поїздки, друки, пошта, телефон, каблеграми, інвентар (машини до писання)	7,136.67	74,556.30
Остає в касі		$60,458.96

Подрібний касовий звіт подасть контрольна комісія.

З одіжи вислано: 494 бейлів, цебто 64,036 фунтів одіжи, та 29 пак обуви, цебто 6,798 пар черевиків. А саме вислано:

До коміт. в	бейлів	фунтів	пак обуви	пар черев.	муж.	жіноч.	діточ.
Франції	195	26,103	12	2,407	193	1,464	198
Італії	150	19,745	10	2,290	515	1,132	294
Бельгії	49	6,056	2	431	46	155	106
Австрії	100	12,132	5	1,670	255	647	150
Разом	494	64,036	29	6,798	1,012	3,398	748

Остає ще на складі 193 бейлів одежи і 8 пак черевиків до висилки.

Чергове завдання: переселення скитальців

Як зазначив у свому звіті о. д-р Василь Кушнір, наші Допомогові Комітети будуть поставлені в короткому часі перед дуже поважне завдання а саме **помочі нашим скитальцям, коли прийдеться їм опускати табори УНРРА.**

Щоб виконати це завдання, треба в першу чергу суспільної допомогової орґанізації як в Америці так і на Континенті Европи. Наш дотеперішний досвід виказує, що в орґанізаційнім відношенню до Европи нам треба буде перевести основну зміну. Ціла вага допомогової акції в найближчій будуччині буде спрямована на Німеччину і Австрію і там мусить повстати осередок нашої праці. У відношенні до наших комітетів на континенті заходить потреба встановити наше власне представництво на континенті Европи, а головно спільна централя нашого і канадійського комітетів мусить находитись в Америці. Між цими двома комітетами треба перевести тісне порозуміння в справі систематичного закупна припасів та висилки фондів до Европи.

Для перевірення діяльности наших допомогових комітетів в Европі, для належного скоординовання їх праці з нашим Комітетом і взагалі для введення в життя цілої орґанізаційної схеми, а головно під теперішну хвилю для переведення важної акції спровадження українських сиріт із скитальщини до Америки, заходить потреба висилки нашого делеґата до Европи — і то негайно.

Висилка делеґата до Европи

Подорож о. Кушніра до Европи відвідати наших скитальців принесла великі моральні наслідки. Однак в орґанізаційних справах неможливо було зробити багато в так коротку часі. Зокрема — знов для недостачі часу — не звідано наших таборів у французькій зоні та в Австрії взагалі, а звідтам саме доходять до нас благання про присилку наших представників, бо там відносини таборові, як з усіх донесень виходть, є найтяжчі. В практиці британські піддані можуть зробити більше в британській зоні, а горожани Америки в американській та французькій зонах. Це відноситься зокрема до скитальців взагалі, а сиріт-дітей зокрема.

Є також велика потреба навязати персональні звязки з американськими консулями та директорами таборів. Ось тому вважаю конечною висилку делеґата Комітету до Европи і то зараз.

Наш Комітет здобув імя

Як тепер склались відносини, то наш Допомоговий Комітет був одинокою українською американською незалежною і самостійною допомоговою інституцією, що заступав гідно укр. імя і інтереси укр. збігців та здобув собі позицію на зовні. Ось так імя нашого Комітету і сто роздільчих установ в Анґлії, Бельгії, Італії та Франції включені зістали в офіціяльнім комунікаті Секретаря Торговлі до всіх портових збірниць мита з дозволом для нашої орґанізації висилати поживу та інші річи як звільнені від всякого мита. Імя нашої орґанізації поміщено також на усіх кореспонденціях орґанізації КАРЕ та Американ Кавнсил оф Волюнтері Ейдженсіз фор Форен Сервис, що надає нашому Комітетови престіжу перед іншими орґанізаціями.

Статистика праці Комітету

Праця нашого Допомогового Комітету це праця щоденна, безупинна без свят і без перерви. Яка це праця ,це вкажуть наступні числа:

З канцелярії Комітету вийшло 8,591 листів, з чого: 5,320 фінансових, 1,326 до чужих країв, а 1,845 в орґанізаційних справах.

Вислано до Европи 29 каблеґрам та було 189 телефонічних розмов на далеку віддаль в справах допомогової акції.

Ми кореспондували з 16 американськими допомоговими орґанізаціями, з 14 державними установами, 12 амбасадами, з 21 українськими допомоговими комітетами в різних краях та з 42 таборами в Австрії, Німеччині, Індії, Шанґаю (Китай) та Танганайці (в Африці). Відбуто в справах допомогової акції 76 поїздок — головно до Ню Йорку, де сконцентровані головні допомогові орґанізації (33 поїздок), до Вашингтону (11 поїздок), та до інших місцевостей.

Відбуто 188 важних конференцій (поменших щоденних не числиться).

До преси подано 18 фінансових звітів, 52 комунікатів та 189 дописів.

Видано по англійськи одну книжку (Ен Апіл ту УНРРА), 46 представлень.

Але ця праця оплачується, коли хоч у дечому поможемо нашим людям. Треба отже продовжувати цю працю над розбудовою Комітету, вести її спільно силами всего громадянства та не схибнути ні на крок від наміченої цілі.

Найближчі завдання Комітету

Найближчим нашим завданням мусить бути:

1) а) Розбудова орґанізаційної сітки Комітету тут, в Америці;

б) Тісні зносини, навіть через створення постійного спільного дорадного тіла з Канадійським Українським Допомоговим Фондом!

в) Створення представництва на континенті Европи для правильної акції.

2) Для праці в Европі треба використати поїздку нашого делеґата для:

а) спровадження українських сиріт до Америки;

б) прослідження всіх можливостей іміґрації скитальців у нові країни — і

в) творення тимчасових чи постійних допомогових інституцій в головних осередках нашої еміґрації.

Оце, Пані і Панове, передаю під Вашу увагу і маю повну надію, що сьогоднішні наради найдуть шлях до посилення допомоги нашим людям та піднесуть вагу і значіння цеї наймолодшої американсько-української установи, що в так короткім часі вспіла і собі і українському імени виробити повагу і признання.

Дотеперішний уряд Допомогового Комітету зробив усе, що було в його силах, щоби дати правні основи цій укр. допомоговій установі. Від Вас та від цілого нашого загалу залежатиме зміст, який вложимо в цю інституцію.

Закінчуючи мій звіт, я хочу передати Вам і цілому нашому загалови слова, сказані представником комітету в таборі в Залцбурці:

„Прошу від імені всіх нас, українців табору Лексенфельд, щиро здоровити та передати нашу вдячність членам Укр. Допомогового Комітету Америки та Канади за їх активну участь у добродійній роботі для нас та побажати їм успіху в ній. Боже Вам помагай!"

Д-р Володимир Ґалан,
предсідник.

* * *

До звіту з загальної діяльности З. У. А. Допомогового Комітету прислано до редакції обширний офіціяльний фінансовий звіт, провірений Контрольною Комісією, в склад якої входять: Роман Слободян і о. Іларон Врубливський.

ІМІҐРАЦІЙНІ ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ

Питання: Я маю племінника у Німеччині, якого хотів би забрати до Злучених Держав. Він не є німцем. Його туди вивезли підчас війни і він все ще там перебуває. Я вже виробив афидевит про підтримку в двох копіях для нього; дістав посвідки від мого працедавця та з банку, які маю вислати разом з афидевитом, аби доказати американському консулеві, що я маю досить грошей аби заопікуватися моїм племінником у випадку як-би він того потребував. Тепер я хотів би знати ось що: кому я маю вислати всі ті докумнти? Маю їх вислати до „Каммон Кавнсил фор Американ Юнити", звідки я довідався про те, як виробляти афидевит, чи маю все вислати племінникові, чи американському консулові?

Відповідь: Афидевити про підтримку ніколи не посилайте до „Каммон Кавнсил фор Американ Юнити". Як загальне правило, їх треба висилати тим особам, в чию користь видані. Але, наколи ваш племінник живе в тій частині Німеччини, що є під Американською окупацією, ви можете вислати афидевити та всі дотичні документи до американського консуля в Німеччині.

Сьогодні є американські консуляти в таких містах Німечини: в Берліні, Бремені, Франкфурті, Мюнхені та в Штутгарті. Ви повинні вислати ваш афидевит до того американського консуляту, який найближче до того міста, де живе ваш племінник. Ви маєте заадресувати листа до відповідного консуляту, через Департмент оф Стейт, Вашингтон 25, Ді. Сі., але марок маєте налїпити стільки, скільки треба для листа до Німеччини — пять центів за першу унцію та по три центи за кожну додаткову унцію, або частину унції. На конверті не забудьте написати: "Immigration Documents only".

Питання: Я маю старшого брата на Україні. Він народився в Злучених Державах, але не має на те доказів. Він хоче повернутися до цеї країни і просить мене, аби я вислав йому докази про його американське народження. Що я маю робити, де вдатися?

Відповідь: Найбільш задовольняючим доказом може бути посвідка про народження, видана департаментом здоровля, або бюром статистичним в місті, де ваш брат народився. Наколи там неможливо дістати такої посвідки тому, що батьки не зареґістрували його народження у відповідному уряді, то пошліть йому посвідку з тої церкви, де його хрестили а також листа з департаменту здорвля, чи зі статистичного бюра, в якому повідомляється вас про те, що народження вашого брата там не було зареґістровано. Якщо вашого брата не хрестили, в такому випадку ви можете вислати йому афидевити від **двох осіб,** які під присягою заявлять, що вони знають, що ваш брат був роджений тут, в цій країні. Добрими афидевитами вважаються ті, що видасть доктор, або акушерка, які були присутні при народжені вашого брата. Також добрими є посвідки від приятелів та сусідів ваших батьків, які знали вашого брата, коли він був ще немовлятком. Особи, які видають такий афидевит, повинні, розуміється, бути старшими від вашого брата, тому ви самі не можете виробити такого афидевита для брата. Ті особи, які видають афидевит, мають докладно подати, які мали звязки з братом, як знають його.

Загальна Рада — ФЛІС.

Д-р А. Т. Кібзей.

ЛІК, ЩО ПРОДОВЖУЄ ВІК ЖИТТЯ

Сировиця Богомольця.

Американські газети заговорили голосно десь у березні про сировицю Олександра Богомольця, а рівнож появились згодом і статті в медичних журналах на цю тему. А в „Юкрейніен Віклі" були аж дві статті, з 13. квітня та 25. травня, описуючі т. зв. Сировицю Богомольця. (Bogomoletz's Serum), та про її чуда.

Та щоб ця справа була добре зрозуміла для пересічного читача „Свободи" подаю деякі виснення українською мовою.

Досліди Богомольця.

Д-р Олександер Олександрович Богомолець, президент Академії Наук У. Р. С. Р. в Києві, займається від довшого часу дослідами на полі медицини, а особливо над фізіольогією тілець (чи то зерняток) нашого тіла. Кожне таке тільце (по англійськи „Селл") жиє само всобі, має свою відпорність, й охорону і свій спосіб росту, відбудови при якімось ушкодженню, чи недузі. Кожне нове тільце є неначе одна особа в громаді, що жиє [illegible] гає усяким законам тіла. Кожне таке тільце є відділене та одно від одного т. з. злучною оболонкою (Connective Tissue), що є досить сильна і туга, але вона мусить бути рівнож і елястичною та пропускальною. Через цю оболонку приходить до тільця пожива, котра напливає з циркуляцією крови. Через цю оболонку виділяються також різні елементи, яких тільце не потребує і т. д.

Після науки фізіольоґії злучна оболонка сповняє такі функції:

1. Трофічна регуляція поживи та метагонізму тілець.
2. Пластичне гоєння та відбудова рани, ушкодження, боляків, зломаних костей і т. д.
3. Охорона тілець від всякої зарази, недуги і т. д.
4. Само-регуляція та формація гормонів.
5. Механічна штивність чи елястичність, формуючи стіни тілець, чи цілих органів тіла.

Всі ці функції сповняє злучна оболонка в нормальнім стані. Але в часі недуги, коли хоріють тільця, то слабе і оболонка. В старшім віці ця оболонка стає штивною та в части грубшою. Вона занепадає в деяких функціях, а вже найбільше у функції перебрання поживи для тільця. І тому ми скоро старіємося. „Треба якогось середника, щоби цю оболонку тілець відновити та відмолодити. Треба такого, щоби зробити її елястичною, та пропускальною, якою вона була у здоровім та молодім житті.

Над цим власне студіював та робив досліди — проф. Богомолець. Якби тільки можна знайти якийсь середник, щоби цю оболонку відновити та відмолодити, та тим самим можнаб відмолодити чоловіка, та продовжити його вік життя. Проф. Богомолець написав про це працю п. н. „Конституція і злучна оболонка, або посередниця" ще в 1924 році та зробив різні досліди.

Ціль його дослідів — була знайти якийсь середник чи спосіб, щоби:

1. Змобілізувати та продовжити трофічну функцію злучної оболонки, та цим,
2. Перешкодити передвчасному старінню тіла та
3. Продовжити вік життя.

Пересічний вік: 125—150 літ.

Д-р Богомолець доказує, що чоловік повинен жити 5 разів свій дозрілий вік, себто від 125 до 150 літ. Значиться, як чоловік, скажім, маючи 25 літ, а вповні розвинений, він повинен жити від 125 до 150 літ. Домашні звірята жиють від 5 до 6 разів свого дозрілого віку.

Сировиця Богомольця. (Bogomoletz's Serum).

Таким ліком на продовження життя являється якраз Сировиця Богомольця, про яку так всі розписалися.

Згідно з тими писаннями по газетах і медичних журналах сировицю таку робиться так: — Береться спеціяльно потовчену, чи змелену людську селезінку та шпіг з кости і вприскується коневи в жили, до крови. Селезінка і шпіг костей мають багато до діла щодо формовання крови та її функції в життю чоловіка. Та в крові коня вони витворюють відпорність, та якусь загадочну силу в сировиці крови коня, якаб мала ділати на відмолодження злучної оболонки в людськім тілі.

По якімось часі кров з такого коня спускається і збирається до відповідних складників, а по всяких ляборацтрійних дослідах, то прочищеннях віддїлюється та зливається чиста сировиця, яку називаємо Сировицею Богомольця.

Після дотеперішних дослідів Сировиця Богомольця малаб помагати в високім тисненню крови; в гоєнню зломаних костей; в гоєнню жолудкового рака; в відпорності шкарлятини та інших заразливих недуг. Вона має також приносити пільгу в тифусі, а навіть у венеричних недугах. А встрикується її так само, як сировицю на дифтерію, або на іншу подібну недугу. Та всі ці лікування є ще в експериментальному періоді, а що покаже будучність, трудно сказати.

Чи продовжить вік?

Цього також наразі трудно доказати. Колиб ця сировиця, як надіється проф. Богомолець, могла відмолодити та відновити всякі відгороди поміж тільцями тіла так званою злучною оболонкою та зробити ці відгороди чи перегородки злучної оболонки поміж тільцями тіла молодими та здоровими, як вони були ними колись в молодім віці і пропускали достаточну поживу до цих тілець; та колиб цю оболонку можна зробити такою, то тоді можнаб жити по 125 і 150 літ. Та на це мабуть прийдеться ще заждати.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА: ЛИСТИ.

1204. До Дякун Михайла від Дякун (сестри син) із Скоморох Старих.
1205. До Брухаль Пилипа від Гадала Миколи Шандоришин.
1206. До сестри з дому Коцур з с. Плауча Велика, Бережани, від Гарандзик Дмитра.
1207. До Чепига Василя від Чепига Андрія.
1208. До Томашевський Михайла від Шабатура Михайла.
1209. До Маринчук Теклі від Іваника Михайла.
1210. До Адамцьо Івана, Семена, Степана, Юлії від Адамцьо Меланії з с. Квітів, Горлиці.
1211. До Веремщук Онуфрія, Савотюк Анни, Сібницький Володимира, Водніцький Олекси, Бушкевич Петра всі з м. Горохова, Волинь, від Веремщук Андрія.
1212. До Голубник Михайла з Кліцко, Комарно, від Мачевська (Ляш) Марії.
1213. До Орлов Минович Константина від Павловська (Орлова) Антонини.
1214. До Чахарівська Катерини від Ярош Ірини і Романа.
1215. До Томко Івана з с. Терло, Перемишль, від Терлецький Миколи.
1216. До Фігурський Михайла і Давида з с. Подусільна, Тернопіль, від Фігурський Льва.
1217. До Чубатий Дионизія від Чубатий Петра.
1219. До Борсук Марії, Насті, Ольги з с. Собятин, Ярослав, від Борсук Георгія.
1220. До Смеречанські, Ястремський Теодора і Анни з Половець від Смеричанська Павлина.
1221. До Галькевич Миколи від Галькевич Михайла.
1222. До Вербицький Ілії Григорович, Ухів Івана з с. Брониці, Малко Анни з с. Двірці, Жовква, від Гентюк (Кмита) Параскевії.
1223. До Фрайнак Івана з с. Кривотула, Товмач, від Фрайнак Марії і Павла.
1224. До Маркевич Яська, Юрка, Анни Терлецької з с. Терло, Добромиль, від Маркевич Миколи і Антошки.
1225. До Рибак Іван з с. Ланів коло Щирця від Загородна Омьги і Юрія.
1227. До Ігнатенко Миколи (артист з Великої України), Сергія, від Ігнатенко Петра.
1228. Від Красіцька Ольги, гімназіяльна учителька з Києва, бажає приміститись десь на фармі для виховання дітей та домашної роботи.
1229. До Литвин Катерини з с. Підярків, Бібрка, від Шпира (Техльовець) Софії.
1230. До Красножоний Дмитра і Миколи, Цьомик Анни (Годуліч), Катерина (Цуріч), Юрчак Гафії від Марія Михайла.
До Вонсяк Христини, Жукевич Анни від Козира Домки.
1231. До Гадяк Катерини з с. Сіхів, Стрий, від Филик Юстини.
1232. До Паньків Марії і Василя (Філядельфія) від Дворян Михайла.
1233. До Куланець Степана з Яворова від Куланець Івана з Козови (Бережани).
1235. До Стасів Ольги від інж. Стасів Венедикта з с. Цінева, Долина.
1236. До Романчук Михайла з Тисьмениці, Товмач, від Монюк Миколи.
1237. До Волощук Ілька з с. Біще, Бережани, від Волощук Володимира.
1238. До Филипчук Василя і Томи від Турянський Василя із Стецева.
1239. До Кобилянська Марії (Білинська) з с. Білини Великі, Самбір, від Луцький Петра і Миколи (Одинак-Яріш) з Луки.
1240. До Табіш Катерини (Хома) з Посади Хир. від Хома Івана.
1241. До Сухий Михайла від Сухий Гната.
До Гетьман Івана з Дібча від Радавець Петра.
1242. До Бенсон Б. (інж.) в Галивуд, Кал., від д-ра Лебера Володимира.
1243. До Грод Дмитра з с. Дабра, Ярослав, від Грод Марії.
1244. До Катеринів Пелих Теклі з с. Рожиська, Скалат, від Мартинюк Павла.
1247. До Лотоцький Петра від Коваль Петра з с. Липиця Долішня син Лотоцької Софії.
1248. До Рибак Антона з с. Носова, Підчайці, від Боднар Евгенії.
1249. До Костів Йосифа з Болехова від Бадуляк Йосифа.
1250. До Коновальчик Йосифа, Диньо Йосифа з Кривого, Бережани, від Боднар Івана.
1252. До Мельничин Івана, Катерини від Лех Григорія з с. Добрівляни, Дрогобич.
1253. До Килик Івана, Якубович Теклі з Монастирця, Ліско, від Якубович Томка.
1254. До Довжинський Михайла зі Станиславова від Гавриляк Романа.
1255. До Грицишин Марії від Сокалюк Павла.
1256. До Смаль Павла і Агафії від Гетманчук Кузьми.
1258. До Лялька Луця з с. Лімної, Турка, від Лялька Федора.
1259. До Дякун Михайла від Хотак Кіндрата (син сестри Анастазії).
1260. До Зварич Федя, Івана і Анни з Братковець, Стрий, від Дунець Евстахія.
1261. До Комарницький Юзя від Волчарський Володимира з с. Комарна.
1262. До Волощук Федора з Тисьмениці від Волощук Володимира.
1266. До Мислюк Ілька, Славка з с. Бишева, Підчайці, від Бойчук Григорія.
1267. До Головка Івана від Серант Володимира (брат).
1268. До Каваць Андія і Василя з Купчинець, Тернопіль, від Каваць Василя.
1269. До Форст Мориса від д-ра Яремчишин Михайла.
1271. До Старчевська Марії від Горбачевський Степана.
1272. До Ягуцька Анни і Миколи від Андрейців Андрія з с. Бабинці, Рогатин.
1273. До Закорчена Катерини (Чорна) з с. Волтатич, Ходорів, від Чорний Нестора.
1274. До Орищук Степана з с. Рукомиш, Бучач, від Сасицький Василя з с. Зариводець.
1275. До Ваславський Евстахія і Івана з с. Бібрка, Ліско, від Кунаш Дмитра.
1277. До Кузьма Марії (Швайлик) з с. Семушова, Сянік, від Швайлик Осипа.
1278. До Козар Івана з с. Кописно, Добромиль, від Козар Йосифа.
1279. До Ковбасюк Івана Олексович з с. Свирщи від Никотик Герасима.
1280. До Курдибан Василь з с. Нище, Зборів, від Мисак Григорія.
1281. До Петях Катерини від Добрянський Миколи і Петях Михайла.
1282. До Котун Степана з с. Путятинці, Рогатин, від Біловус Михайла.
1283. До Дяків Ярини з с. Дорожів, Самбір, від Кіт Михайла.
1284. До Дідик Анни з с. Барилів, Радехів, від Зінчук Василя.
1285. До Дзера Василя від Гнида Богдана з Рогатина.
1286. До Сліпецька Марії від Сліпецький Івана з с. Берестяни, Самбір.
1287. До [illegible] від Ірипін Василя з с. Бабина, Самбір.
1289. До стрийка з с. Молодич, Ярослав, від Бунько Андрія.
1290. До Сенчик Марії з с. Семешова, Сянік, Зайлик Теодора від Савчак Івана.
1291. До Семенюк Анни (Олійник) з с. Мукані, Радехів, від Співак Петра.
1292. До Кущий Івана з с. Путяниці, Роагтин, від Баран Теодора.
1293. До Ракобовчук Демяна з с. Оборотове, Радехів, від Ракобовчук Юрія з с. Витков Ст., Радехів.
1294. До Нагорняк Степана від Нагорняк Івана.
1297. До Фрейдик Ілька, Ліпіц Юлії, Крушенський Антона, Музика Петра, Піндяк Михайла від Любинський Мирона з с. Скопів, Перемишль.
1298. До Тетиґа Дмитра з с. Конюшко, Рогатин, і Анни від Когут Івана.
До Дуда Модеста з с. Конюшки, Рогатин, від Кульчицький Богдан.
1299. До Шабловський Степана з с. Таврів, Тернопіль, від Папроцький Володимира.
1300. До Грицак Федя і Антона з с. Переволоки, Бучач, від Карчевський Івана.
1301. До Водюк Розалії від Ремеза Сильвестра.
1302. До Яць Франі від Яць Корнеля.
1303. До Шипут Петра з с. Копонок, Калущ, від Шипут Василя і Мельник Богдана.
1304. До Коніцька Анни від Савчук Михайла з с. Підмонастирок, Радехів.
1306. До Чорній Ярослава з с. Заднишівки, Скалат, від Чорній Евгена.
1307. До Витвицький Петра, Степана і Юліянни від Витвицький Зенона з с. Підгородля, Рогатин.
1311. До Марків Кіндрата, Миколи і Теодора від Марків Павла з с. Ясенів, Броди.
До Юрків Теодора від Юрків Теодора (син Петра) з с. Ясенів, Броди.
1312. До Прокопович Сени з с. Урош, Дрогобич, від Приставняк Осипа.
1313. До Мшар Евгенія і Василя від Мшар Володимира.
1314. До Оniськів Пилипа і Дмитра від Гоший Миколи.
1315. До Коземко Марії з Ярославa від Рибацький Романа.
1316. До Гриньків Семена з с. Острині, Товмач, від Калиняк Івана.
1317. До Струс Андрія від Струс Володимира з с. Пелкіні, Ярослав.
До Гнатиш Івана, Дендяк Ілька, Мацьовий Андрія з с. Дорожова від Макух Василя.
До Кучер Михайла, Дмитрів Марії і Анни з с. Рай від Прийдун Івана і Кучер Василя.
1318. До Жовтоголовий Станислава з Чорткова від Пасічник Ореста.
1319. До Грициняк Анни від Грициняк Івана.
1320. До Сопко Анастазії (Федевич) від Васюта Івана з с. Чернева, Мостиська.
1321. До Гула Михайла з с. Хохонева, Рогатин, від Перепічка Миколи.
1322. До Моравський Івана з с. Завалова, Підгайці, від Моравський Теофіля.
1323. До Вознюк Михайла з с. Одеради, Луцьк, від Вознюк Івана.
1325. До Лехнюк Наталії (Обидзінський) від Лехнюк Миколи з с. Білківці, Зборів.
1327. До Процик Йосифа і Павлини з с. Заліся, Золочів, від Грицай Теклі (Кицяк).
1329. До Грицюк Марії (Даниляк) від Данилюк Домки (Костюк) з с. Горян.
1330. До Кривенька Параски Антоновна з с. Павловка від Кривенька Ольги.
1331. До односельчан з с. Стрільбич та Білича від Лупонь Володимира.
1332. До Бородач Степана, Петрашко Олекси і Степанії з с. Шапалова від Бородач Василя.
1333. До Роменчук Анни з с. Падики, Коломия, від Мельничук Василя.
1334. До Ляхович Петра і Йосифа з с. Почапи, Золочів, від Лунець Василя.
1335. До Танас Степана, Мазорук Феля (Фоюманюк) від Форманюк Володимира.
1336. До Павлик Параскевії, Зоні і Катрухи з с. Бушкович, Перемишль, від Павлик-Савчак Мирослави.
1337. До Мельничок Дмитра, Булій Дмитра і Марії (Ярема) з с. Торгановичі, Самбір, від Пляцок Степана.
1338. До Владика Петра, Степана, Андрія, Михайла, Василя від Владика Марії.
1339. До Кісецька Катерини з с. Товстого, Тернопіль, від Мостецький Михайла.
1342. До Бровар Миколи з Турки від Бровар Володимира.
1343. До Ратушний Володимира, Семенина Володимира, Бенцаль Василя, всі з с. Токи, Збараж, від Мороз Евгена Юрія.
1344. До Білецька Софії (тітка) від Демків Олександра з Вільок Маз., Рава Руська.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В. залитах просимо конечно подавати групу і число.

ПОШУКУЮТЬ

ГОРОБІЙОВСЬКИЙ ОСИП
зі Львова і його дружина
КАТРІЯ, з дому СУПІНСЬКА
з Іванівки, і дві доньки, пошукують:

1) Тіточного брата М. МАРТИНЮКА, сина Евдокії, з села Літовисько, що має жити в Філядельфії.
2) Стрийка ЯЦКА ГОРОДНІЦЬКОГО з села Іванівка, має жити в околиці Ню Йорку.
3) ОСИПА БАБІЯ з Тернополя.
4) ДАНИЛА БУДКУ з Добромиля, має перебувати в Winnipeg, Canada; брат львівського єпископа Никити.

Писати:

HOROBYOWSKY OSYP,
Karlsfeld bei Munchen,
D. P. Center 95-278
UNRRA Aeam Nofl 125
Bavaria, Germany.

ПЕТРА ІВАЩКОВА, що мав жити в Джерзі Ситі, пошукує дочка Текля, з села Словне близько Зборова. Писати: Savur Andre, Mittuwold upr. Bavaria, Jagerkaserne, UNRRA Lager, Bock 3, 317.

ПОХОРОННА ПОДЯКА

По тяжкій хворобі попращалася з цим світом 20. червня 1946 р. знана і поважана громадянка

КАТЕРИНА ДРОЗДОВСЬКА

Покійна походила зо села Городище Цетнарське, повіт Бібрка. Належала до Тов. Дністер, від. 361 У. Н. Союзу, в Ню Йорку. Полишила в жалобі мужа Андрія і три сини: Тоні, Евгена і Фреда.

Похорон відбувся в понеділок, 24. червня, зо заведення Петра Ярема і в імені Сопруги і Мами муж і діти віддають найщирішу подяку заведенню Петра Яреми за урядження так гарного і фахового похорону. — Родина дякує о. Несторови за таку гарну відправу в церкві і останні прощання на цвинтарі. Рівнож найщиріша подяка проф. Онуфрикови. Тов. Дністер щира подяка за такі гарні цвіти, а членам і членицям щора подяка за такий численний виступ і віддання останньої прислуги нашій Мамі. Також найщиріша подяка Кревним і Приятелям та Знайомим за цвіти-букети і за поділення з нами жалобою по нашій Дорогій Мамі, що нас лишила на віки і спочиває на Горі Оливній.

СМУТКОМ ПРИГНОБЛЕНА РОДИНА.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 7. липня, в годині 12-30 пополудні, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 845 Н. Вестерн Еве. Просимо членів прийти на збори на час. Збори відбудуться тиждень скорше. — За уряд: Г. Бобик, предс.; М. Фединський, кас.; В. Пилипів, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую д-ра ЛЬОНГИНА МЕЛЬНИКА з м. Рогатина. Хто би знав про нього, або його рідню, прошу написати на мою адресу:

MARIA BELNIW WITWICK
R. F. D. 1, Whippany, N. J., U. S. A.

Европейські часописі прошу передрукувати.

Д-р ТОМА ЛАПИЧАК, Німеччина, пошукує свого шваґра МИХАЙЛА ЛОСЯ з села Нижанкович, пов. Перемишль, котрий має перебувати в Брукліні, Н. Й. Прошу зголоситись по листа до: 126,8

ВАСИЛЬ ГЕРИЧ
129 — 2nd Ave. (Apt. 12)
New York 3, N. Y.

ОСИЧКО ЙОСИФ пошукує свого вуйка БОГДАНОВИЧ АНДРІЯ з села Лука мала, повіт Скалат, уїзд Тернопіль, або своїх земляків. Хто знайшовбся, то прошу писати на адресу:

OSYCZKO JOSEPH
G. P. O. 260/12, London, E. C. I.

Пошукую в дуже важній краєвій справі ОСИФА, МИКОЛУ І АНАСТАЗІЮ СТЕЛЬМАХ. Вони походять з Підгаєць коло Бережан. Прошу голоситись на адресу:

WASYL HUBICKI
15 Lafayette St., Mount Union, Pa.

ТАРЗАН, ч. 1406. Добровільний плінник.

Тарзан покінчив непевність здивованого начальника. „Я піду спокійно з тобою до твого села" заговорив він до канібала в його рідній мові.

І так, бережений перестрашеними, а небезпечними войовниками, малпочоловік ввійшов до села...

і зблизився до Снадака, тобто знахора, а теж і до безнадійної Джени. Тарзан гаряче бажав собі, щоб вона не зрадила нікому, хто він є.

Та коли Джена побачила свого вижиданого спасителя, вона почала признаватися до нього.

Протокол з XXI. Звичайної Конвенції

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

що відбулась в днях 25-30 березня 1946 р., в готелі William Penn, у Pittsburgh, Pa.

(ПРОДОВЖЕННЯ)

Віддали життя за наш край і свободу

(Спис американських вояків з українського роду і членів Українського Народного Союзу, що поляглн в Другій Світовій Війні).

Branch	Location	Name of Serviceman	Rank	Age	Date of Death	Place of Death	Amount of Insurance
217	Rochester, N. Y.	Konyk, Peter	Pvt.	32	Oct. 1, 1944	France	1,000.00
219	Newark, N. J.	Shwetz, George Jr.	Radio 2/c	22	Oct. 26, 1944	Philippines dead—1946	1,000.00
219	Newark, N. J.	Krawisz, William	Pvt.	20	Nov. 8, 1944	France	500.00
221	Chicago, Ill.	Iwaszczuk, Michael	2nd Lt.	25	June 15, 1943	US airplane crash	500.00
221	Chicago, Ill.	Iwaszczuk, Emil	Pfc.	20	June 3, 1944	Italy	500.00
221	Chicago, Ill.	Iwankiw, Stephen	F 1/c	25	Oct. 24, 1944	Pacific	500.00
221	Chicago, Ill.	Gensorsky, Joseph	T/5	22	Apr. 10, 1945	Germany	1,000.00
223	Wilkes Barre, Pa.	Maliborski, Paul	Pfc.	20	Jan. 22, 1944	Italy	500.00
223	Wilkes Barre, Pa.	Chudoba, John	Pfc.	20	July 15, 1944	Italy	1,000.00
223	Wilkes Barre, Pa.	Kotlarchick, Joseph	Pvt.	20	Aug. 14, 1944	US By Lightning	500.00
223	Wilkes Barre, Pa.	Kuzminski, John	Pvt.	22	Nov. 3, 1944	France	1,000.00
225	Desloge, Mo.	Tyndyk, Michael	Pfc.	26	Oct. 22, 1944	Philippines	276.00
229	Scranton, Pa.	Kalakuka, Theodore	Lt. Col.	37	Oct. 31, 1942	Philippines	1,000.00
234	Elizabeth, N. J.	Marunczak, John	Pvt.	20	Dec. 30, 1944	France, 1945	379.00
234	Elizabeth, N. J.	Greta, William	Corp.	27	Apr. 5, 1945	Germany	500.00
236	Sayre, Pa	Skerpon, Emil	2nd. Lt.	24	Dec. 9, 1943	North Ireland	1,000.00
236	Sayre, Pa	Ball, Philip	Sgt.	22	Apr. 20, 1945	Germany	1,000.00
237	Chester, Pa.	Kocopy, Michael	Pfc.	22	Nov. 21, 1943		500.00
238	Boston, Mass.	Dacko, Daniel	Cadet	19	June 28, 1944	US airplane crash	1,000.00
239	Philadelphia, Pa.	Bilocur, Stephen		20	July 18, 1942	US airplane crash	500.00
242	Frackville, Pa.	Naydock, Samuel	S/Sgt.	22	Apr. 13, 1943	Africa airplane crash	1,000.00
242	Frackville, Pa.	Holowaty, Michael	Sgt.	21	Jan. 14, 1945	Germany	400.00
246	Crompton, R. I.	Moskalyk, Wallace	Pfc.	21	Apr. 20, 1944	Mediterranean	500.00
246	Crompton, R. I.	Yakimetz, William	S/Sgt.	27	Nov. 19, 1944	France	1,000.00
252	Chicago, Ill.	Cetwinsky, Miron	S/Sgt.	22	May 8, 1944	Germany	500.00
252	Chicago, Ill.	Bahrey, Walter		—	Jan. 24, 1945	South Pacific	356.00
253	Ludlow, Mass.	Andrusyk, Stephen	Corp.	23	Sept. 19, 1944	Pacific	500.00
266	Amsterdam, N. Y.	Maharowsky, Michael	T/Sgt.	23	June 21, 1944	Central Pacific	500.00
266	Amsterdam, N. Y.	Cieply, Eugene B.	Sgt.	24	Jan. 22, 1945	France	500.00
270	Jersey City, N. J.	Michnowsky, Theodore	Pfc.	23	Sept. 6, 1945	France, accident	1,000.00
273	Wheeling, W. Va.	Kanick, Walter	Pvt.	23	July 20, 1944	France	796.00
273	Wheeling, W. Va.	Habak, John	Pfc.	23		Volcano Islands	500.00
275	Jersey City, N. J.	Turansky, Joseph	S 2/c	20	Sept. 10, 1943		500.00
275	Jersey City, N. J.	Manorek, Nicholas M.	2nd Lt.	24	Feb. 4, 1944	N. Africa plane crash	500.00
275	Jersey City, N. J.	Obuchowski, William	Pvt.	25	June 10, 1944	France	500.00
288	Bethlehem, Pa.	Musike, Michael	2nd Lt.	24	Apr. 13, 1944	African area	1,000.00
288	Bethlehem, Pa.	Madryga, Michael	Sgt.	22	Apr. 18, 1945	Germany	1,000.00
292	Detroit, Mich.	Kmicinski, Walter	S/Sgt.	29	June 16, 1945	Philippines	500.00
292	Detroit, Mich.	Malaniak, Walter H.	2nd Lt.	26	July 19, 1944	England	1,286.00
296	New Kensington, Pa.	Popovich, John	S/Sgt.	24	Feb. 25, 1944	Germany	500.00
296	New Kensington, Pa.	Lobur, Peter	Pvt.	26	Aug. 2, 1944	France	1,000.00
296	New Kensington, Pa.	Lobur Louis	Sgt.	28	Dec. 1, 1944	Germany	1,000.00
299	Buffalo, N. Y.	Dulniawka, Michael	Pvt.	21	Sept. 17, 1944	France	1,000.00
306	Linden, N. J.	Zwarun, Michael	S 1/c	22	Dec. 7, 1941	Pearl Harbor	500.00
312	So. Plainfield, N. J.	Tooz, Michael	S 1/c	21	Dec. 31, 1942	African Area drowned	500.00
324	Philadelphia, Pa.	Marcynyszyn, Harry	Sgt.	30	July 24, 1944	Marianas	500.00
324	Philadelphia, Pa.	Slobogin, Roland	Pvt.	22	Mar. 24, 1945	France	1,000.00
325	Brooklyn, N. Y.	Turko, Peter	S/Sgt.	28	Jan. 2, 1945	Belgium	500.00
330	Little Falls, N. Y.	Krawecki, Raymond	Pfc.	23	June 17, 1944	Marianas	1,000.00
331	Millville, N. J.	Chann, Nicholas	Pfc.	19	Apr. 16, 1945	Germany	500.00
331	Millville, N. J.	Waskewich Walter	S/Sgt.	24	May 6, 1945	Philippine Islands	2,000.00
335	Harvey, Ill.	Pakosz, Mitchell	S/Sgt.	23	Sept. 12, 1944	Missing	1,000.00
339	Philadelphia, Pa.	Henik, Stephen	Pvt.	25	Sept. 12, 1944	European Area	500.00
345	Minneapolis, Minn.	Procal, Earl	Bugler 2/c	20	Mar. 31, 1945	South Pacific	500.00
347	Millville, N. J.	Chopek, Stephen	Pfc.	22	June 3, 1944	Italy	500.00
352	Chester, Pa.	Skulski, John Joseph	Pfc.	23	June 22, 1944	Italy	1,000.00
355	Desloge, Mo.	Solonyczny, William	Pfc.	24	July 6, 1944	Italy	1,000.00
361	New York, N. Y.	Zyhailo, Peter	T/3	27	June 8, 1944	England	1,000.00
361	New York, N. Y.	Iwanik, Charles Wasyl	Pfc.	29	Nov. 19, 1944	European Area	500.00
361	New York, N. Y.	Fedoryk, William	Pvt.	20	Feb. 8, 1945	Germany	1,000.00
361	New York, N. Y.	Pula, Eugene	1st Lt.	27	June 8, 1945	Japan	1,000.00
366	Iselin, N. J.	Bachowsky, Michael	Pvt.	23	May 7, 1942	Philippine	500.00
369	Palmerton, Pa.	Pater, Paul	S/Sgt.	24	July 6, 1944	France	1,000.00
371	Newark, N. J.	Grentus, John	Pfc.	30	Nov. 16, 1944	Germany	500.00
371	Newark, N. J.	Bartnick, Stephen	Pvt.	35	June 9, 1945	Philippines	1,000.00
373	St. Louis, Mo.	Gromocky, Victor	Pfc.	30	Aug. 7, 1943	African Area	1,000.00
375	Philadelphia, Pa.	Hiryak, Andrew	Pfc.	23	Jan. 4, 1942	US shot accidentally	500.00
375	Philadelphia, Pa.	Tarnawski, John	Pfc.	21	Mar. 3, 1945	Germany	500.00
380	Bayonne, N. J.	Kushnir, John	S/Sgt.	24	Oct. 11, 1944	Germany	1,000.00
385	Minneapolis, Minn.	Refco, Emil	S 3/c	25	June 12, 1945	Philippines	1,000.00
400	Iselin, Pa.	Mozylowski, John	Pfc.	28	June 19, 1945	France	500.00
408	Scranton, Pa.	Ponkevitch, Stephen	Sgt.	25	July 5, 1945	France 1944	500.00
432	Toronto, Ont., Can.	Mazur, Apolon	F/O	23	Nov. 5, 1944	Asia	500.00

Ім'я	Відділ	Сума
Грапчик Іван	в. 137	155.33
Долошицький Мих.	в. 170	163.85
Еванкович Софія	в. * 1	30.00
Томан Іван	в. * 7	25.00
Ґудак Анна	в. *28	136.38
Висоля Ілія	в. 204	100.00
Бащук Параскевія	в. 217	100.00
Судчак Микола	в. 388	300.00
Мельник Анна	в. 207	700.00
Нестерук Іван	в. 277	212.44
Грубяк Костка	в. 97	384.41
Сенишин Петро	в. 316	800.00
Малимін Андрій	в. 98	252.00
Возлюк Катерина	в. 251	100.00
Вовчак Микола	в. 300	500.00
Концевич Катерина	в. 137	500.00
Мамчур Кароліна	в. 237	214.30
Ковальчук Микола	в. 90	120.00
Савчак Андрій	в. 104	377.08
Марцинишин Микола	в. 225	790.96
Федишин Іван	в. 421	342.09
Деркач Стефан	в. 361	182.97
Яблонський Антін	в. 117	592.16
Сосніцький Стефан	в. 21	500.00
Халащук Григорій	в. 150	50.00
Сас Павло	в. 276	158.82
Стельмах Михайло	в. 29	433.00
Біловус Василь	в. 58	702.85
Мовчук Евдокія	в. 39	200.00
Глемба Дмитро	в. 277	200.00
Терлецький Теодор	в. 137	250.00
Басалиґа Анна	в. 1	200.00
Депута Франко	в. 81	490.00
Антошків Микола	в. 396	307.59
Козак Семен	в. 332	485.27
Ґроховальський Стефан	в. 321	681.92
Шлюсар Стефан	в. 217	604.82
Сивак Яким	в. 217	42.51
Соколовський Микола	в. 150	666.66
Ґема Іван	в. 64	247.78
Тесля Іван	в. 99	441.91
Підкович Текля	в. 347	423.58
Вербіцький Михайло	в. 9	596.92
Базар Іван	в. 204	250.00
Колодницький Теофіль	в. 81	700.00
Стефанюк Петро	в. 94	261.18
Бойко Сень	в. 213	170.40
Душіль Іван	в. 56	230.50
Потопчук Лука	в. 349	111.50
Сведа Михайло	в. 221	200.00
Подолак Гелена	в. 39	200.00
Коваль Прокіп	в. 301	72.08
Семенович Григорій	в. 69	800.00
Лелюх Іван	в. 341	200.00
Сивенький Гаврил	в. 16	100.00
Вейс [illegible]	в. [illegible]	500.00
Жубрицький Василь	в. 385	166.68
Ілик Стефан	в. 155	139.13
Ґуральчук Палаия	в. 326	250.00
Моклюк Іван	в. 324	10.25
Мотика Андрій	в. 344	100.00
Ґавдида Микола	в. 330	150.00
Рачук Марія	в. 47	178.93
Залепський Григорий	в. 133	150.00
Кінька Анна	в. 237	666.67
Шустикевич Григорий	в. 270	300.00
Павлусь Тома	в. 147	922.55
Бончак Андрій	в. 78	526.27
Смерека Дмитро	в. 132	212.47
Ґалецький Іван	в. 130	333.34
Андрушко Іван	в. 67	500.00
Леховіт Михайло	в. 239	500.00
Коцан Марія	в. 369	700.00
Іванишин Стефан	в. 221	1,000.00
Лусь Іван	в. 220	259.71
Воргач Стефан	в. 2	400.82
Коцюба Катерина	в. 476	100.00
Йордан Олекса	в. 277	185.12
Маркович Анна	в. 151	150.00
Подольська Наталія	в. 296	250.00
Мацькович Софія	в. 216	74.86
Лукаш Данило	в. 367	77.32
Жидак Петро	в. 4	200.00
Заканич Гавриїл	в. 194	200.00
Буса Андрій	в. 65	700.00
Плуговська Михаліна	в. 414	500.00
Завіський Теодор	в. 286	250.00
Мельник Григорій	в. 217	100.00
Костів Йосафат	в. 7	370.04
Заславський Кондрат	в. 122	200.00
Спітковський Олекса	в. 341	300.00
Дума Ева	в. 230	89.22
Лацько Марія	в. 312	150.00
Яцинник Антін	в. 97	166.67
Овада Іван	в. 98	200.00
Шеґда Іван син Мик.	в. 362	300.00
Гук Филип	в. 367	78.47
Чередарчук Катерина	в. 90	500.00
Романчук Анастазія	в. 106	250.00
Коник Роман	в. 217	300.00
Притула Андрій	в. 221	500.00
Ковалюк Луць	в. 243	229.07
Редчук Петро	в. 204	700.00
Цінюрчин Теодор	в. 196	150.80
Харов Федь	в. 281	200.00
Коник Петро	в. 217	1,000.00
Пастернак Петро	в. 225	270.00
Грицковяк Марія	в. 304	200.00
Ляшка Гаврило	в. 87	500.00
Чайка Василь	в. 204	200.00
Міяи Василь	в. 355	500.00
Кокотайло Йосифіна	в. 108	166.67
Гаврилюк Микола	в. 8	200.00
Гатлан Іван	в. 179	400.00
Денеґа Максим	в. 39	50.00
Фоґа Стефан	в. 445	500.00
Шийка Петро	в. 364	100.00
Левчак Андрій	в. 142	112.62
Лабонь Марія	в. 249	375.00
Смолій Розалія	в. 16	116.33
Базайко Анна	в. 476	280.00
Шпак Марта	в. 181	375.00
Лещак Стефан	в. 142	262.22
Дуць Дмитро	в. 288	746.25
Лобас Іван	в. 147	500.00
Піхоцька Софія	в. 291	250.00
Франків Стефан	в. 75	68.75
Гнат Петро	в. 97	200.00
Гурей Микита	в. 106	93.29
Калакука Теодор	в. 229	500.00
Іваник Василь	в. 361	500.00
Варчак Михайло	в. 73	449.00
Салюк Микола	в. 29	500.00
Тиркала Іван	в. 300	626.21
Греськів Михайло	в. 194	500.00

Разом	$69,659.57
Відсотки	18,048.67
Сирітський фонд з кінцем 31. грудня 1944 року остається	$ 87,708.24

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші, що належаться і виплачувані з посмертного фонду, як бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, котрі впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоемцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоемці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союзу.

Для всіх спадкоемців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 2% на рік.

Зіркою (*) означені відділи це є відділи Згоди Братств.

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ

за пять літ (1941—1945)

З кінцем 31. грудня 1940 року було в тім фонді	$38,246.28
Відсотки від бондів і з банків	4,396.45
Заробок на сплачених бондах	180.00
З кінцем 31. грудня 1945 року фонд Захисту-Сиротинця	$42,822.73
Готівка в банках	$ 722.78
Інвестиції в бондах	42,099.95
Разом	$42,822.73
З кінцем 31. грудня 1940 року було в цьому фонді	38,246.28
За пять літ фонд Захисту-Сиротинця збільшився	$ 4,576.45

ФОНД бл. п. С. ЯДЛОВСЬКОГО

З кінцем 31. грудня 1940 року було в тім фонді	$2,679.90
Відсотки від бондів і з банків	301.18
З кінцем 31. грудня 1945 року фонд бл. п. С. Ядловського остає	$2,981.08
Готівка в банках	$ 481.08
Інвестиції в бондах	2,500.00
Разом	$2,981.08
З кінцем 31. грудня 1940 року було в тім фонді	2,679.90
За пять літ фонд бл. п. С. Ядловського збільшився	$ 301.18

СИРІТСЬКИЙ ФОНД 31-го ГРУДНЯ 1945. РОКУ

Ім'я	Відділ	Сума
Гнат Марія	в. 40	$300.00
Мохнач Іван	в. 7	41.67
Рапавий Василь	в. 28	150.00
Савко Іван	в. 23	100.00
Кравець Іван	в. 182	397.26
Ґатала Михайло	в. 34	50.00
Ратковський Микола	в. 77	450.00
Левицький Йосиф	в. 19	500.00
Брилевський Петро	в. 301	250.00
Микитко Василь	в. 330	300.00
Дзюбан Іван	в. 239	200.00
Лазорек Кузьма	в. 153	150.00
Кримський Антін	в. 396	300.00
Чайка Дмитро	в. 32	300.00
Кушнір Юрій	в. 288	200.00
Міллер Іван	в. 127	433.34
Міґаль Микола	в. 63	400.00
Грицин Ілія	в. 106	50.00
Ґамера Анна	в. 112	33.34
Кость Микола	в. 182	50.00
Покітинський Михаїл	в. 198	120.00
Космина Каська	в. 168	80.00
Роман Стефан	в. 254	150.00
Приходько Максим	в. 170	400.00
Ревіляк Йосиф	в. 82	218.82
Свербивус Михайло	в. 76	150.00
Кібало Михайло	в. 137	200.00
Вишняк Михайло	в. 213	500.00
Новак Юстина	в. 156	200.00
Прокопенко Розалія	в. 112	166.67
Сворень Василь	в. 326	75.00
Горинчк Григорій	в. 27	300.00
Роборецька Катерина	в. 364	150.00
Гомішак Марія	в. 29	500.00
Замос Марія	в. 119	200.00
Свербивус Йосифина	в. 76	162.50
Салій Стефан	в. 8	133.34
Орляк Петро	в. 268	200.00
Іж Данько	в. 379	150.00
Рачик Михайло	в. 300	150.00
Баєр Станислав	в. 113	85.72
Луцків Василь	в. 143	175.00
Салабай Роман	в. 129	240.00
Зиндран Ірон	в. 276	49.10
Маркович Стефан	в. 380	57.15
Крупеля Вінцентина	в. 80	100.00
Адамчук Павло	в. 29	150.00
Цілінський Віктор	в. 81	50.00
Каратник Стефан	в. 158	350.00
Нич Олекса	в. 67	100.00
Пилипишин Теодор	в. 8	200.00
Гальчин Микола	в. 282	55.56
Павлина Йосиф	в. 282	266.67
Кріль Стефан	в. 218	300.00
Дуда Марія	в. 163	75.00
Посід Дмитро	в. 361	200.00
Бринецька Марія	в. 363	133.34
Газдин Вартоломей	в. 8	266.67
Микитюк Марія	в. 216	125.00
Чучман Іван	в. 221	175.00
Чайковська Анна	в. 110	150.00
Ворик Андрій	в. 74	114.30
Ярошик Петро	в. 175	66.67
Ґринишин Микола	в. 22	133.34
Чайковський Петро	в. 110	400.00
Фенцур Катерина	в. 36	176.67
Смоляр Серафин	в. 332	142.87
Ковальський Петро	в. 276	166.68
Ґомзяк Теодор	в. 334	66.67
Димкович Іван	в. 58	50.00
Олійник Ева	в. 60	125.00
Гумен Іван	в. 22	333.34
Штим Прокіп	в. 106	200.00
Луців Франко	в. 8	400.00
Скібяк Розалія	в. 133	142.86
Німий Іван	в. 192	200.00
Щурин Володимир	в. 147	425.00
Москалик Кость	в. 28	200.00
Харовський Михайло	в. 78	177.80
Романів Андрій	в. 20	200.00
Ферлей Анастасія	в. 146	125.00
Вавро Пилип	в. 120	500.00
Ромайишин Матвій	в. 95	125.00
Попович Роман	в. 278	266.67
Савків Гнат	в. 104	100.00
Ярмоляк Параня	в. 324	160.00
Добош Іван	в. 120	200.00
Марків Семко	в. 194	133.34
Левицький Стефан	в. 179	400.00
Міщак Константин	в. 105	500.00
Федун Дмитро	в. 361	350.00
Онисько Текля	в. 177	100.00
Фенцур Дмитро	в. 217	300.00
Демкович Олекса	в. 204	300.00
Бирва Іван	в. 304	750.00
Лиляк Василь	в. 300	150.00
Назаревич Іван	в. 191	1000.00
Карась Анастасія	в. 251	100.00
Скворонська Пелагія	в. 108	200.00
Прийма Текля	в. 248	250.00
Феснак Захарко	в. 105	100.00
Кресан Михайло	в. 350	1000.00
Яжик Йосиф	в. 111	124.75
Букатчук Василь	в. 42	447.00
Онищук Дмитро	в. 160	222.52
Карась Іван	в. 251	100.00
Цюлюпа Василь	в. 396	200.00
Лисів Таця	в. 333	106.17
Палюк Франка	в. 37	173.26
Мілер Джесі	в. 156	380.00
Круковський Сергій	в. 58	105.65
Сліпенчук Теодор	в. 218	58.30
Коростинська Сабіна	в. 288	250.00
Стефанів Ксеня	в. 277	300.00
Новосад Яким	в. 301	50.00
Новосад Яким	в. 301	50.00
Ковалик Михайло	в. 124	137.57

Зіставлення інвестицій старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу за пять літ (1941—1945)

ГОТІВКА

З кінцем 31. грудня 1940 року було готівки в банках	$ 484,112.45	
Депоновано в банках за пять літ	10,146,562.78	
Відсотки від готівки	2,735.15	
Разом	$10,633,410.38	
Виплати готівкою за пять літ	10,186,464.69	
З кінцем 31. грудня 1945 року остається готівка в банках	$ 446,945.69	5.32%

МОРҐЕДЖІ

З кінцем 31. грудня 1940 року було інвестовано в морґеджах	$1,432,853.65	
За час від 1. січня 1941 р. до 31. грудня 1945 р. інвестовано в морґеджах	645,561.93	
Разом	$2,078,415.58	
За час від 1. січня 1941 р. до 31. грудня 1945 року сплачено або перенесено до реальностей	1,101,895.94	
З кінцем 31. грудня 1945 року остає на морґеджах	$ 976,519.64	11.60%
Рід морґеджів		
Звичайні морґеджі	$ 713,791.77	8.48%
Морґеджі Федеральної Мешк. Адм. (F.H.A.)	262,727.87	3.12%
Разом	$ 976,519.64	
Загальне зіставлення		
З кінцем 31. грудня 1940 року було інвестовано в морґеджах	$1,432,853.65	
З кінцем 31. грудня 1945 року остається на морґеджах	976,519.64	
За пять літ зменшено інвестиції в морґеджах	$456,334.01	

БОНДИ

За пять літ закуплено бондів	$6,295,474.52	
Піднесено вартість бондів	1,110.07	
Разом	$6,296,584.59	
Продано або сплачено бондів	$2,561,255.29	
Обнижено вартість бондів	12,850.46	
Обнижено вартість стаків	3,320.00	
Разом	$2,577,425.75	
З кінцем 31. грудня 1940 року було інвестицій в бондах	$2,354,990.33	
За пять літ інвестовано в бондах	6,296,584.59	
Разом	$8,651,574.92	
За пять літ сплачено або продано бондів	2,577,425.75	
З кінцем 31. грудня 1945 року остається на бондах	$6,074,149.17	72.20%
З кінцем 31. грудня 1945 року остається на бондах	$6,074,149.17	
З кінцем 31. грудня 1940 року було інвестицій в бондах і стаках	2,354,990.33	
За пять літ збільшено інвестиції в бондах	$3,719,158.84	

РЕАЛЬНОСТИ

З кінцем 31. грудня 1940 р. остало інвестицій в реальностях	$1,067,202.51	
За пять літ перебрано морґеджових інвестицій до реальностей	231,111.38	
Разом	$1,298,313.89	
Продано або обнижено вартість реальностей	833,313.89	
З кінцем 31. грудня 1945 року остає на реальностях	$ 465,000.00	5.55%
З кінцем 31. грудня 1940 року було інвестицій в реальностях	$1,067,202.51	
З кінцем 31. грудня 1945 року остає на реальностях	465.000.00	
За пять літ обнижено інвестиції в реальностях на суму	$ 602,202.51	

ПОЗИЧКИ

З кінцем 31. грудня 1940 року було на членських позичках	$ 570,243.66	
За пять літ видано нових позичок	156,622.81	
Разом	$ 726,866.47	
За пять літ сплачено або скасовано позичок	282,420.17	
З кінцем 31. грудня 1945 року остається на 3,486 членських позичках	$ 444,446.30	5.28%
З кінцем 31. грудня 1940 року було на членських позичках	$ 570,243.66	
З кінцем 31. грудня 1945 року остається на членських позичках	444,446.30	
За пять літ обнижено членські позички на	$ 125,797.36	

ДРУКАРНЯ І КНИГАРНЯ

Друкарня		
З кінцем 31. грудня 1940 р. було інвестовано в друкарні	$8,536.99	
Закуплено нових машин	1,300.00	
Разом	$9,836.99	
За пять літ обнижено вартість машин	5,168.65	
З кінцем 31. грудня 1945 року остається машин вартости	$4,668.34	.05%
Книгарня		
З кінцем 31. грудня 1940 р. остало книжок вартости	$4,897.37	
За пять літ продано книжок вартости	$3,646.34	
Обнижено вартість книжок	1,251.03	
Разом	$4,897.37	

НОТИ (векслі)

З кінцем 31. грудня 1940 р. було інвестовано в нотах	$1,925.00
За пять літ сплачено нотів на суму	$1,500.00
Відписано до втрати	125.00
Разом	$1,625.00
З кінцем 31. грудня 1945 року остається на нотах (векслях)	$ 300.00

Український Народний Союз, вступив в друге півстоліття свого існування. Його дотеперішня праця виказує, що він гідно і достойно сповняв свої завдання супроти членів, вдів, сиріт, помагав українським культурним і освітним установам, друкував десятки тисяч книжок для освіти цього „найменшого брата", що знайшовся на чужині. В друге пятьдесятьліття вступає наша організація сильна членством, а також і сильна майном, що виносить вісім і пів міліона долярів. Ці надбання, це не праця одного дня, одного року, але праця двох ґенерацій громадян українського роду. За ці великі здобутки належиться признання усім членам, а зокрема головним і відділовим урядникам, що щиро і з посвятою працювали для цьої інституції. Признання належиться і цим піонірам, що клали основи під цю орґанізацію, що не зважаючи на величезні початкові трудноці, вкладали свій талан, свою енерґію, свій патріотизм і свою душу в розбудову цеї орґанізації.

Фінансовий звіт показує, що за пять літ повстала надвишка приходів над розходами на суму $2,485.000. Цю надвишку треба було інвестувати, й то вибираючи такі інвестиції, які уможливилиб потрібний рівень відсоткової стопи для інвестицій нашої орґанізації. За пять літ інвестовано в нових бондах суму $6,295,474.00, продано або сплачено бондів на суму $2,577,425.00, а загально збільшено інвестиції в бондах на суму $3,719,-158.00. Зменшено інвестиції в морґеджах на суму $456,334.00, зменшено інвестиції в реальностях на $602,202.00, зменшено інвестиції в членських позичках

на $125,797.00, зменшено готівку в банках на $37,166.00. Отже треба ствердити, що сьогоднішний стан Союзу є знаменитий, бо інвестиції є того роду, що вони є в 80 відсотках плинні, цебто такі, що легко можна перемінити їх на готівку.

В минулих пятьох роках, крім праці в головній канцелярії, я виїзджав також на ювилейні свята і організаційні збори. Щиро дякую членам екзекутиви, головним і відділовим урядникам та всім членам за щиру співпрацю і солідну кооперацію.

Звіт головного касієра був перерваний одним делегатом, який зробив завваґу, що не всі делегати беруть участь у нарадах, бо багато з них стоять на коритарі. У відповідь на цю завваґу голова Конвенції, д-р П. Дубас, заявив усім, що делегати мають право вийти на короткий час з нарад, одначе повинні в скорому часі вернутися і прислухуватися нарадам. У противному випадку, дається їм наганy й зарекордується їх як не активних до протоколу.

Після того покликав голова Конв. п. С. Шумейка, голову Пресової Комісії, до відчитання меморіялу й телеграми, які мали бути приняті Конвенцією та вислані до представників УНРРА й президента Трумана.

Дел. 130 відділу, п. Коваль, звертає увагу, що в урядових письмах не вживається назви Стейт оф Пенсилвенія але Комонвелт оф Пенсилвенія. Його завваґу принято. Після того забрав слово дел. 194—184 відділів, П. Бартків, в якому сказав, що меморіял є задовгий, а в телеграмі повинна бути згадана також і подяка за 170 мілїонів долярів, які УНРРА передала Росії для Совєтської України.

Д-р Вол. Галан пропонує негайно вислати телеграму брітийському й американському представникам УНРРА, щоб піддержати їх у боротьбі з російським представником, який домагається, щоб УНРРА перестала дальше давати поміч українським скитальцям. Його думку піддержує делеґат 142 відділу.

Саме в тому часі адвокат Роман Смук завважує, що жертва УНРРА для України була дещо більша від жертви для маленької Альбанії, помимо того, що число українських жертв у війні було найбільше зі всіх народів, що потерпіли в цій другій світовій війні.

На внесок делеґатів О. Чайківського й Сенишиного Конвенція рішила одноголосно вислати меморіял і телеграму в такій формі, як були вони відчитані, а саме:

МЕМОРІЯЛ ДО ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА

від XXI. Конвенції Українського Народного Союзу.

(Переклад).

Пане Президенте!

Ми, американці українського роду, в числі 405, зібралися радити цілий тиждень, починаючи від 25. березня 1946, в місті Питсбургу, в Камонвелт Пенсилвенія, як делегати, вислані 464 відділами, розміщеними у цьому краю і в Канаді, на 21 що-чотирорічну конвенцію Українського Народного Союзу, одної з найбільших цього роду наших братських бенефітових організацій, що проіснувала вже 52 роки. Наше товариство в першу чергу займається життевим обеспеченням своїх 46,000 членів. Водночас воно плекає між ними християнського духа братолюбія, льояльности до нашого краю та віру в його демократичні засади; за що почуває себе до відповідальности дбати за долю наших земляків в Европі.

I.

Проти злих сил, а за ідеали релігії й демократії.

[illegible] та забезпека є головним предметом нашої журби. Тому разом з іншими американцями ми віддали наші найвищі зусилля вчасі війни, як на боєвому так і на домашньому фронті. За це зазнали ми вдоволля ще й з цього боку, що наші змагання дістали урядові признання: два кораблі Свободи (ліберті) були названі іменами людей з нашого роду, а вояки нашого кровного походження відзначалися на полі боїв на віть і в такий хоробрий спосіб, що діставали Конгресову Почесну Медалю. При цьому ми теж відчули трагедію і таких родин, яких сини, батьки, чи брати складали найвищу жертву в обороні справедливої справи, за яку заступався наш край.

Згадавши за це, хочемо тепер висловити наші погляди в таких справах, які ми вважаємо важними для забеспеки перемоги, яку віднїс наш край такою великою жертвою крови й майна. Робимо це тому, бо знаємо, яку то безмежну ціну прийшлось би заплатити нам і цілому людству, колиб так теперішний розбрат між демократіями і нашим воєнним союзником, С. С. С. Р., дальше поширявся і довів до викопання пропасти, в якій пропалоб ціле людство на віки.

Спершу хочемо ствердити, що ми, американці, миролюбні люди, безогляду на те, з яких народів ми не походилиб. Одначе мир, який присвічує нам як ідеал, є оснований на засадах християнства й цивілізації. Саме в імя цього правдивого миру ми, американці, підняли нашу зброю проти наїздників, тобто проти держав Осі. Ви, Пане Президенте, самі засуджали це влучно заявляючи, що ми пішли у цей завзятий бій, щоб увільнити світ від цих діявольських сил, які намагалися стерти з обличча землі ідеали релігії й демократії. Ці злі сили добре розуміли, що оба ці ідеали оперті на одній основній засаді, а це на вартости й гідности кожної людини зокрема. Та диктатура, як це Ви, Пане Президенте, влучно сказали, відкидає ці засади. „Диктатура, під яким іменем вона не являлась би, основана на доктрині, що людина як особа не має ніякого значіння; що держава це єдина сила, з якою треба рахуватися; та що чоловіки, жінки й діти прийшли на світ виключно на те, щоб служити державі" — як Ви, Пане Президенте, сказали при кінці своєї промови.

Проти агресій, а за Атлантійський Чартер.

Саме проти цеї диктаторської системи ми, американці, пішли до війни. Та помагаючи знищити один рід диктатури стали віч-на-віч з другого роду диктатурою, яка є таксамо безправна, безбожна і невирозуміла на людські терпіння, як і фашизм та нацизм в часі, як були на верху своєї сили. Тінь тоєї диктатури — [illegible] є затемнює уже тепер проміння сонця миру; цього миру, якого повну ми так радісно повитали, як скінчилася війна.

Виходить, що як довго оця злорадна тінь паде й поширюється по землі; і як довго демократія й релігія загрожені діявольською силою, яку ця тінь представляє, так довго наш край не може злагідннти свого чування, не може зменшити своєї сторожі і не може ослабити своєї військової сили. Добре то сказав недавно Ваш секретар стейту, Джеймс Ф. Бирнс: „...слабість заохочує до агресії. Слабість спонукує інших так поступати, як вони не поступалиб, колиб знали, що за нашими словами криється сила". Ось тому, хоч наш край шукає усіх можливих способів, щоби втримати мир на землі, то він мусить витримати в рішучій і твердій постанові не допустити до поширювання проти-релігійних і проти-демократичних намагань і бути готовим кожної хвилини силою стримати агресію. Цього вимагає вже почуття національного самозбереження.

Також треба мати на увазі, що свободолюбні народи по цілому світі ждуть від Америки, щоб вона так поступала і щоб у такий спосіб вона дотримала отих обітниць, які проголосили ці, що підписали Атлантійський Чартер, і які ми, як держава, зобовязалися зберігати, особливо зобовязавшись припильнувати, щоби „було пошановане право всіх народів вибирати собі самим форму влади, під якою хочуть жити, а далі „щоби були привернені суверенні права і права самоврядування таким народам, яким насильно такі права відібрано".

Треба теж постійно мати на увазі, що як ми мобілізували по цілому світі народи для підтримки алїянтської справи у війні, то ми їм обіцяли, що як переможемо ,то тоді буде „встановлений мир, який дасть спроможність усім краям зажити безпечно у своїх межах, як і дасть запевнення, що всі люди по всіх краях зможуть прожити ціле життя у свободі від страху й недостатку".

Щоби дотримати цю обітницю, поміщену в Атлантійськім Чартері, ми перейняли на себе провідну ролю при творенню Організації Обєднаних Держав, про яку то організацію, Ви, Пане Президенте, сказали таке:

„Ми старалися вмістити в Чартері Обєднаних Держав есенцію релігії. Кінець наїздови, втримання миру, поширювання суспільної справедливости, особистих прав і свобод, охорону малих і слабих націй. Ось такими засадами Обєднані Держави вложили в основу Чортеру твердий камінь релігійних правд".

II.

Силу відбити силою.

Зогляду на оці й інші подібні заяви, які ми цілою душею попираємо, нас особливо непокоїть, що не видно рішучого змагання ввести ці засади в життя. Навпаки, можна завважати, як тоталітарні держави вітверто їх зневажають і поводяться визиваючо до всіх обітниць, які вони самі дали. Нам здається, що серед таких відносин наш край мусить тепер заняти ясне становище у цій справі. Отже, або наша держава признається, що вона не має сили, щоби щось зробити в цій справі; або, з другого боку, вона мусить ясно довести кожному, що вона незвичайно заінтересована в цьому, щоби постанови Чартеру були здійснені, та що вона ужие всіх можливих засобів, щоб осягнути намічену ціль. Що більше: Треба ясно виказати, що на випадок, як би якийсь лукавий наїздник спробував відвернути Америку силою з її праведної пути, тоді силу відібється силою.

Оце мусить нам, американцям, стати ясно перед очима, коли доля світового миру висить на волоску. Попри ствердження нашої національної безкорисности, така рішуча поведінка може придатися на це, щоб хоч до деякої міри зломити гін грабіжників у їх протидемократичних змаганнях, бо це все загрожує добробутови і забеспеці нашого краю. Водночас це притримає терплячі і поневолені народи в Европі і в інших частинах світу в дальшій надії на демократичні держави і стримає їх від цього, щоб не піддатись цілковито тоталітарній силі. Отже треба скріпити надію у тих нещасних народів. Їм треба показати, що це Америка є їхнім оборонцем, а не якась там тоталітарна потуга, яка чванькувато проголошує демократію й свободу народам, що лежать здалека від неї, а сама тримає своїх підданих у нечуванім ярмі.

На щастя, теперішний напрям в нашій закордонній політиці є правильний. Наш уряд вкінці зрозумів, що тоталітарні держави глядять на угодовість як на слабість держави. Наш уряд теж памятає трагічні наслідки передвоєнного замирювання нацистичної Німеччини [illegible] твердшої закордонної політики, яка вказує на найліпшу американську традицію, бо основану на свободі й демократії і нашій національній безкорисности.

III.

Хто є скитальці й чому не вертають?

Одною признакою цього нового курсу в політиці, яка має спеціяльне значіння для нас, громадян українського походження, є маленьке, хоч далеко не вистарчальне відступлення наших державних урядовців від ославленої угоди в Ялті, в якій Сталін дістав обіцянку, що американська військова влада у своїй військовій окупаційній смузі в Европі дасть усяку поміч Совєтам, щоби переселити українських скитальців на рідну землю.

Американські делегати на цій конференції мабуть не здавали собі ясно справи з дійсного положення. Бо ось, як це вже добре відоме, як прийшла пора відсилати українських скитальців, американська влада відкрила на своє здивування незвичайно неприродне положення. Ото наші урядові відкрили, що хоч як українські зцеплені люди люблять свою рідну Україну і хоч як тужать за нею, вони просто відмовилися вертатися в рідний край. Надії многі з них волїли радше пополнити самогубство, ніж вертати під совєтський режим. Ці скитальці не тому боялися вертати начеб вони співпрацювали з німцями в часі війни, бо такого не було. Навпаки, вони ненавиділи німців за їх свавільні злочини, доконувані на них і за всю руїну, нанесену націстівською військовою машиною їх рідному краєви. Що більше, велика більшість із них була вивезена в Німеччину вчасі війни і жила для невільничої роботи. Та ці українські скитальці знали теж з гіркого досвіду, що значить тоталітарне безладдя в Україні. У їхній памяті ще надто свіжа втрата їхніх національних, релігійних і культурних вольностей в Україні, як лише большевицький наїздник повернув в нівець у самому зародку Українську Народню Республику після першої світової війни. Вони теж бачили, як міліони їх земляків вмирали в першій половині десятиліття після 1930 р. внаслідок голоду, нарочно насадженого крімлівськими володарями на це, щоб здавити опір українців проти них і проти їхньої політики. Ці скитальці були ще й свідками безконечних запроторювань українців у концентраційні табори або простої „ліквідації" українського населення за його національні або релігійні переконання, незгідні з практиками комуністичної партії. Знаючи те все, вони теж добре знали, яка доля жде їх, якби вони тепер попали у совєтські руки.

Українські скитальці є проти тоталітаризму, значить як проти фашизму так і проти совєтизму; вони вірять у національну й релігійну свободу. Вчасі свого скитальства вони мали нагоду приглянутися як виглядає у практиці демократичний лад західних Алїянтів. І вже через те одно українські скитальці добре знають, що вони будуть совєтською владою намарковані, як тільки опиняться у Совєтах. Їх будуть гонити на кожному кроці, їх будуть висилати в концентраційні табори на примусову працю, до холодних пустарів у Сибірі, або поставлять їх „під стенку", тобто розстріляють.

Попри те скитальці знають з оповідань таких, яких уже раз повернено до Совєтів, а яким удалося втечи із совєтського раю і попасти наново у скитальчі табори, що мало хто із повороттців бачить свою рідну землю, своє село чи містечко. Тепер уже кожному ясне, що совєтська влада систематично висилає українських повороттців цілими потягами у запечатаних товарових вагонах просто на Сибір, де вони мусять працювати серед найчорніших відносин у порозкиданих по великім просторі совєтської держави воєнних фабриках. Міжтим людей інших, а не українців, як ось росіян, привозять постійно на Україну, щоб ними наповнити місцевости, з яких вивезено українців давніше вчасі війни, чи тепер, коли вивозиться і таких українців, що осталися на місцях упродовж війни. Тут треба сказати, що така практика не лише традиційна політика Москви, придумана на винародовлення українського народу і на створення одної московської „вищої раси", щось у роді безмежних націстичних плянів створити панівну германську расу.

Проти нищення релігії.

Притримуючися цеї політики, Совєти теж пробували знищити традиційні релігійні почування українського народу. Спочатку вони хотіли осягнути це безбожницькою пропагандою, нищенням церков, забороною церковних богослужень і загалом переслїдуванням релігії на кожному кроці. Коли це не вдалося і коли війна принесла відродження релігійного духа, вони взялися за таку політику, щоби заставити релігію служити цілям совєтської держави. Тому наперед привернули до життя Російську Православну Церкву і настановили на її патріярха ставленика Кремлїну і то такого, який вже заздалегідь заповів, що християнство є орудям на услугах тоталітарної совєтської держави, і який послідовно й невільничо слухає кремлівських володарів у всіх справах. Опісля Совєти розвязали Українську Автокефальну Церкву, зорганізовану вчасі першої світової війни, і принеголили її вірних приєднатися до Російської Православної Церкви і признати московського патріярха своїм духовним провідником. Після того Совєти забралися теж до знищення Унїятської Українсько-Католицької Церкви в Західній Україні. Вони виарештували і кинули до вязниць українських католицьких єпископів, де кілька з них померло. Сотки священників зазнали такої самої долі. Кілька десяток з них вимордовано. Водночас вірників церкви тероризовано в такий самий спосіб. Упорившися так з єпископами й іншими своїми противниками, Совєти нарешті випустили деяких священників із вязниць і поставили їх на чолі Української Католицької Церкви. Вкінці, як ми чули, московське радіо звістило, що Українська Католицька Церква зірвала звязки з Римом і стала частиною Російської Православної Церкви. В такий спосіб безбожницькі володарі з Кремлю дістали повну контролю над Церквою у границях Совєтів, а тепер пічнуть вживати її — як Католицьку, так і Православну — як знаряддя дальшого переслїдування й винародовлювання безборонного народу України.

IV.

Америка — остання дошка ратунку нещасного українського народу.

Оце є положення наших українських рідних заморем. Положення усіх цих, що потерпіли й пожертвували все, що мали у боротьбі проти нацизму й фашизму, а яких геройські діла засяли на сторінках вільної преси по всьому світі. Сьогодні вони цілковито поневолені національно, культурно, релігійно й економічно, а оцих споміж них, які опинилися поза границями України як скитальці силоміць навертають тепер у совєтську неволю.

Хтож має їм стати на поміч? Хто має ту моральну силу, щоб хоч за ними обізватись і стати насупр їхньому поневоленню? Хто годен спинити дальшу висилку як совєтських репатріятів отих людей, що їх викинула війна з рідної землі? І чи є хто такий, хто підняв би голос святого обурення, як протест проти переселювання міліонів українців на Сибір і в інші [illegible] містечок росіянами і загалом неукраїнцями?

Із безконечного числа листів, які ми дістаємо від наших рідних зза моря стає ясне, що відповідь на ці питання находиться в Америці, і що всі вони глядять на Америку як на останню дошку ратунку. Сами вони, у яких пробиваються стони, повні горя, вони наші рідні благають поратунку в нас, своїх братів і сестер, а теж й в інших громадян-американців. Вони віднеслися до нас як звичайні, прості люди в нещастю, як християни до християн.

І нам не може поміститися в голові, щоб на їхні розпучливі благання не звернули люди належної уваги. Це противилось би всяким людяним почуванням, якими славиться Америка. Щобільше, Ви самі, Пане Президенти, і Ваші урядовці кількома наворотами при різних нагодах згадували, що в цьому нашому краю є щире бажання розправитися раз на все із усякою тиранією і тоталітарністю, де небудь вона запанувалаб, та що оця наша країна має стати забором волі й релігії й прийти з поміччю безборонним людям, зокрема таким, що то їх називають „простими людьми" — якщо вони станують жертвами тиранських диктаторів.

За право українського народу на самовизначення.

З повище названих мотивів, ми, що кравно звязані з оцими безборонними людьми; і як ці, що знаємо докладно їх і їхнє положення, звертаємося до Вас, Пане Президенте з проханням: Зробіть усе, що лише у Вашій силі для застановлення репатріяції, довершуваної силоміць на українських скитальцях.

Ми теж апелюємо до Вас стати в обороні українського народу на його рідній землі, в Україні. А вже сама справедливість піддає, що найдоцільніше поступимо тоді, якщо дамо цьому народови спроможність користуватися правами, загарантованими теж і йому в Атлантійськім Чартері, а зокрема, як признаємо йому право національного самовизначення.

Звертаючись до Вас, Пане Президенте, з оцим розпучливим проханням, ми щиро віримо, що Ви поможете злагідити українську трагедію, та тим самим причинитеся у великій мірі до розвязки питання, як встановити мир і безпеченство в цілому світі.

Після голосування над меморіялом і телеграмою попросив слова дел. від. 219, о. Клодницький, який домагався, щоби була в телеграмі до УНРРА подяка за поміч Совєтській Україні, яку передано Росії не в сумі 170, як це говорив П. Бартків, а 180 міліонів долярів. Проти вділення йому слова був масовий протест, але голова Конвенції таки вділив йому слова. Думки делегата о. Клодницького всі інші делегати відкинули.

Саме в тому часі прибув на наради Конвенції передати привіт п. Стефан М. Ткач, який є головою запомогової організації Соєдинения, а також і головою Злученої Американської Організації проти Комунізму.

Покликаний головою Конвенції до привіту, п. Ткач почав його такими словами: „Слава Ісусу Христу! Дорогі Браття і Сестри! Витаю вас у місті Пітсбургу як частину наших братів і сестер того самого народу. Бажаю Вам усього найкращого. Як горожани Америки, ми повинні боронити не лише наші інтереси тут, але також і наших рідних у Европі, та пятнувати всіх тих, які роблять зло для Америки й нашого народу. Ще раз дякую за вділення мені слова та бажаю вам найкращих успіхів у ваших нарадах. Радьте на добро Америки, своєї організації й нашого поневоленого на його рідних землях народу. Слава Ісусу Христу!"

Після цього привіту голова Конвенції подякував п. Ткачеві й покликав до дальшого звіту головного касієра п. Р. Слободяна. Коли гол. касієр згадав у своюму звіті про число поляглих у боротьбі за волю Америки наших молодих членів, то голова перервав звіт і попросив усіх делегаток і делегатів повстати з місць і віддати пошану поляглим борцям.

По звіті п. Р. Слободяна забрав слово головний предсідник і повідомив усіх делегатів, що в четвер відбудеться в цій самій салі бенкет, на котрий обовязково повинні прибути всі з тих причин, що адміністрація цього готелю такі вимоги поставила нам за вжиток салі для нарад. Щоб запевнити успіх, він домагається офіціяльної ухвали. Білети на цей бенкет будуть коштувати по $4.00. Програма бенкету буде багата тому, що на ньому будуть визначні артистичні сили в особах Донни Греськів, визначної скрипачки, пані Лепкової, оперової співачки та вокальної солістки таки з Пітсбургу.

Після короткої дискусії над цією справою дел. 316 відділу зробив внесок, щоби Головний Уряд стягнув з дієти кожного делегата по $4.00. Його внесок піддержав дел. 204 відділу. Знову дел. 45 відділу зробив внесок, щоби на цьому закрити дискусію. Його піддержав дел. 458 відділу. Проти внеску цього було 3 голоси.

Дел. 273 відділу зробив пропозицію, щоби перервати наради на короткий час, але голова з оправданих причин відкинув її й покликав до звіту п. Івана Кокольського, голову Провірочної Комісії, який відчитав імена кандидатів до комісій Виборчої і Просьб та Скарг. До Комісії Виборчої зголосилося 14 кандидатів, а саме: д-р Іван Василенко з відділу 432, який мав 30 підписів, а з них добрих було 26, о. Григорій Пипюк з відділу 338, 22 підписи, з яких 20 було важних. По 20 правильних підписів одержали такі кандидати: Григорій Стецїв з відділу 237, Гавриїл Дацьків з відділу 106, Стефан Могила з відділу 234, Теодор Наконечний з відділу 170, Віктор Осухівський з відділу 39. По 19 добрих підписів одержали Ілія Околїта з відділу 206 й адв. Микола Гаврилко з відділу 204 та Стефан Бардачевський з відділу 241. Знову Стефан Морозович з відділу 334, Іван Галичин з відділу 361 та Юрій Сокіл з відділу 158 одержали кожний по 18 підписів, а Михайло Курдина з відділу 277 одержав 16 підписів, а решта підписів на їх петиціях були не важними тому, що ці підписи були вже на лістах інших кандидатів.

Кандидатами до Комісії Просьб і Скарг були такі делегати: Катерина Лукач з відділу 282 одержала 20 підписів, Осип Коцовський з відділу 106 одержав 20 підписів, Василь Гузар з відділу 289 одержав 20 підписів, Петро Остапчук з відділу 142 одержав 20 підписів, Юлія Конюх з відділу 223 одержала 20 підписів, Григорій Кісіль з відділу 336 одержав 19 підписів, Микола Машталер з відділу 94 одержав 19 підписів, Григорій Тимчій з відділу 347 одержав 19 підписів, Андрій Ткачук одержав 19 підписів, Михайло Шарик з відділу 461—462 одержав 19 підписів, Михайло Гентош з відділу 305 одержав 19 підписів. По 18 підписів одержали: Іван Сидор з відділу 5, Іванна Подола з відділу 125, Микола Близняк з відділу 204. Михайло Фук з відділу 276 одержав 16 підписів і ці петиції, що не мали потрібних 20 підписів, були уневажнені.

Після цього були запити делегатів, чи має право кандидат підписати себе на свої аплікації. На це питання відповів голова Конвенції, що так, якщо він не дав свого підпису іншому кандидатові.

Делегат відділу 158 ставить внесок, щоби вибрати до Комісії Просьб і Скарг усіх тих 5-ох кандидатів, які мають по 20 правильних підписів. Його внесок піддержує делегат 220 відділу. Противляться цьому [illegible] внесок перейшов більшістю голосів.

Отже до Комісії Просьб і Скарг були вибрані Катерина Лукач, Осип Коцовський, Василь Гузар, Петро Остапчук і Юлія Конюх.

На цьому було закрито головою пополудневу сесію конвенційних нарад.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

Ранішну сесію другого дня конвенційних нарад відкрив голова д-р Павло Дубас точно в годині 9-ій рано й покликав до відчитання першої частини протоколу п. Д. Галичина, а відтак конвенційного секретара п. В. Гірняка.

Після цього голова провірив присутність делегатів. Деякі делегати не були присутніми, але відтак зголосилися й оправдали свою відсутність.

До дискусії над відчитаним протоколом зголосилися делегати зо слідуючих відділів: 252, 8, 69, 98, 170, 20, 219, 206, 305, 158, 336, 334 і 385.

Як опісля показалося ,то більшість зголошених до дискусії делегатів мали запити в справі підписів до Виборчої Комісії. Тому голова дав їм відповідь, що ця справа належить до Просірочної Комісії, а не до відчитаного протоколу. Двох делегатів мали замітки до протоколу, а саме: делегат відділу 158 зробив завваґу, щоби крім числа відділу записувати в протоколах також і назвища делегатів, тому, що є такі відділи, які мають більше чим по одному делегатові. Завваґу було принято з тим застереженням, що це все секретарі зроблять лише тоді, коли делегати подадуть їм свої назвища.

Коли голова оголосив, що кандидатів до Виборчої Комісії є лише 7-ох правильних, а 8-ох не мали відповідного числа підписів, то зараз вивязалася дискусія, в якій забрали голос д-р Вол. Галан, адв. Іван Кузь, адв. Роман Смук і Юліян Павчак.

Адв. І. Кузь зробив внесок, щоби той параграф статуту, який говорить про вибір кандидатів до Виборчої Комісії завісити на певний час і приступити давнішим порядком до вибору потрібних кандидатів. Адв. Роман Смук противиться внескові адв. Кузя тому, бо щоб таке можна було зробити, то потрібно мати дві третих голосів делегатів. Юліян Павчак поставив внесок, щоби того параграфу не завішувати. Щоб не забирати часу і вирішити це питання, то д-р В. Галан зробив пропозицію, щоб зарядити 15-ть хвилеву перерву й дати змогу кандидатам дістати потрібну скількість голосів. На це погодився голова д-р Павло Дубас і зарядив таку перерву.

Після перерви, на заклик голови, кандидати прибули з відповідним числом підписів і відбулося голосування.

Кандидатами до Виборчої Комісії були такі делегати:

1. Віктор Осухівський, відділ 39.
2. Гавриїл Дацьків, відділ 106,
3. Юрій Сокіл, відділ 158,
4. Теодор Наконечний, відділ 170,
5. Никола Гаврилко, відділ 204,
6. Ілія Околїта, відділ 206,
7. Стефан Могила, відділ 234,
8. Григорій Стецїв, відділ 237,
9. Стефан Бардачевський, відділ 241,
10. Михайло Курдина, відділ 277,
11. Стефан Морозович, відділ 334,
12. о. Григорій Пипюк, відділ 338,
13. Іван Галичин, відділ 361,
14. д-р Іван Василенко, відділ 432,
15. Стефан Курляк, відділ 435.

Вислід голосування був слідуючий:

1. Д-р Іван Василенко вибраний одноголосно,
2. Никола Гаврилко одержав 245 голосів,

3. Гаврил Дацьків одержав 242 голоси,
4. Стефан Морозович одержав 242 голоси,
5. Григорій Стеців одержав 238 голосів,
6. Стефан Курляк одержав 226 голосів,
7. Теодор Наконечний одержав 172 голоси,
8. Ілія Околіта одержав 158 голосів,
9. Стефан Бардачевський одержав 160 голосів,
10. Михайло Курдина одержав 158 голосів,
11. Стефан Могила одержав, 148 голосів,
12. о. Григорій Пипюк одержав 139 голосів,
13. Юрій Сокіл одержав 139 голосів,
14. Іван Галичин одержав 119 голосів,
15. Віктор Осухівський одержав 109 голосів.

Отже до Виборчої Комісії були вибрані такі кандидати: 1. Д-р Іван Василенко, 2. Никола Гаврилко, 3. Гаврил Дацьків, 4. Стефан Морозович, 5. Григорій Стеців, 6. Стефан Курляк, 7. Теодор Наконечний, 8. Ілія Околіта, 9. Стефан Бардачевський, 10. Михайло Курдина, 11. Стефан Могила.

Після проголошення головою членів Виборчої Комісії приступлено було до звітів членів Головної Контрольної Комісії. На першого було покликано голову Контрольної Комісії п. Д. Капітулу, який здав загальний звіт від імени цілої Контрольної Комісії.

ЗВІТ ГОЛОВ. КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ.

Головна Контрольна Комісія, вибрана на XX. конвенції У. Н. Союзу, уконституувалася як слідує: Дмитро Капітула, предсідник, д-р В. Галан, заступник предс.; д-р А. Т. Кібзей, секретар; адв. Р. Смук і інж. С. Куропась, члени.

Контрольна Комісія, за останних пять літ, від останної конвенції 1941 року, перевела 10 разів, себто що шість місяців, контролю майна і діловодства У. Н. Союзу, та брала участь в чотирьох річних засіданнях Головного Уряду.

Контрольна Комісія здавала звіт на кожнім річнім засіданню головного уряду і проголошувала ті звіти в „Свободі".

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ.

Рекорди секретаря виказують, що рух членства в У. Н. Союзі за останних 5 літ був такий:

З кінцем 1940 р. було старших членів	28,431,	а дітей	9,736,	разом	38,167
Прибуло в 1941 " "	1,192,	"	191,	"	1,383
" 1942 " "	1,016,	страта в дітях	64,	"	952
" 1943 " "	1,021,	Прибуло дітей	537,	"	1,558
" 1944 " "	1,565,	" "	827,	"	2,392
" 1945 " "	850,	" "	418,	"	1,268
Разом	34,075,		11,645,		45,720

З цього виходить, що за останніх 5 років У. Н. Союз збільшився на 5,644 повнолітних членів та на 1,909 дітей. Разом У. Н. Союз збільшився на 7,553 членів, коли брати під увагу, що з кінцем 1940 року У. Н. Союз мав членів 38,167, а з кінцем 1945 року це число виносило 45,720. До цього прибутку членства причинилася активність відділових й головних урядників, як також організаторів.

У. Н. Союз числить 466 відділів, з того 26 в Канаді. Відділи є розміщені в таких стейтах:

Конетикат	20	Ню Йорк	76
Делавар	2	Огайо	26
Ілліной	28	Пенсилванія	161
Індіяна	5	Род Айленд	8
Кензас	1	Орегон	1
Меріленд	6	Вайомінг	1
Месечюсетс	11	Вест Вірджінія	4
Мішіган	15	Висконсін	2
Мізури	5	Онтаріо, Канада	20
Мінесота	2	Квібек, Канада	5
Ню Гемшір	1	Манітоба, Канада	1
Ню Джерзі	64		
Норт Дакота	1	Разом відділів	466

Число членів в поодиноких клясах обезпечення та сума їх обезпечення.

		Обезпечені на суму
У старім роді обезпечення	302	$ 254,000
В обезпеченні до 70 літ життя	806	573,500
В обезпеченні на „20 пеймент лайф"	7,536	5,275,500
В обезпеченні на „20 їр ендавмент"	4,437	2,929,500
В обезпеченні на ціле життя	8,370	6,173,829
В обезпеченні на ціле життя в новім роді	12,624	10,662,750
Разом	34,075	$25,869,079

Молодечий Департамент.

У першій клясі до 18 року, є дітей	4,236
У другій клясі до 70 року життя, є дітей	1,260
У третій клясі, 16 літ ендавмент, є дітей	2,343
В четвертій клясі П. на суму $ 250, є дітей	52
У четвертій клясі П. на суму $ 500, є дітей	1,441
У четвертій клясі П. на суму $1000, є дітей	376
У пятій клясі Е. на суму $ 250, є дітей	209
У пятій клясі Е. на суму $ 500, є дітей	1,439
У пятій клясі Е. на суму $1000, є дітей	290
Разом	11,645

Вкінці контрольна комісія стверджує, що всі рекорди в канцелярії головного секретаря, а саме протоколи зі засідань головного уряду і головного екзекутивного комітету, членські реєстраційні картки, а також так звані „понч кард", які виказують повний членський рекорд, та всі інші рекордові книги й документи, знаходяться у добрім порядку.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ (старших членів):

Рік	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1941	$2,589,333.70	$2,502,753.98
1942	1,483,968.48	1,534,221.97
1943	1,631,249.14	1,449,111.71
1944	2,366,858.07	2,693,097.87
1945	2,509,699.19	2,432,939.60
Разом	$10,581,108.58	$10,612,125.13

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1940 була	$ 429,639.49
Прихід за пять років (1941—1945)	10,581,108.58
Разом	$11,010,748.07
Розхід за пять років (1941—1945)	10,612,125.13
Готівка з кінцем 31. грудня 1945 остає	$ 398,622.94

БІЛЯНС.

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 398,622.94	Посмертний фонд нових родів обез.	$7,050,290.39
Морґеджі	891,997.48	Посмертний фонд старого роду об.	78,007.93
Бонди	5,550,183.49	Адміністрац. фонд	205,512.99
Реальности	459,500.00	Резервовий фонд	14,012.60
Позички членам	444,356.18	Запомоговий фонд	114,411.13
Друкарня	4,668.34	Народний фонд	12,374.36
Ноти (векслі)	300.00	Конвенційний фонд	77,228.49
		Фонд обезпеки інвестицій і смерт.	92,964.88
		Фонд Згоди Бр.	17,117.42
		Сирітський фонд	87,708.24
Разом	$7,749,628.43	Разом	$7,749,628.43

Майно старших членів з кінцем 31. грудня 1945 р.	$7,749,628.43
Майно старших членів з кінцем 31. грудня 1940 р.	5,450,604.19
Чистий приріст маєтку старших членів У. Н. Союзу за пять літ (1941—1945)	$2,299,024.24

Молодечий Департамент.

Рік	ПРИХІД:	РОЗХІД:
1941	$191,323.11	$174,254.08
1942	85,707.88	83,725.94
1943	158,066.61	146,635.38
1944	198,415.18	241,342.06
1945	163,190.47	156,896.00
Разом	$796,703.25	$802,853.46

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р. остала	$ 54,472.96
Прихід за пять літ (1941—1945)	796,703.25
Разом	$851,176.21
Розхід за пять літ (1941—1945)	802,853.46
Готівка з кінцем 31. грудня 1945 р. остається	$48,322.75

БІЛЯНС.

Стан довжний:		Стан чинний:	
Посмертний фонд	$604,787.45	Готівка	$ 48,322.75
Адміністрац. фонд	57,613.26	Морґеджі	84,522.16
		Бонди	523,965.68
		Реальности	5,500.00
		Позички членам	90.12
Разом	$662,400.71	Разом	$662,400.71

Маєток Молодечого Департаменту У. Н. С. з кінцем 31. грудня 1945 р.	$662,400.71
Маєток Молодечого Департаменту У. Н. С. з кінцем 31. грудня 1940 р.	475,562.85
Приріст маєтку Молодечого Департаменту У. Н. Союзу за пять літ (1941—1945)	$186,837.86

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ.

Прихід з процентів в 1941 році був	$ 646.25
" " " 1942 " "	885.90
" " " 1943 " "	899.21
" " " 1944 " "	912.98
" " " 1945 " "	1,232.10
Прихід з процентів за 5 літ є	$4,576.45

ЗІСТАВЛЕННЯ

З днем 31. грудня 1940 року фонд Захисту виносив	$38,246.28
Прихід з процентів за час 5 літ	4,576.45
Разом фонд Захисту-Сиротинця виносить	$42,822.73

БІЛЯНС ЦЬОГО ФОНДУ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1945 року є	$ 722.78
Інвестиція в бондах є	42,099.95
Загальна сума фонду є	$42,822.93

ЗВІТ З ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО.

Прихід з процентів в 1941 році був	$ 39.68
" " " 1942 " "	63.55
" " " 1943 " "	65.32
" " " 1944 " "	65.98
" " " 1945 " "	66.65
Прихід з процентів за час 5 літ був	$301.18

ЗІСТАВЛЕННЯ

З днем 31. грудня 1940 р. цей фонд виносив	$2,679.90
Прихід з процентів за 5 літ був	301.18
З кінцем 31. грудня 1945 цей фонд виносить	$2,981.08

БІЛЯНС ЦЬОГО ФОНДУ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1945 року є	$ 481.08
Інвестиції в бондах	2,500.00
Разом цей фонд виносить	$2,981.08

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ ЗА ПЯТЬ ЛІТ (1941—1945)

З кінцем 31. грудня 1945 р. майно старших членів виносить	$7,749,628.43
З кінцем 31. грудня 1945 р. майно Мол. Деп. виносить	663,400.71
З кінцем 31. грудня 1945 р. майно Захисту-Сиротинця виносить	42,822.73
З кінцем 31. грудня 1945 р. фонд бл. п. С. Ядловського виносить	2,981.08
Разом	$8,457,832.95

З кінцем 31. грудня 1945 р. майно старших членів виносить	$7,749,628.43
З кінцем 31. грудня 1940 р. було майна старших членів	5,450,604.19
За час пять літ прибуло майна старших членів	$2,299,024.24
З кінцем 31. грудня 1945 р. майно мол. деп. виносить	$662,400.71
З кінцем 31. грудня 1940 р. було майна мол. деп.	475,562.85
За час пять літ (1941—1945) прибуло майна мол. деп.	$186,837.86
Фонд Захисту-Сиротинця з кінцем 31. грудня 1945 остає	$42,822.73
Фонд Захисту-Сирот. з кінцем 31. грудня 1940 р. був	38,246.28
Приріст майна Захисту-Сирот. за пять літ виносить	$ 4,576.45
Фонд ім. бл. п. С. Ядловського з кінцем 31. грудня 1945 р. остає	$ 2,981.08
Фонд ім. бл. п. С. Ядловського з кінцем 31. грудня 1940 р. був	2,679.90
Приріст фонду бл. п. С. Ядловського за пять літ остає	$ 301.18

Загальний приріст майна за час пять літ (1941—1945)

Майно старших членів збільшено за пять літ	$2,299,024.24
Майно молодечого департ. за пять літ збільшено	186,837.86
Разом	$2,485,862.10
Фонд Захисту-Сиротинця за пять літ збільшився	4,576.45
Фонд бл. п. С. Ядловського за пять літ збільшився	301.18
За пять літ (1941—1945) збільшено майно організації	$2,490,739.73

Загальне майно У. Н. Союзу, крім фондів Захисту-Сиротинця і Ядловського є розміщене як слідує:

Бонди 72.2%	$6,074,149.17
Морґеджі 11.6%	976,519.64
Реальности 4.66%	391,000.00
Дім У. Н. Союзу 0.89%	74,000.00
Членські позички 5.28%	444,446.80
Друкарня У. Н. Союзу 0.05%	4,668.34
Готівка 8.32%	446,945.69
Разом 100%	8,412,029.14

Дім У. Н. Союзу, за який в 1929 році заплачено $155,241.89, обнижено до вартости $74,000.00.

Крім Союзового дому У. Н. Союз має 12 реальностей на суму $391,000.00. Всі ті реальности є обезпечені від огню, знищення і публичної безпеки.

До загального майна У. Н. Союзу не втягнено ще слідуючі активи:

1) Залеглі відсотки на морґеджах	$ 36.11
2) Платні (accrued) відсотки на морґеджах	5,852.93
3) Платні (accrued) відсотки на членських позичках	9,682.46
4) Платні (accrued) відсотки на бондах	38,978.47
5) Платні (accrued) відсотки на депозитах в банках	91.84
6) Залеглі вкладки відділів з кінцем грудня 1945	4,538.85
Разом	$59,153.66

Невиплачені посмертні запомоги з кінцем 31. грудня 1945 року, з причини браку леґальних доказів.

Григорій Лешко	$300.00
Роман Ілечко	200.00
Анна Лисак	202.92
Григорій Лесюк	500.00
Разом	$1,202.92

Процентово приходи з інвестицій майна У. Н. Союзу були такі: 1941 року $3.68%, 1942 року $3.70%, 1943 року $3.55%, 1944 року $3.4%, 1945 року $3.3%.

Смертність членства У. Н. Союзу
разом в обох департаментах.

Рік 1941	68.10%
Рік 1942	68.00%
Рік 1943	70.40%
Рік 1944	74.50%
Рік 1945	74.65%

Оцінка членських грамот була така:

В році 1941	154.1%
В році 1942	153.5%
В році 1943	152.0%
В році 1944	150.4%
В році 1945	149.0%

За останніх 5 літ померло 1,538 старших членів та 64 дітей. Разом 1,602. Між померлими було 147 вояків, що віддали своє життя в цій війні в обороні Америки. Вони походили з таких стейтів:

Pennsylvania	54	West Virginia	2
New Jersey	30	Michigan	2
New York	24	Indiana	1
Illinois	7	Massachusets	2
Rhode Island	7	Massachusetts	2
Connecticut	6	Canada	1
Ohio	5		
Missouri	4	Разом	147

Всіх сирітських частей під зарядом У. Н. Союзу є на суму $69,659.57, а відсотків від них на суму $18,048.67, разом $87,708.24.

Рекорд У. Н. Союзу виказує, що 10,014 членів платять місячно по 30 центів на орґан „Свободу", що місячно приносить суму $3,004.20. До цеї суми У. Н. Союз докладає з фонду адміністраційного місячно на „Свободу" $895.80, а на „Юкрейнієн Віклі $600.00, отже разом $1,495.80.

Згідно з ухвалою XX. головної конвенції У. Н. Союзу, а також згідно з рішенням головного уряду з 1942 року, уповажнено екзекутивний комітет У. Н. Союзу перебрати „Свободу" від Української Пресової і Книжкової Спілки, під свій заряд і від травня 1, 1942 року У. Н. Союз видає знова сам орґан „Свободу".

Фінансовий звіт орґану „Свободи" від 1-го травня 1942 року до 31го грудня 1945 року, отже за час, як „Свобода" є під зарядом У. Н. Союзу:

ПРИХІД:		РОЗХІД:	
В 1942 році	$43,939.91	В 1942 році	$39,237.07
В 1943 році	68,568.10	В 1943 році	62,674.61
В 1944 році	81,414.66	В 1944 році	79,724.54
В 1945 році	78,183.59	В 1945 році	79,722.94
Разом	$272,106.26	Разом	$261,359.16
Банкова оплата	2.38		
Загальний прихід	$272,103.88		

ЗІСТАВЛЕННЯ

Прихід від 1-го травня 1942 р. до 31-го грудня 1945 р.	272,102.88
Розхід від 1-го травня 1942 р. до 31-го грудня 1945 р.	261,359.16
Остає готівка	$10,744.72

Бондовані є такі члени головного екзекутивного комітету:

Головний предсідник Микола Мурашко на	$10,000.00
Головний касієр Роман Слободян на	75,000.00
Головний секретар Дмитро Галичин на	5,000.00

Ці бонди переховує головна контрольна комісія. Позате є бондований також Володимир Стасюк, колектор рентів з реальностей У. Н. Союзу, на суму $5,000, і на суму $2,000 від рабунку. Ці бонди переховує гол. касієр У. Н. Союзу.

Головна контрольна комісія У. Н. Союзу сповняє свої обовязки на основі приписів статута. Контролювала діловодство та провірювала стан майна, та організаційне життя У. Н. Союзу впродовж останних 5 літ, та стверджує, що діловодство було ведене взірцево, а майно У. Н. Союзу знаходиться в добрім стані.

Закінчуючи це справоздання гол. контрольна комісія бажає XXI. Головній Конвенції доброго успіху для дальшого розвою У. Н. Союзу.

На цьому було закінчено ранішну сесію в годині першій пополудні.

Пополуднева Сесія.

Сесія пополуднева почалася точно в годині 3-ій, яку відкрив голова, провірюючи присутність делеґатів на салі. Відтак перечитав імена й назвища тих людей і організацій, від яких наспіли делеґрами й листи та вірші з нагоди XXI Конвенції УНСоюзу.

Після провірення членів дел. Володимир Цісик попросив голосу й перечитав заяву такого змісту:

„Шановні Пані й Панове Делеґати! Тому, що між шановними делеґатами появились летючки, видруковані в ціли поширення комуністичної пропаґанди на нашій Союзовій Конвенції;

„І тому, що ці летючки є підписані двома членами відділу 200 та одним членом із відділу 194, ми, Володимир Цісик і Василь Воргуль делеґати відділу 200 — рішучо заявляємо, що ані наш уряд відділу 200, ані його членство не мають нічого спільного з цими відозвами й гостро пятнуємо брудну роботу підписаних червоних гайдуків і заявляємо, що їх плюгава комісарська комуністично-фашистівська робота не сплямить доброго імени нашого товариства „Вільна Україна", яку носить наш відділ 200.

„Також заявляємо Вам, що ми обидва не маємо нічого спільного з П. Бартковим і його комуно-фашистською клікою, яка хоче здобути собі сталінську ласку кровю українського народу".

Делеґат Морозович також напятнував руїнницьку роботу неґідних синів свого народу, що в найкритичніший час пішли за юдин гріш на службу наших ворогів.

Відтак предсідник покликав до звіту поодиноких членів Головної Контрольної Комісії, а саме: Д. Капітушу, д-ра Вол. Галана, д-ра А. Кібзея, адв. Романа Смука і інж. С. Куропася.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА ДМИТРА КАПІТУЛИ.

Звіт з моєї діяльности, як головного урядника-контрольора У. Н. Союзу, обіймає речінець від 1-го січня 1941 року до 31-го грудня 1945 року.

Крім уряду головного контрольора У. Н. Союзу, я як головний урядник, старався також працювати на всіх ділянках для У. Н. Союзу.

Був я присутним на чотирох річних засіданнях головного уряду У. Н. Союзу, на котрих брав активну участь у всіх справах, які приходили під нараду.

Позате я переписувався з головним екзекутивним комітетом в ріжних справах членства У. Н. Союзу, як також переписувався з урядниками й членами відділів У. Н. Союзу, котрі вдавалися до мене в деяких справах, або як я вдавався до них в організаційних справах У. Н. Союзу. Це були отсі відділи: 1, 2, 9, 85, 90, 98, 128, 201, 205, 231, 265, 276, 311, 382, 369, 314, 410, 426 і 429.

Упродовж цих пять літ треба було переписуватись з членством У. Н. Союзу далеко більше як у попередних роках. Бо коли почато поширювати ріжні неправдиві вісти про нашу організацію то багато членів звертались з запитом в цій справі до мене, а я старався давати належне вияснення.

Я таксамо переписувався зі стейтовими властями в справі стейтової контролі над майном У. Н. Союзу, і в інших членських справах.

На всіх підприємствах, де я тільки був поликаний й був приявним, виступав й говорив про У. Н. Союз, як про нашу наймогутнішу українську запомогову організацію.

За час пять літ я скликав шість окружних організаційних зборів відділів У. Н. Союзу моєї округи, в таких місцевостях: 23-го лютого 1941 року, в Мт. Кармел, Па.; 27-го квітня 1941 року, в Маганой Сити, Па.; 29-го червня 1941 року, в Палмертон, Па.; 30-го листопаду 1941 року, в Нескігонінґ, Па.; 24-го жовтня 1943 року в Шамокін, Па., і 25-го листопаду 1945 року в Бервік, Па.

На вище згаданих окружних зборах, обговорювано важні організаційні справи, вияснювано всякі членські недомагання, та дискутовано над способами приєднування української американської молоді до У. Н. Союзу.

У часі війни моя округа почала занепадати в приєднуванню нового членства, а причини до того були такі:

Перше, не було можливости скликувати частіше окружних зборів, задля пайкування газоліни. Друге, це те, що в моїй окрузі не було жадних фабрик, котрі виробляли воєнні матеріяли, а тому молодь опускала округу. Одна відійшла до війська, а друга в інші місцевости до фабрик, що виробляли воєнні матеріяли.

Щоб усе таки дістати нових членів, то в місяці жовтни 1942 року я запросив до нашої округи організатора У. Н. Союзу, п. Маланчука, в ціли зрушення приспаної праці в приєднуванню нового членства. Ця праця принесла успіх, бо при помочі декотрих активних відділових урядників п. Маланчук приєднав тоді понад 80 нових членів, а при цьому збудив також до праці забуту місцевість Нескігонінґ.

На окружних організаційних зборах в Шамокін, Па., в жовтні, 1943 року, обговорено дві важні справи, а саме, справу виплат посмертних запомог по вояках убитих на війні, хоч статут такої виплати не передбачував, а теж справу відсвяткування 50-літного ювилею У. Н. Союзу. Рішено, що згаданий ювилей має відбутись 30. квітня 1944 року, в Шамокін, Па. Отже там, де У. Н. Союз був зорганізований. Цей ювилей відсвятковано в означений час, при співучасти майже всіх відділів нашої округи.

В серпні 1945 року, я знов запросив орґанізатора У. Н. Союзу, п. Маланчука, в справі приєднування нових членів до відділів У. Н. Союзу в моїй окрузі. Я звернувся з писемною просьбою до всіх відділів округи, щоб урядники відділів дали п. Маланчукови всяку можливу поміч в приєднуванню нового членства в їх місцевостях, а в своїй місцевости я таки самий їздив з п. Маланчуком за новими членами. Хоч не всі відділи округи взялись до активної участи, то всетаки кампанія вдалась, бо приєднано понад 100 нових членів до відділів в окрузі.

Отже за час 5 літ моя округа збільшилася на 231 членів.

На припоручення головного предсідника У. Н. Союзу, п. М. Мурашка, був я делеґований як представник У. Н. Союзу, до таких відділів У. Н. Союзу:

До від. 429, в Фріленд, Па., на свято посвячення відділового прапора, 6. червня, 1942 року;

До від. 276, в Ембрідж, Па., на свято палення морґеджу на домівці відділу, 17. січня, 1943 року;

До відділів, що влаштовували пятьдесять-літне ювилейне окружне свято існування У. Н. Союзу, в Шамокін, Па., 30. квітня 1944 року;

До відділів, що влаштовували пятьдесять-літне ювилейне окружне свято існування У. Н. Союзу в Вілксбери, Па., 18. червня, 1944 року.

На всіх вище згаданих святах виголосив я відповідні святочні промови, заохочуючи членів до праці для розвою У. Н. Союзу.

Отце була моя активність за останних пять літ, як головного урядника У. Н. Союзу. А як предсідник контрольної комісії, дбав я про те, щоби кожний звіт контролі був вироблений якнайвірніше згідно з переведеною контролею.

Як контролор, я завважав, що завдяки кооперації і співпраці ми осягнули гарні успіхи за останних пять літ, виказуючи зріст в членстві і фінансах, а це власне є запорукою доброї будучности У. Н. Союзу.

Кінчу свій звіт і передаю щирі побажання делеґаткам і делеґатам 21 конвенції У. Н. Союзу, а також і всім головним урядникам, з котрими я мав нагоду працювати.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, ВОЛОДИМИРА ГАЛАНА.

Світла Конвенціє!

Кожнорічні звіти з засідань Головного Уряду подавали подрібний звіт моєї праці як головного контрольора У. Н. Союзу. Реасумуючи працю послідних пятьох років зазначу, що мої обовязки головного контрольора я сповняв після моїх сил, брав участь у всіх провірках майна та діловодства У. Н. Союзу, а свої завваги передавав цілій Контрольній Комісії.

В місцевій праці нашої філядельфійської округи я був предсідником Злучених Союзових Відділів, які відбували часто свої сходини, щоби скріпити й відсвіжити Союзове життя, та піднести духа Союзовців в часі воєнної хуртовини. Всі відділи нашої округи сповняли як слід свої горожанські та організаційні обовязки. Після вказівок Головного Уряду я держав з відділами постійний звязок та їх відвідував на припоручення.

В самій Філядельфії створено новий жіночий відділ за почином п-ні Олени Штоґрин, а молодеча спортова дружина У. Н. Союзу, завдяки праці п. Д. Слободяна, проіснувала ввесь час війни. В порозумінню з Урядом я старався, щоби виконати рішення минулої Конвенції в справі Приюту У. Н. Союзу та засягнув в цій справі певних інформацій, які будуть передані Світлій Конвенції.

Маючи на увазі наші завдання супроти нашої держави, я взяв на себе обовязки голови Бондової Комісії, яка перевела успішну кампанію продажі воєнних бондів на суму пять і пів міліона долярів (14. січня до 14. квітня 1944). В цій кампанії усі відділи У. Н. Союзу заняли перше місце.

І в праці допомоги нашим нещасним скитальцям Союзові заняли одно із перших місць. Свобода, орган У. Н. Союзу у своїй стодоляровій Кампанії перейшла вже суму $20,000, та звернула увагу нашого громадянства на потребу більших жертв в цю трагічну

для нашого народа хвилю. Десятки статей та дописів вказують, що Союзова Сімя зрозуміла долю скитальців та своє історичне завдання: несення моральної та матеріяльної помочі українським людям. Як голова Злученого Українського Американського Допомогового Комітету та Головний Контрольор У. Н. Союзу, я оцим складаю усім урядникам, відділам та членам щире „Спаси Біг" за їх дотеперішню працю.

Рівночасно прошу Світлу Конвенцію присвятити справі допомоги окрему увагу, щоби наш Батько Союз міг виконати велике, історичне, гуманне завдання та став дійсним **батьком** тисячам українських бездольних сиріт, усім нашим нещасним скитальцям!

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, Д-РА А. Т. КІБЗЕЯ

Світла Конвенціє!

Контрольна Комісія У. Н. Союзу відбувала свої засідання два рази в рік, згідно з приписами статута. Звіт з кожного такого засідання був проголошений в „Свободі" у свій час, а знова загальний звіт за 5 років, потверджений всіма контрольорами, предложено тепер конвенції.

Мій особистий звіт обмежую до організаційного життя в місці побуту, щодо припоручених мені справ екзекутивою У. Н. Союзу за 4 роки.

Щодо репрезентації та полагодження ріжних Союзових справ, моя активність в 1941 році була така: промовляв я на бенкеті молодечих дружин відділів У. Н. Союзу 20, 94 і 141; на фестині від. 94; на окружних зборах відділів У. Н. Союзу; на ювилейному бенкеті від. 75; на зборах від. 203. Привіт від Союзу передав на ювилейному бенкеті хору „Думка"; на Дню Жінки та на святі Книжки, що було влаштоване Союзом Українок.

В році 1942, це є в році, в якім наша держава знайшлась вже в війні, моя діяльність обнимала не тільки полагоджування ріжних Союзових справ, але також працю для воєнних зусиль. І так промовляв я в справі закупна воєнних бондів на радіо, а також на вічу всіх місцевих Союзових відділів. Це віча принесло добрий успіх, бо члени закупили бондів на значну суму. Щодо Союзових справ, то перевів я реорганізацію від. 203, був на організаційних зборах від. 75, а також на загальних організаційних зборах усіх місцевих відділів, де промовляв гол. секретар Д. Галичин. Промовляв я на бенкеті Союзової молоді від. 141, 20 і 94, й на ювилею від. 94. Привіт від Союзу передав на бенкеті з нагоди зїзду молоді, а вкінці репрезентував я Союз на ювилейнім святі від. 341 в Віндзор, Канада.

В 1943 р. в мою діяльність входили такі виступи:

На припоручення головної екзекутиви, я брав участь в йвилейній річниці відділу ч. 341 у Віндзорі, Онт., Канада; виступав у Дітройті як Союзовий репрезентант на спільнім святі свяченого; а перебуваючи на вакаціях у Форт Віллям, Онт., Канада, я відбув збори з відділом 441, де виголосив відповідну промову.

В 1944 році, як і в попередних двох роках війни, помагав я в продажі воєнних бондів, а будучи назначений Конгресовим Комітетом, як член місцевого Комітету в Дітройті для переведення „Бондової Кампанії", я старався виконати цей обовязок якнайкраще.

Щодо Союзової праці, то я брав участь в організаційних зборах, 1. квітня, в Гемтремку, де реферував справу п. Галичин, гол. секретар. Також брав я участь в 50-літнім ювилейнім святі У. Н. Союзу, що відбулося 2. квітня. На 4. червня я улаштував організаційні збори в Гемтремку, а на 5. червня в Дітройті. На обох зборах говорив організатор п. Д. Т. Білецький.

5. листопаду, разом з гол. контрольором п. С. Ку[illegible], Іл., я відвідав відділ 341 У. Н. Союзу у Віндзорі, Онт., Канада, та взяв активну участь в ювилейнім святі У. Н. Союзу.

В 1945 році я взяв участь 9. вересня, в організаційних зборах усіх дітройтських відділів, що поміг підготовити поле для праці організатора Д. Білецького.

У неділю, 16. вересня, я відвідав від. 308 в Саґіно, Міш. У цій місцевости не було ще ніколи головного урядника від часу заснування відділу, а тому на зборах треба було вияснювати багато справ. Організатор Білецький записав до цього відділу більше число нових членів.

На 30. вересня, я відвідав з організатором Білецьким від. 389 в Єйл, Міш. По відбуттю відділових зборів організатор Д. Білецький записав там поверх 20 нових членів.

На 21. жовтня був я разом з Д. Білецьким у від. 141 в Дірборн, Міш., де полагоджено важну організаційну справу.

За цілий час побуту орг. Д. Білецького в Дітройті, в 1944 і в 1945 я працював разом з ним після моєї можности, й така співпраця дала пожаданий результат.

При кінці хочу зазначити, що справа Союзу стоїть добре в Дітройті. Люди розуміють вже справу нашої організації і працюють щиро, спільно та вирозуміло. Можна хіба завважати, що брак постійного організатора дається відчувати в нас таксамо як і по інших місцевостях.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА РОМАНА І. СМУКА.

Високоповажані Пані й Панове Делеґати:

Понище подаю короткий звіт з моєї пятьлітної праці як урядника Українського Народного Союзу.

Я був присутний і брав участь у всіх засіданнях контрольної комісії і головного уряду. Звіт з моєї діяльности як головного контрольора є обнятий загальним звітом контрольної комісії. Він точно виказує стан майна і господарки нашої організації з кінцем 1945 року.

Як головний урядник, в часі минулої каденції, я виконував точно обовязки наложені на мене нашим статутом або припоручені мені до виконання головною екзекутивою У. Н. Союзу. Кромі того я брав участь у відділових підприємствах, спортових акціях, зборах та нарадах. Виконував обовязки секретаря організації всіх відділів моєї округи. Розсліджував і полагоджував між членами припоручені мені справи. Влаштовував кампанії за новими членами. Заряджував і промовляв, разом з іншими головними урядниками, організатором або членами головної екзекутиви, на багатьох організаційних зборах і союзових святах.

Я вложив багато праці і часу, як головний урядник і як професіоналіст, до купна союзового дому в Шікаґо. Заступав шикаґовську союзову громаду в численних американських, патріотичних акціях, (як продаж воєнних бондів та ріжні збірки на добродійні цілі). Заступав теж шикаґовську союзову громаду на багатьох українсько-патріотичних нарадах, святах та конґресах. Підчас Союзового ювилейного року, я промовляв на кількох пятьдесять-літних ювилеях, котрі були влаштовані місцевими або позамісцевими відділами.

Мій звіт як члена культурного комітету У. Н. Союзу є обнятий звітом голови тогож комітету. Я хіба додам, що я був приявний і брав участь в нарадах комітету, влаштував концерт і кілька відчитів про українську літературу і штуку на американських університетах в Шикаґо, та відбув багато конференцій з науковими інституціями в справах, які були припоручені мені згаданим комітетом.

Сміло заявляю, що у виконанню моїх завдань і як гол. контрольора і як члена згаданих комітетів, я завжди стрічався з успіхом, лише завдяки щирої кооперації відділових і головних урядників. Дякую їм за співпрацю і довіря, яким вони нагороджували мене в часі мойого урядування. Чуюся дуже щасливим, що мав нагоду у минулих пятьох роках, а спеціяльно в ювилейному році, служити Батькови Союзові і його членам.

ЗВІТ ГОЛОВОГО КОНТРОЛЬОРА СТЕПАНА КУРОПАСЯ.

Вповажані Пані і Панове Делеґати!

Як головний контрольор Українського Народного Союзу, я, зігдно зі статутом, виконував наложені на мене обовязки на протязі останної каденції пятьох років. Від ґерісбурської конвенції два рази в році, разом з іншими контрольорами, провірював я майно, діловодство і організаційне життя У. Н. Союзу і про це контрольна комісія давала в свій час звіти в „Свободі", а часом, коли заходила потреба, подавала також ще окремі комунікати до всього українського громадянства в Америці і Канаді. Про цю чисто контрольорську діяльність нема що більше й писати, тимбільше, що вона є обнята звітом Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу, як окремого статутового тіла.

Про свою діяльність, як головного урядника Українського Народного Союзу, за останніх пять літ в місці мойого перебування скажу дуже коротко. Були це воєнні роки, в яких всі зусилля американського народу ішли в напрямі побідного ведення війни і успішного її закінчення, а всі інші справи мусіли підпорядковуватися цій одній справі. Значить, що всі наші члени працювали довгі години у фабриках чи інших підприємствах і неставало часу на іншу народню працю, як це було до війни. А як й була коли вільна хвиля, то було багато американських справ, в яких треба було взяти участь.

Відділи У. Н. Союзу в Шікаґо купили свій власний союзовий дім і я був перший рік його секретарем, а досі є директором. Для ведення українсько-американської праці зорганізовано в Шікаґо Ліґу Американців Українського Походження, якої я був упродовж двох років секретарем. Ця Ліґа веде координаційну працю серед українців в Шікаґо і репрезентує їх перед американцями.

Відділи Українського Народного Союзу не виказували довоєнної активности. Правда, вони діставали нових членів і не падали чисельно, але життя їх ограничувалося до місячних зборів. Лише деякі відділи могли спромогтися на інші підприємства. Молодечі відділи в шікаковському районі майже всі розвязано, а членам видано переступні листи, бо зогляду на воєнні обставини, не було кому в них урядувати.

Зате треба ствердити, що відділи Українського Народного Союзу були й дальше є головною опорою народної праці в Шікаґо. Вони остали вірними українській визвольній ідеї і все морально і матеріяльно помагали тій справі. Український Конґресовий Комітет і Український Допомоговий Комітет мали в них добрих спомагаючих членів.

Згадані справи є тісно звязані зі союзовим життям в Шікаґо і мені як головному урядникови треба було цими справами інтересуватися.

Також, коли ходить про чисто американські справи, з яких найважнішою була справа продажі воєнних бондів, то відділи У. Н. Союзу в Шікаґо й тут були на першому місці. У всіх 8-х воєнних позичках союзові члени взяли участь і всі ті бондові „драйви" переведено в Союзовім Домі безплатно. Як відділи, так і окремі члени були все першими покупцями воєнних американських бондів.

З чисто союзових справ треба згадати те, що за останніх 5 літ, разом з іншими союзовими [illegible] урядниками, скликав я організаційні збори відділів Українського Народного Союзу звичайно два рази до року. На цих зборах говорено звичайно про нові способи приєднування нових членів, та відбувалася виміна думок про ріжні прояви союзового життя. Взагалі це був перегляд діяльности відділів і плян праці на будуче. В 1944 році, що був роком ювилейним, відбулися у нас чотири організаційні збори шікаґовської округи, що обіймає поверх 30 відділів. Ювилейне Свято, на яке приїхав головний предсідник М. Мурашко, відбулося дуже величаво в приявности маси народу.

З початком вересня 1944 року відбулися у нас ще одні організаційні збори в Шікаґо, а другі в Гемонд, Інд., в присутності головного секретаря Д. Галичина. На зборах обговорювано головно справу союзової ювилейної кампанії за новими членами. В тій ювилейній кампанії нашого району взяв успішну участь союзовий організатор Д. Білецький. Був він у нас двома наворотами і приєднав округло 100 нових членів до У. Н. Союзу.

З доручення Головної Екзекутиви репрезентував я Український Народний Союз на ювилейному святі 220 відділу в день 15. червня 1941 року, на 25-літньому ювилею 103. відділу У. Н. Союзу в Мілвокі, Віс., в день 15. лютня 1942 року, на ювилейних святах 379. і 259. відділів в днях 26. квітня і 31. травня 1942 року. На запрошення уряду 346 відділу в Ґері, Інд., прибув я на збори їх уряду 25. січня 1942 року, для полагодження деяких справ, звязаних зі становищем відділового урядника. Дня 29. жовтня 1944, репрезентував я У. Н. Союз на Ювилейному Святі У. Н. Союзу в Віндзор, Канада, де є 341. відділ У. Н. Союзу. На всіх цих ювилейних підприємствах, чи організаційних зборах говорив я про У. Н. Союз, його розвій та все те, що він дає своїм членам, а що члени повинні дати йому.

На кінці свойого звіту додам, іще, що становище головного урядника по місцевостях є таке, що часом треба брати участь в ріжних українських чи американських підприємствах лише тому, щоби задокументувати, що й У. Н. Союзові дані справи не є байдужі. Бо без У. Н. Союзу не може тепер успішно перейти ніяка українсько-американська справа просто тому, що він є тепер найбільшою орґанізованою силою в нашій громаді і поза нею. Коли й зачинається якась справа, то насамперед виринає питання: а як поставиться до того У. Н. Союз?

До цього домінуючого становища дійшов У. Н. Союз своєю невсипущою працею серед наших громад упродовж свойого 50-літнього існування.

Свою працю головного урядника У. Н. Союзу виконував я все при повній кооперації інших головних і відділових урядників. Про організаційне життя Шікаґо і околиці інформував я наш союзовий загал своїми дописами у „Свободі" в початках в колюмні „Шікаґовська Хроніка", а відтак як часу нестало і не було про що писати, принагідними дописами про ріжні справи зі союзової активности.

По звітах контрольорів, голова Конвенції покликав до звітів членів Головної Ради й передав дальше ведення Конвенції першому заступникові голови Іванові Іванчукові.

Головні Радні здавали звіти в такому порядку: Павло Дуда, Стефан Слободян, адв. І. Романишин, Тарас Шпікула, Вол. Дідик, Ґеновефа Зепко, Никола Давискиба, Евген Ляхович, Дмитро Шмагала, Юлія Баволяк. Головного Радного Антона Шумейка не було присутнього на Конвенції тому, що ще й досі є в Американській Армії.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ПАВЛА ДУДИ.

Шановні Делеґатки і Делеґати!

Заки приступлю до звіту зі своєї праці за час від 20-тої Конвенції Українського Народного Союзу, яка відбулася в травні 1941 року, по кінець 1945 року, я в першій мірі хочу зложити щиру подяку шановним делеґаткам і делеґатам 20-тої Конвенції, за зроблену мені велику честь, вибираючи мене головним радним У. Н. Союзу, бо тим чином дали вони мені змогу більше цікавитися життям і рухом У. Н. Союзу, який є найбільшою, найсолріднішою і найбагатшою українською установою. Я почуваюся незвичайно гордим, що якраз в роках 50-літньої річниці народин У. Н. Союзу в Шамокін, Па., моя місцевість Віндзор, Онтаріо, стала немовби тим канадійським Шамокіном, звідки У. Н. Союз роспустив свої коріння на пів Канади, а мені першому зпоміж канадійських українців припала та велика честь, бути першим канадійцем в Головному Уряді, бути першим містком між канадійськими та американськими українцями-Союзовцями, бути першим на відповідальному пості У. Н. Союзу в Канаді.

За час пяти років, я був чотири рази на річних засіданнях Головного Уряду, що дало мені змогу лучше і глибше пізнати У. Н. Союз, його організаційну структуру, спосіб ведення та його пляни. За ввесь час, я завсігди поступав згідно з рішеннями кожного річного засідання головного уряду, дбаючи про добро і розвій У. Н. Союзу в Канаді. Вів переписку з членами ріжних відділів, їх урядниками та з організатором на Канаду п. В. Ґірняком, з яким спільно працювали і що року висилали по кілька обіжників до всіх канадійських відділів, в яких давали поради, вказівки та заохочували до розбудови Союзу.

Ведучи переписку з відділами, відвідуючи їх особисто по власній волі чи з припоручення Головної Екзекутиви, я знав про потреби та хиби наших відділів, чи знова про їхні недомагання. Про все те, я точно інформував Гол. Екзекутиву, яка брала всі справи під розвагу та видавала відповідні рішення і зарядження, які виходили на добро і користь організації. Я виконав усі припоручення Гол. Екзекутиви. Полагоджував спори та непорозуміння, які заходили по відділах, відвідував відділи, виголошував реферати, говорив про добру славу Союзу, де лише траплялася нагода, на підприємствах та різного роду імпрезах, наших українських організацій. Місцевостей ані дат, де і коли я був, не подаю, бо це було вже оголошуване в „Свободі" при звітах Гол. Уряду, по кожному річному засіданні.

Моя Союзова праця, як одинокого головного радного на Канаду, хотяй до певної міри була обмежена постійною працею в воєнній індустрії і моєю приналежністю до Канадійської Резервової Армії, то все таки вона не зводилася лише до активности в мойому відділі чи окрузі, як це є з іншими гол. радними, але вона, по волі чи по неволі, мусіла розтягатися на цілу Канаду, а радше на ті провінції, в яких У. Н. Союз розбудував свої відділи, а це: в Онтаріо, Квебеку і Манітобі. Попри обовязки гол. радного, сповняв я ще й обовязок розсилання членських платничих книжочок та відзнак, що потрібно було робити з оправданих і конечних причин.

Сповняючи обовязки гол. радного й обовязки „Чіф Ейджента", я мав змогу докладно слідкувати за розвитком кожного відділу зокрема і всіх відділів загально. Найкраще розвивалися і розвинулися відділи, до яких загощував хтось з гол. урядників або організатор. Не розвивалися або й підупадали відділи, до яких ніхто, за весь час їх існування, не навідався. Повище вказує, що зріст Союзу в Канаді, мігби далеко скоршим темпом розвиватися, якби кожний відділ був відвіданий кимсь з головних урядників, хоч один раз у рік. Тому число організаторів повинно бути збільшене, а справа пропаґування Союзових ідей мусить бути краще наладнана і більше поширена.

Коли взяти під увагу воєнний час, який тривав в Канаді від 1939 року до кінця майже 1945 року, коли взяти під увагу ріжного роду перепони, з якими стрічалися члени, а в першій мірі урядники відділів союзових, то все таки треба признати, що здобутки на союзовім полі є вдоволяючі. В 1941 році, на 20-тій Конвенції, було 3-х делеґатів з Канади, які заступали 800 членів, а на 21-шій Конвенції маємо 18 делеґатів, які заступають коло 3,000 членів.

Закінчуючи мій звіт, я щиро дякую всім Шановним Головним Урядникам за вирозуміння, за співпрацю, і за щире відношення до мене в минулих пятьох роках, а шановним делеґаткам і делеґатам 21-шої Конвенції, бажаю якнайкращих успіхів в нарадах і вирішуваннях справ, що вийдуть на добро, на користь, на славу У. Н. Союзові і на славу Україні.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО, СТЕФАНА СЛОБОДЯНА.

Світла Конвенціє!

Я здаю звіт зі своєї праці і діяльности з філядельфійської округи, в якій находиться 30 відділів Українського Народного Союзу.

За останніх пять років мого урядування, як головного радного У. Н. Союзу, був я на трох річних засіданнях і на одному надзвичайному засіданні головного уряду У. Н. Союзу.

На кожних цих засіданнях я подавав докладне звідомлення з моєї праці, а тому тепер подаю тільки загальний звіт.

По кожнім річнім засіданню, я в порозумінню з головним контрольором д-р В. Ґаланом скликав збори відділових урядників Філядельфії й околиці. На таких зборах я здавав звіт з нарад головного уряду та інформував приявних відділових урядників про всі біжучі справи щодо нашої організації.

Кожного року на таких окружних зборах, був звичайно присутний також і член екзекутиви. Рівнож старався я помагати організаторам А. Маланчукови й В. Загаєвичеви, як вони працювали в Філядельфії й околиці.

При їх помочи ми зорґанізували більше число нових членів. Рівнож зорганізовано новий жіночий відділ 397, котрий тепер начисляє 50 членів.

Багато праці вложив я в підготовку ювилейного свята нашої організації У. Н. Союзу. Таке свято відбулося в лютім 1941 р. і було одним з найкращих свят, які колинебудь відбувались в нашій громаді.

Рівнож з нагоди 50-літного ювилею, я відвідував відділи Філядельфії й околиці, та старався організувати нових членів. Я мав теж нагоду бути на ювилейних святах поодиноких відділів, та виголошувати на них відповідні промови, заохочуючи членство до організування нових членів та солідного виконування цих обовязків, які накладала на нас наша вітчина в цих тяжких роках війни.

Більше труду присвятив я справі Союзової спортової дружини в Філядельфії. Бував я на її змаганнях з дружинами з Ню Йорку і з Милвіл, Н. Дж. По змаганнях уряджувано звичайно для дружин забаву, на якій я заохочував молодь вступати в члени Українського Народного Союзу.

Як секретар Окружного Союзового Комітету скликав я збори заряду відділів з цілої округи, на котрих то зборах полагоджувано ріжні справи відділів і в такий спосіб такі спільні наради заощаджували поїздок по відділах.

Крім цього брав я участь в народнім життю в кількох організаціях. І так, наприклад, я є урядником і секретарем Українського Допомогового Комітету для помочі старому краєви.

За час мойого урядування звертались до мене нераз урядники місцевих відділів і поодинокі члени Українського Народного Союзу з ріжними організаційними справами і за ріжними інформаціями, і такі справи я старався все полагоджувати якнайсовісніше.

Взагалі як урядник, я дбав і про те, щоби вороги нашої організації не вносили непорозуміння в членські ряди, та не спричиняли шкоди організації.

В часі мойого урядування стрічав я всюди поміч і гарне відношення до мене, як зі сторони відділових урядників, так і загалу членів, а це додавало мені заохоти до дальшої праці. За це довіря я складаю їм щиру подяку.

На зборах головного уряду Українського Народного Союзу я співпрацював завжди з іншими урядниками у всіх цих справах, що мали на увазі добро Українського Народного Союзу.

Хай жие Український Народний Союз!

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО, ІВАНА РОМАНИШИНА

For about two years, I cooperated with Antin Shumeyko, U.N.A. Advisor, organizing meetings of lodge secretaries and promoting membership drives which were successful.

Mr. Zahayevich, organizer at that time, and I canvassed in my vicinity for new members on several occasions with good results.

I appeared as a speaker at a number of U.N.A. membership rallies throughout the state of New Jersey.

The rest of my term found me a member of the Armed Forces from which I was recently discharged.

I have always done whatever I possibly could to help the U.N.A. increase in membership and influence. I wish to thank everyone who cooperated with me.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО, ТАРАСА ШПІКУЛИ.

Шановні Делеґатки й Делеґати!

По пятьох роках праці, ми знова зїхалися на 21. конвенцію У. Н. Союзу, щоби провірити стан майна й розвиток нашої організації, а також виробити пляни набудуче.

Мій обовязок, як гол. радного У. Н. Союзу впродовж пятьох років я виконував так, як годиться доброму союзовцеві і гол. урядникові.

Все я мав на увазі довіря делеґатів 20. конвенції, котрі вибрали мене на цей уряд у тім переконанні, що я принявши його, буду сповняти якнайкраще обовязки головного урядника та працювати як слід для добра і зросту У. Н. Союзу.

Моя праця була така: Був я на чотирох річних засіданнях гол. уряду У. Н. Союзу, а мої звіти з кожно-річної праці були поміщені в „Свободі", так, що кожний, що цікавиться такою працею, мав нагоду з нею обзнайомитись. Тому я не буду тепер тесаме повторяти, а подам тільки коротке звідомлення.

Старанням Окружного Комітету всіх відділів У. Н. Союзу в Шікаґо і околиці, в котрому я маю честь бути предсідником, дня 3. серпня 1941 року, відбувся з успіхом пятий День У. Н. Союзу в Шікаґо. Окружний Комітет усіх відділів У. Н. Союзу в Шікаґо і околиці має за ціль скріплювати та збільшувати Союзові ряди по місцевих відділах. У тій цили урядники й урядниці відділів сходяться на збори, інформують себе на зборах про ріжні Союзові справи та заохочують себе до праці приєднування нових членів. А найголовнійшою точкою праці Комітету було збирання фондів на купно Союзового Дому. Ці мрії й бажання Союзовців упродовж довгих років, стались вкінці дійснистю, бо 29. березня 1942 року куплено Дім Відділів У. Н. Союзу. Цей дім показався дуже корисним для Союзової громади в Шікаґо.

Дня 24. червня 1942 року, відбулося офіційне відкриття Союзового Дому при великому числі Союзовців, і взагалі українського громадянства. Також на цьому офіційному отворенні дому був представник від гол. уряду У. Н. Союзу, а саме головний предс. п. М. Мурашко.

Дня 1. серпня 1942 року відбувся шестий День У. Н. Союзу. Цей День різнився від днів попередніх років головно в тім, що бракувало Союзової молоді, яка, як нам відомо, знайшлася в рядах американської армії.

З доручення гол. предс. У. Н. Союзу п. М. Мурашка, я репрезентував У. Н. Союз на висвяченні нового українського греко-католицького єпископа Амброзія Сенишина, 25. жовтня 1942 року. Я взяв участь в параді, був на концерті і бенкеті, що відбувся в честь нового Владики.

На бенкеті зложив я побажання-привіт від гол. уряду У. Н. Союзу.

З доручення гол. секр. У. Н. Союзу п. Д. Галичина, дня 14. березня 1943 року, був я на 35-літнім ювилею від. 125 У. Н. Союзу, де передав привіт від гол. уряду У. Н. Союзу.

Старанням Окружного Комітету всіх відділів У. Н. Союзу в Шікаґо, головної канцелярії У. Н. Союзу і Нортвестерн Університету в Шікаґо, дня 3. грудня 1943 року, в салі університету відбувся відчит про українську літературу, получений з відповідною концертовою програмою. Відчит про українську літературу виголосив професор Коломбійського Університету Кларенс Меннінґ. Саля була заповнена українцями і американцями.

У вересні і жовтні 1943 року був у Шікаґо організатор У. Н. Союзу п. Д. Білецький. Я помагав йому в його тяжкій праці тоді, як він цьої помочі бажав.

Старанням О. К. всіх відділів У. Н. Союзу в Шікаґо і околиці, дня 28. травня 1944 року, відбувся 50-літний ювилей У. Н. Союзу, а по ювилею була спільна Союзова вечера в Домі Від. У. Н. Союзу. На ювилею і вечері головним референтом був гол. предс. У. Н. Союзу п. М. Мурашко.

Орґанізаційні збори У. Н. Союзу відбулися 9. вересня 1944 року, в Ґемонд, Інд., для околичних відділів. Дня 10. вересня в Шікаґо на Норт Сайд, а пізніше того самого дня на Савт Сайд. На цих трьох організаційних зборах головним бесідником був гол. секр. У. Н. Союзу п. Д. Галичин, а рівнож говорив організатор У. Н. Союзу п. Д. Білецький.

У всіх цих Союзових підприємствах і зборах, які я навів повище, я брав активну участь, та докладав багато труду і праці, щоб вони виходили корисно й успішно.

Успіхи моеї праці завдячую головним і відділовим урядникам, та членам У. Н. Союзу в моїй окрузі.

У часі війни брав я участь в багатьох зборах в справі несення помочі нашій державі в воєнних змаганнях, і можу ствердити, що українці в Шікаґо й околиці вповні сповнили свої обовязки супроти своєї вітчини.

Рівнож брав я участь в багатьох зборах в справі несення помочі українським скитальцям, і можу ствердити, що й тут вислід праці був добрий.

Я уважав також моїм обовязком поширяти книжки, в українській і англійській мові, котрі були видані У. Н. Союзом, або за його старанням. Упродовж пять років я продав 180 книжок.

В 50-літньому ювилейному році У. Н. Союзу, я дав дарунок для У. Н. Союзу, зорганізувавши 37 нових членів, а впродовж пятьох років мойого урядування я побільшив Союзову родину на 55 нових членів.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВОЛОДИМИРА ДІДИКА.

Високоповажані Пані і Панове Делеґати 21. Конвенції У. Н. Союзу.

Свої обовязки головного радного виконував я впродовж пятьох років так, як постановляє статут, на добро і користьУ.Н.Союзу.

Був я присутний на трох річних засіданнях головного уряду, і однім надзвичайнім засіданню, котре відбулось в липні 1945 р. На цих засіданнях я давав

точні звіти зі своєї діяльности в околиці Дітройту, та брав активну участь в нарадах, спільно з іншими урядниками.

По засіданнях головного уряду відвідував я відділи в околиці Дітройту, та скликав окружні збори, на котрих давав звіт знарад головного уряду та обзнайомлював відділових урядників з новими ухвалами, якщо такі були. На кожних окружних чи відділових зборах, найголовнішою точкою на моїй програмі, була звичайно справа приєднування нових членів до У. Н. Союзу.

Тому, що мої звіти кожного року були поміщені в протоколах з нарад головного уряду, то в конвенційнім звіті не буду повторяти те, що вже було поміщено, та що певно шановні делегати вже читали. Тому подаю тільки загальний звіт зі своєї діяльности за пять років.

В Дітройті і околиці є 10 відділів У. Н. Союзу. Кожного року відвідував я всі відділи за виїмком двох відділів, що не відбувають своїх зборів. На протязі пятьох років жив я в згоді і кооперації з відділовими урядниками, та не мав ніяких таких справ до полагодження, що приносилиб некористь для У. Н. Союзу.

Поза Союзові обовязки, спільно з відділовими урядниками, виконував я обовязки, котрі були корисні для американського й українського народу, а в тому самому часі приносили добре імя для У. Н. Союзу. Маю тут на думці поширення книжок поміж членів, що були видані У. Н. Союзом, в англійській і українській мові, продаж военних бондів, та кампанію за збиранням фондів на допомогу для українських повоєнних біженців.

В 1945 р., поза відвідини відділів, скликав я ще й організаційні збори, що відбулись 9. вересня і на котрих був присутний організатор Д. Білецький. На цих зборах були заступлені відділи 20, 75, 94, 146, 175, 203 і 292. Другі окружні збори відбулись 10. листопаду 1945, на котрих обговорювано теж важні організаційні справи.

Дня 25. листопаду говорив я в 341 відділі з нагоди 8-мої річниці цього відділу, в Віндзор, Онт., Канада.

Закінчую свій звіт, та бажаю Вам, шановні делегати, якнайкращих успіхів в конвенційних нарадах, на добро і користь У. Н. Союзу, та на добро американського й українського народу.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ, ГЕНОВЕФИ ЗЕПКО

To the Delegates of the Twenty-first Convention of the Ukrainian National Association, Inc.:

In presenting this, a report on my activity as a member of the Supreme Advisory Board of the Ukrainian National Association, I want first to thank the delegates to the 1941 Convention held in Harrisburg, Pennsylvania, who by their representative votes entrusted me with the responsibility of a national office with this organization. I especially appreciate the confidence placed in me as a representative of the younger generation and the knowledge of this trust has enabled me to serve more faithfully and conscientiously.

In assuming my duties on the Advisory Board I felt my first responsibility to be to my own local branch 180 of Akron, Ohio. To that group and to the adult branch 295 of Akron, Ohio, I gave all possible assistance in all matters.

Beyond my immediate locality I attended a picnic on June 8, 1941, sponsored by the combined U.N.A. branches of Cleveland, Ohio.

On November 2, 1941, at the invitation of Mrs. Maria Malevich, I participated in an organizational meeting in Pittsburgh, Pennsylvania. This meeting was addressed by Mr. N. Muraszko.

At the request of Mr. D. Szmagala, U.N.A. Advisor, I att[illegible] an organizational meeting in Cleveland, Ohio on Fe[illegible] 14, 1942, at which Mr. R. Slobodian appeared as guest [illegible]ker.

I accepted the invitation of Branch 230 of Youngstown, Ohio, to attend the celebration of their 30th year of organization on February 15, 1942, where again Mr. R. Slobodian was the guest speaker.

Preceding a successful picnic sponsored by the combined branches of Akron, Lakewood and Cleveland, Ohio, on Labor Day, 1942, I assisted in the plans for this affair by attending the various meetings called for that purpose.

On January 31, 1943, I attended a U.N.A. meeting in Cleveland, Ohio.

At the request of Mr. D. Szmagala, I took part in an organizational meeting held May 30, 1943, in Cleveland, Ohio, this gathering being addressed by Mr. D. Halychyn.

The year of 1944 brought the 50th Anniversary of the Ukrainian National Association and my activity during that year was as follows:

On April 2, I addressed the group assembled for the Anniversary Concert at Detroit, Michigan, where Mr. D. Halychyn was guest speaker. In addition to Mr. Halychyn and myself, the U.N.A. was represented by Mr. W. Didik, Mr. P. Duda and Dr. A. Kibzey.

At the request of the Executive Committee, I spoke at the Anniversary Banquet at Cleveland, Ohio, on April 30. This program had Mr. N. Muraszko as its main speaker and was presided over by Mr. D. Szmagala.

An organizational meeting was held in Cleveland, Ohio, on April 30.

On May 7, I attended a Concert sponsored by the combined branches of Youngstown and Campbell, Ohio, and participated in their program along with Mr. N. Muraszko.

In observance of the anniversary I attended a picnic in Pittsburgh, Pennsylvania, on June 25, where arrangements were in charge of Mrs. Maria Malevich and at which Mr. D. Halychyn appeared as speaker.

On September 3, at Akron, Ohio, we held an Anniversary Banquet and had as our guest Mr. D. Szmagala. I assisted in the arrangements for this affair and also addressed the group the evening of the banquet.

I attended all the annual meetings of the Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association and participated in the proceedings to the best of my ability.

I served as a member of the Cultural Committee during the years of 1944 and 1945. I was given no official assignment during this period, however, with the publication of Henry W. Chamberlin's "Ukraine—A Submerged Nation" a concerted effort was made to place this book in all the libraries and schools in my locality.

During the past five years Mr. Biletzky, U.N.A. Organizer, worked this territory on several occasions and to him I gave what time and assistance I could. Records indicate that there has been an appreciable increase in membership in this district.

I tried to acept all invitations extended to me by the various U.N.A. branches in Ohio and vicinity to take part in their activity. On several occasions it was necessary to refuse because the nature of my work would not permit time to make the arrangements.

Whenever feasible and within traveling distance, I attended all important American-Ukrainian gatherings, addressing several sessions of the Youth Congress and acting as a representative of the Ukrainian National Association at these affairs.

In all my contacts with young American Ukrainians I encouraged the leaders of our UNA youth branches to devote added effort to attain increased membership in their respective branches. To the non-U.N.A. members I pointed out the importance of and benefit gained by becoming a member of our organization.

Additional activity was centered on work connected with the furthering of the war effort of our country. I represented the U.N.A. at meetings called by the American Red Cross and the War Loan Committee in our locality and there made known to all the extent of work and cooperation by our members. I gave considerable time and effort to these committees.

In closing I wish to extend my gratitude and appreciation to my associates on the Supreme Assembly and to the entire Executive Board for the cooperation and consideration accorded me. Their encouragement has proven their interest in youth representation on the Supreme Assembly and this should serve as an inspiration to those of the younger generation who aspire to carry on the work and principles of the Ukrainian National Association.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО М. ДАВИСКИБИ.

Шановні Делеґатки й Делеґати 21. Конвенції У. Н. Союзу:

Делеґати на 20. Конвенції У. Н. Союзу, котра відбулась в Гарізбург, Па., в травні 1941 р., вибрали мене поновно головним радним У. Н. Союзу.

За це довіря, яке виказали до мене делеґати, вибираючи мене вдруге головним урядником, я прирік собі щиро працювати для збільшення рядів нашої дорогої організації, якою є У. Н. Союз. Слова свого я додержав, бо впродовж останніх пять років, я віддавав для Союзу майже ввесь свій вільний час. У першій мірі, я дбав про добро У. Н. Союзу, та старався приєднувати якнайбільше членів в його ряди. Цих членів можнаб було придбати навіть більше, якби не війна, яка принесла зо собою певні перешкоди в організаційній праці. Бо наше членство У. Н. Союзу було заняте у военних заводах, працюючи в день і в ночи, а то й в неділю, і з цеї причини трудно було відбувати по місцевостях відповідні організаційні збори, що в минулому нераз помагали скріпити організаційне життя. Та все таки Союзова праця не осталась позаду в моїй окрузі.

Я мав честь бути приявним на чотирох річних засіданнях голвного уряду У. Н. Союзу. На цих засіданнях я брав живу участь в нарадах і дискусіях, та голосував за такими внесками, що були корисні для У. Н. Союзу. Всякі справи, припоручені мені головною екзекутивою У. Н. Союзу, я старався полагоджувати для добра й користи всього нашого членства і Батька Союзу.

Моя діяльність в 1941 році була така: На 30. березня був я на організаційних зборах від. 178 в Менчестер, Н. Г.; 26. жовтня переводив я організаційні збори в Савт Дірфілд, Масс., де були заступлені представники відділів: 253, 207, 199, 150 і 52. На цих зборах був також гол. касієр Р. Слободян і організатор А. Маланчук. 27. жовтня полагодив я вдоволяючо справу суспензи члена в від. 374. У днях 8. і 9. листопаду брав я участь в святкуванні 20-літнього ювилею від. 238 в Бостоні. Тут я виступав не тільки як головний радний, але також давав звіт з цеї ювилейної праці, яку був повів як секретар відділу, а яка увінчалась успіхом, бо принесла 26 нових членів для Союзу. На ювилею відділу був також присутній гол. предсідник, М. Мурашко.

В 1942 році був я на організаційних зборах відділів: 73, 93, 177, 181, 206, 241, 246 і 368 в стейті Род Айленд, де був також присутний організатор А. Маланчук, а 29. грудня брав я участь в святі від. 238, що було влаштоване з нагоди посвячення Службового Прапора й Пропамятної Таблиці в честь молодих членів відділу, що пішли на війну.

В 1943 році я був приявний 5. вересня на святі посвячення Службового Прапора, у відділі 253, в Лудлов, Масс.

Упродовж 1944 року, який був роком 50-літнього ювилею У. Н. Союзу, я докладав багато старань в тому, щоб всі відділи моєї округи відсвяткували належно цей ювилей. Тому зараз на початку року я розписав до всіх відділів листи, заохочуючи їх обходити 50-літній ювилей відповідними святами, а зокрема щирою працею в користь Союзу. У цьому році був я на організаційних збарах та на ювилейних святах у таких місцевостях: 27. травня був я на організаційних зборах від. 84 в Савтпорт, Конн., а на 28. травня на святі 50-літнього ювилею У. Н. Союзу, що відбулось в Ню Гейвен, та було влаштоване Комітетом всіх Союзових відділів стейту Коннектикат. На святі промовляли також гол. касієр Р. Слободян, редактор „Юкрейнієн Віклі" С. Шумейко, та організатор А. Маланчук. 11. червня був я на 50-літньому ювилею відділів: 52, 199, 207 і 253 в Савт Дірфілд, Масс., де промовляли також гол. секретар Д. Галичин і організатор А. Маланчук. 24. вересня взяв я участь в величавім святі 50-літнього ювилею від. 238, де промовляв також гол. секретар Д. Галичин. Було це свято величаве, бо відділ 238 дав Союзови з нагоди цього ювилею в дарунку 40 нових членів, з яких я самий зорганізував 30.

В 1945 році був я 16. вересня на організаційних зборах від. 178 в Менчестер, Н. Г.

На всіх цих святах, ювилеях та зборах, на яких я бував упродовж цих пятьох років, я завжди виголошував відповідні реферати про заслуги й працю У. Н. Союзу, та про потребу збільшення його новими членами, головно з рядів нашої молоді. Доказував я, що Союз є для нас найкращою організацією під кожним оглядом, бо він дає нам не тільки певне та модерне обезпечення, але також дбає про наші культурні потреби. А що це були воєнні часи, то на всіх цих святах і зборах, на яких я був присутній, взивав я членство до купна бондів, чи знов складання жертв на такі цілі, як Червоний Хрест чи Краєвий Воєнний Фонд. Про свята чи збори, на яких я бував, я давав звичайно дописи до „Свободи", щоб познайомлювати ширший Союзовий загал про цю працю.

Будучи довголітнім секретарем від. 238, я доложив багато праці для розбудови цього відділу, зорґанізувавши до нього впродовж цих пятьох років коло 100 членів.

У своїй праці я стрічав завжди повне довіря та щире відношення до мене зі сторони урядників та членів по цих усіх відділах, котрі я мав нагоду відвідати. Тому тепер з нагоди цеї конвенції складаю щиру подяку цим усім відділовим урядникам та членам, які зо мною співпрацювали для добра нашого Союзу. Дякую теж щиро за співпрацю всім головним урядникам, та бажаю організації будучого світлого розвитку.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Е. ЛЯХОВИЧА.

В перших двох роках моєї каденції, як головний радний У. Н. Союзу, я проявляв більшу організаційну діяльність, ніж в трьох останніх роках. Разом з Покійним Т. Грицаєм, заложили ми новий відділ У. Н. Союзу в Бабилон, Н. Й. Також відвідав декілька Союзових відділів з докладами про організаційні справи. Крім того сповняв обовязки предсідника 204 відділу, котрий під оглядом числа Союзових грамот, завдяки невсипущій праці його безперервного секретаря Миколи Близнака, за останніх 20 літ став найбільшим відділом в Союзі. В останніх роках моя праця з ріжних причин була меншою, ніж в попередних роках. Як я згадував нераз в своїх річних звітах, роля радного серед довколичних відділів на терені Ню Йорку не може бути такою імпресивною, як в подальших околицях, а то тому, що за всіма порадами, за розвязкою ріжних спірних питань, відділи звертаються безпосередно до Головної Канцелярії, а не через радного.

Що до моїх головніших порад та думок, які я висказував і обстоював на терені Головного Уряду, то вони такі:

Обстоював думку, щоби розвязати стару окрему видавничу спілку „Свободи", а „Свободу" назад безпосередно підчинити Головному Урядови У. Н. Союзу. Тої самої думки було чимало інших членів Головного Уряду, й це остаточно було переведене. Обстоював думку, що У. Н. Союз, як в першу черґу фінансова інституція, що зберігає народні капітали, не повинен безпосередно мішатися в активну політику. Бо активна політика, зокрема в нинішних бурливих часах, вимагає рішучих і ризиковних потягнень. Рішучі і ризиковні потягнення можуть пошкодити Союзови. Зновуж здержливість від таких потягнень, шкодить політичній роботі. Середній шлях шкодить і одній і другій роботі. Подібної думки були також деякі інші члени Головного Уряду. Вкінці, висказуванням своїх думок впливав на кристалізацію духового обличчя „Свободи", виказуючи деякі розбіжности, поміж одним вчинком і другим, поміж одною думкою і другою, чи поміж думкою і чином. Під цим оглядом не все я мав успіх. Та хоч деколи не принято мого погляду, проте я корився волі більшости, хоч часто далі задержував свій особистий погляд на певні важні справи. Думаю, що в той спосіб я якнайкраще виконав наложені на мене обовязки радного, до яких на основі Статута У. Н. Союзу, належить не лише місцева праця по відділах і серед ширшого членства, але також поради і корисні думки в Головному Уряді.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО, АНТОНА ШУМЕЙКА

My report is of necessity very brief as since September, 1943 I have been in military service, and since June 1944 overseas, in Europe. Prior to entering service I was active in U.N.A. circles in the Newark and New York area, attending various U.N.A. functions, stirring interest in the U.N.A. among the younger generation, and in general cooperating with the U.N.A. officers and members for the good of our organization.

Once I became a member of the armed forces of our country, all this activity naturally had to cease. I did manage to follow with interest and gratiffication the fine progress the U.N.A. was making during the wartime, by reading the press clippings sent me. Upon my return to civilian life I shall naturally do my best to keep the wheels of U.N.A. progress going.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Д. ШМАГАЛИ.

Шановні Делеґатки й Делеґати 21. Конвенції У. Н. Союзу!

Мені припала велика честь бути вибраним головним радним У. Н. Союзу на 20. Конвенції, в Гарізбург, Па. Цей обовязок головного радного я виконував згідно зо статутом У. Н. Союзу.

Був я присутний на чотирьох річних засіданнях головного уряду, на котрих здавав звіт з моєї праці з округи Клівленд, О., та брав участь в дискусіях над звітами і в нарадах для добра У. Н. Союзу і його членства.

В 1941 році я, на припоручення екзекутиви У. Н. Союзу, полагодив зараз по Конвенції фінансову справу від. 291. У червні цього самого року був я на підприємстві від. 180 У. Н. Союзу в Акрон, О., де я виголосив коротку промову, та пояснив моло[illegible] спря[illegible] користи, які вона може набути з членства [illegible] чи шкі[illegible] Союзі [illegible]

У початках 1942 року вороги У. Н. Союзу почали ширити ріжні неправдиві вісти про У. Н. Союз, думаючи, що в часі війни їм вдасться скорше знищити вашу організацію. Щоб вияснити як слід членству джерело цих неправдивих вісток, відбулись в тій ціли збори всіх відділів з Клівленд і околиці на 13. лютого, на котрих промовляв, та пояснив цілу справу гол. касієр Р. Слободян. Також у лютім я полагодив справу непорозумінь у від. 364, а в березні у від. 251, в Клівленді, та в від. 279 в Зейнсвіл, О.

На припоручення гол. касієра Р. Слободяна, я зібрав в червні 1942 р. всі потрібні інформації в справі смерти б. п. В. Косіцького, члена від. 291, і провірив книги згаданого відділу.

В році 1943, порадившися з гол. секретарем, Д. Галичином щодо потреби присилки організатора У. Н. Союзу до Клівленду, я зарядив збори всіх відділів з Клівленд і околиці, на 30. травня. На цих зборах був присутний гол. секретар, Д. Галичин, гол. радна, Ґеновефа Зепко, організатор Д. Білецький, та поважне число урядників і членів з 13-тьох відділів.

По зборах організатор лишився в Клівленді, та впродовж трьох місяців вписав поважне число нових членів до У. Н. Союзу.

У листопаді 1943 р., я скликав наради представників всіх клівлендських відділів, і на цих нарадах обговорено справу організування нових членів в році золотого ювилею У. Н. Союзу, як рівнож вибрано Комітет до Ювилейного Свята, котре відбулося 30. квітня 1944 р. На 50-літнім Ювилею У. Н. Союзу промовляли гол. предсідник, М. Мурашко й гол. радна Ґеновефа Зепко.

З нагоди ювилейного свята відбулися також організаційні збори, на котрих було поважне число представників місцевих і дооколичних відділів У. Н. Союзу з Акрон, Лорейн і Лейквуд, О. На зборах давав вияснення в ріжних організаційних справах п. М. Мурашко.

В 1944 р. був я також на ювилейнім святі відділів У. Н. Союзу, в Акрон, О., 3. вересня, де я виголосив відповідну промову, а в жовтні цього самого року, я полагодив справу відділу 260 в Клівленд, в такий спосіб, що члениці цього відділу переголосували злучитись з відділом 112.

У травні 1945 р., я їздив з організатором Д. Білецьким до Лорейн, О., в справі організування членів, як рівнож їздив я в червні 1945 р. до Росфорд, О., з п. Д. Білецьким в такій самій справі.

Тут зазначу, що в окрузі Клівленд причинився найбільше до зросту Союзового членства організатор Д. Білецький, який в останніх роках зорґанізував до ріжних відділів вище 300 членів. Я самий зорґанізував 27 нових членів до У. Н. Союзу.

З моєї ініціятиви, ще в 1942 р., скликані мною відділові урядники, рішили по довших нарадах заложити Організацію Злучених Відділів У. Н. Союзу. Ця організація існує по нинішний день, а завдяки праці всіх відділових урядників міста Клівленд, вона зробила багато добра У. Н. Союзови, а також і українській справі. Старанням цеї організації влаштовано кілька підприємств, а дохід з них розділено на такі цілі, як на Червоний Хрест, Ю. С. О., та на поміч нещасним українським жертвам війни. Також закуплено по 10 примірників таких книжок, як: Історія України, Богдан Гетьман України, Україна Занурена Нація і Українська Література. Згадані книжки передано американським бібліотекам та деяким визначним одиницям в стейті Огайо. Як головний радний, я виконував всі припоручення, які я мав від головної канцелярії У. Н. Союзу, згідно з моїм найкращим розумінням та згідно зо статутом У. Н. Союзу.

Дякую головній екзекутиві та всім відділовим урядникам і членам за їх кооперацію.

А при кінці мойого звіту, хочу згадати, що крім Союзової праці, я брав чинну участь також в українській народній роботі, помагаючи своєю працею та жертвами до сповнення завдань Конгресового й Допомогового Комітету.

Хай живе У. Н. Союз!

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ, ЮЛІЇ БАВОЛЯК

To the Delegates of the Twenty-first Convention of the Ukrainian National Association:

First, I wish to take this opportunity to thank the Delegates at our last Convention at Harrisburg, Pa. for the confidence placed in me by electing me to the office of Advisors of Ukrainian National Association.

My activities during the term of office were as follows. I attended the following Ukrainian National Association regional branch meetings: November 20, 1941 at Nesquehoning, Pa.; September 3, 1943 at Hazleton, Pa.; October, 24, 1943 at Shamokin, Pa.; August and November of this year at Hazleton and Berwick, Pa.

As to my local activities I wish to state that I have enrolled new members in Branch 186 and conducted other activities for the welfare of it.

I attended all annual meetings of the Supreme Assembly of the Ukrainian National Association.

In conclusion I wish to state that in general I have devoted time and attention to the interests of the Ukrainian National Association.

Після звітів Головних Радних, місто-голова, Іван Іванчук, покликав до звіту д-ра Л. Мишугу, начального редактора „Свободи", органу УНСоюзу.

ЗВІТ РЕДАКЦІЇ „СВОБОДИ"

Д-р Лука Мишуга, редактор.

Часопис провідний і демократичний.

Так є, що на Конвенціях У. Н. Союзу говоримо обширніше теж і про „Свободу", як офіційний орган У. Н. Союзу. І вирішуємо її політичний напрям, який, як знаємо, був означуваний завжди як демократичний.

І так досі бувало, що той напрям „Свободи" був наділі напрямом теж і подавляючої більшости американських українців. Через те й міркою „Свободи" міряють часто свої й чужі політичне думання цілого американсько-українського загалу. Вже те одно накладає на кожну Конвенцію У. Н. Союзу важкий обовязок добре провірити, що „Свобода" пише, до чого накликає, куди веде. Це є обовязок не тільки супроти У. Н. Союзу, для якого вона є урядовим органом і який нині є її власником, але й супроти цілого нашого загалу і цього нашого краю, в якому живемо. А ще далі й супроти цього народу, з якого ми вийшли, і від якого перебрало старе наше покоління ідеали народоправства, незалежности і свободи.

Тому 53 роки „Свобода" проголосила себе виразно, отверто й ясно „провідником" американських українців. Між останньою Конвенцією і цею, минуло в 1943 році 50 років цього проводу, а що це припало на воєнні часи, то й не було спромоги висвітлити перед нашим загалом якслід ту провідну ролю, яку цей часопис відіграв у життю американських українців. Та дві ювилейні книги У. Н. Союзу дають дослідникам цього життя чимало матеріялу, з якого можна пізнати, чи „Свобода" була дійсно провідни[illegible] а як ним була, то яким і як з цього завдання [illegible]лась. Та проте треба і цим разом ще дещо про[illegible]зати.

Українське життя в Америці спиралося у своїх початках на: Родині, Церкві, „Свободі" і Українському Народному Союзови. Родина творила і вдержувала життя. Церква освячувала це життя, вливаючи в нього християнського духа. Знов „Свобода", піддержуючи Церкву в духовому значенню, надавала тому життю ще національно-політичне й культурне обличчя. А У. Н. Союз організував і творив з розбитої маси зорганізовану українську, національну силу, хоч у першу чергу для взаїмної, братньої допомоги. Так повставало наше життя в Америці.

„Свобода", як знаємо, допомагала від самого початку усій розбудові нашого життя, а теж давала тому життю напрям. Тому саме культура і політика були в неї завжди на першому місці. Вона відізвалася своїми першими словами до нашого народу в Америці так: Прийміть і повитайте „Свободу" як свою. А як „своя" заявила на першій стороні першого числа з 15. вересня 1893 року таке, що видавалось їй тоді найважнішим, що треба сказати, а саме: „Як колись давно в неволі, в кайданах, стогнав ізраїльський нарід під правлінням жорстоких деспотів-фараонів, так до цього дня стогне і конає в невільничім ярмі під чужим пануванням український нарід. Жидам післав Бог Мойсея як визвольника з египетської неволі. Нам не пішле, якщо нарід сам не буде дбати про це, щоб якнайскорше розірвати пута..."

Те саме, що написала „Свобода" тому 53 роки у першому числі і в першій програмовій політичній статті, писала вона весь час і те саме пише нині, коли іде про її відношення до українського народу в Европі. Тільки, що тепер положення українського народу куди гірше, бо тому 53 роки могла „Свобода" порівнувати недолю українського народу з жидами на каторжних роботах в Єгипті, не припускаючи, що прийдуть червоні царі, за яких панування міліони українців опиниться на Сибірі, чи на інших землях, силою викинені з рідної землі.

Далі поставила „Свобода" тому 53 роки таку засаду, якої, спираючись на власні сили, требаб держатись тим, що хочуть визволитись з неволі й осягнути свободу, чи тим, що хочуть помогти українському народови визволитись: „Правда одна може дати нам свободу".

Голосить правду про Україну і український нарід.

В імені тої засади „Свобода" голосила весь час дійсну правду про Україну і український нарід. В імя цеї засади вона накликала і нині накликає ширити ніщо інше, а тільки правду про Україну, не тільки українською, але й анґлійською мовою. В імя тої засади вона, як пятнувала російсько-царську, австрійську, польську, румунську чи мадярську неволю, так пятнує нині совєтську неволю в Україні. І як писала тому 53 роки у першім числі, що українці „обдерті на багатій і урожайній землі чужим кланяються ботам і свій піт і працю мусять складати у чужу стодолу", так повторює вона те саме постійно й тепер, бо це й нині є та правда, яку треба знати всім, що бажають українському народови добра, і яку треба знати в першу чергу тим, що є з української крови, та радіб звідси з цілої душі Україні й українському народови допомогти.

„Днесь видиш тільки високі могили, що свідчать про хоробрість і геройство наших прадідів за святу свободу", писала „Свобода" тому 53 роки, а нині повторяє те саме з тою зміною, що тепер згинули міліони нових героїв, по яких навіть могили не лишились. А теж є міліони живих українців, що догибають в тюрмах в Україні, чи на Сибірі, чи на іншом засланню, а рідна земля, їхні села і міста, їхні господарства і варстати праці є в руках чужинного, н[illegible]

сланого елементу, московського, чи азійського.

„Та незломна є сила українського духа! І віра українська твердша від гранітних скал віковічно зеленого Бескида" писала „Свобода" тому 53 роки. І повторяє це раз-у-раз по нинішний день. Ось та сила духа і та віра, писала „Свобода", що не дадуть українському народови ніколи загинути, помогли нам зажити повним життям на вільній американській землі. Тут, на свободі, „без жадної помочі", і „працюючи як той хробак під землею", за свої „тяжко зароблені гроші" самі собі побудували церкви і братства позакладали. І так треба далі себе вести. А хто тут з нас в Америці не дбає за таку громадську роботу, за загальне наше добро і просвіту, так „хай він буде Богом і людьми проклятий", писала „Свобода" тому 53 роки і повторює нині те саме, коли бачить таких, що не дбають за наш поступ, чи яких серце не здрігнеться на згадку про те страшне нещастя, яке спало в Европі на нещасний український нарід.

Оглядаєшся український народе в Америці, писала „Свобода" тому 53 роки, за таким своїм провідником, щоби міг ти іти „власними силами дорогою, котра веде до правди, а правда до свободи". Таким провідником стає тобі „Свобода", пише вона в першому своєму числі, ставлячи собі такі завдання: „просвічувати наш нарід, боронити його честь перед ворожими нападами і вказувати йому дорогу до поступу, до цивілізації, до добробуту".

Тому 53 роки сказано у цьому першому числі „Свободи" ще таке:

„Судьба і доля першої правдиво української ґазети тут в Америці залежить від вас; тому є кожного українця -патріота святим обовязком цю нашу „Свободу" підтримувати і так причинятись до її розвитку, до її істнування". Провірити, чи цей обовязок суспільність, а в першу чергу члени У. Н. Союзу, виконують, це теж завдання такого збору, яким є отся Конвенція.

Уже давно в гробі отой перший редактор „Свободи", о. Григорій Грушка, що списав на першій стороні першого числа „Свободи" напрям і завдання цеї газети, що їх нагадуємо не тільки для ювилейного чи конвенційного спогаду, але й на те, щоби і тепер провірити, чи дійсно правду положено в основу нашого часопису і чи він — що найважніше — тої правди держиться.

Режім УРСР кремлінський, а не український.

А тепер ще добре застановімся над такою обставиною:

Тому 53 роки наша „Свобода" була одинокою у світі українською ґазетою, що могла завдяки американській свободі написати цілу і дійсну правду про український нарід і його змагання. А тепер, нині, є вона одиноким на цілому світі українським народнім щоденником, що пише правду про Україну. „Свобода" дожила такого часу, що вже й в Америці, де вона існує 53 роки, виступає на міжнародному полі як державна одиниця „Україна" під назвою „Української Радянської Соціялістичної Республики" А тепер приходиться отсій американсько-українській ґазеті, що зводила десятки літ таку завзяту боротьбу за українське імя і українську державність, поборювати тих, що промовляють від імені України, як таких, що промовляють не від України, а в імені заведеного силою чужого, кремлінського режіму, що завів в Україні такі варварські методи правління, з якими не може ніяк погодитись людина, що віддихає вільним американським повітрям, що звикла до демократичного способу життя.

Стверджуємо, що „Свобода" від своїх самих початків поборювала гнет в Україні й піддержувала морально й закликами матеріяльної піддержки визвольні змагання українського народу, спрямовані до визволення і ліквідації терору. Так було в часі рільничих страйків в Галичині, чи в часі крівавих виборів до австрійського парляменту, чи в часах боротьби з поляками за український університет у Львові. Так було з допомогою придніпрянським революційним партіям ще в часі першої революції в Росії, в 1905 році. Так було пізніше, коли ми звідси помагали відродженню української державности у Львові чи Києві з кінцем Першої Світової Війни і по ній, як український нарід продовжав боротьбу з окупантами, виставляючи далі щораз нові революційні кадри геройської молоді. Те саме діється і тепер. Тому теж і тепер далі помагаємо. Тимбільше, що по Другій Світовій Війні український нарід опинився у ще гіршому положенню, ніж був у ньому колинебудь передше. А це тому, що тепер не тільки гнетуть його, виселюють і винародовлюють, але просто цілковито вимордовують, як от на Лемківщині. Тепер, як нам пишуть, у „визволеній" Галичині советська, чужа влада перемінює українські села в московські, чи азійські та доводить до цього, що в столиці Західної України, у Львові, нині, по короткім часі советського режіму, говорять там уже більше московською мовою ніж українською. А таке не є „визволенням" Західної України, ні не є „визволенням" Львова з Києвом, а тільки терором Москви, насиллям Кремлю, з яким український нарід далі бореться, на що вказують уже передавані американською пресою вісти. Проти такого „визволення" України виступає теж і „Свобода" з свого власного відчування і розуміння післанництва Америки в такий спосіб, як це розумів великий Тома Джеферсон, коли писав: Якби хмари варварства і деспотизму знов затемнили науку і свободу в Европі, наш край заховає і приверне їм свободу. „Свобода" працює саме враз з американськими українцями в тому напрямі, щоб наш край, привертаючи свободу різним краям і народам, допоміг привернути свободу і Україні, бо там її нема.

Калюмнії проти „Свободи".

Обговорюючи ось так „Свободу" як американську ґазету, покладено з розмислом натиск на відношення цього часопису до українського народу в Европі й Україні, бо саме це відношення часто дає притоки до різних баламутних толків, а то калюмній й обвинувачень „Свободи". Ось ті калюмнії дійшли свого верха в часі цеї війни. Всі ми маємо ще в свіжій памяти оті всі напади на „Свободу". Оті провокаційні писання в пашквілях, видаваних п. н. „Ди Авр", чи в такій книжці як „Саботаж". А з відклику видавців і авторів цеї книжки знаєте, що вони написали неправду. Та ще яку неправду! Ні одного речення не могли вони знайти впродовж довгих місяців у „Свободі", щоби можна було доказати їй не-демократичний світогляд, піддержку націзму чи фашизму, чи якийсь антисемітизм, як це злобно їй приписувано, рахуючи на воєнну істерію. У тій кампанії проти „Свободи" використовувано традиційне ліберальне становище „Свободи", що нераз давала нагоду висказуватись дописувателям різних партій і світоглядів, не вважаючи, як це буває і в найбільших американських ґазетах, що таке поступовання є вже захитуванням демократичної ідеольоґії ґазети, чи тих, що її читають. Та чи дійсно ішло тут про ідеольоґію? Ні. Ишло про те, щоби добити правдивий голос про правду в Україні й український нарід. Ішло про те, щоб найстарший нині в світі український часопис, що тішився всюди і завжди загальним довірям і повагою в Америці й серед українського народу в Европі, мав замкнені уста і не міг голосно протестувати не тільки проти націстівсько-фашистівської неволі, але й комуністичної. За те одно, за проти-комуністичне становище „Свободи", за виявлювання варварств советського, кремлінського режіму в Україні, пішла головна нагінка на „Свободу", як тільки скінчилася дружба Гітлера з Сталіном і Совети стали союзником нашого краю і Британії. І то не зважаючи на те, що „Свобода" була ще далеко до вступу нашого краю до війни з Гітлером за заграничну політику нашого уряду, воєнну допомогу Англії та воєнну підготовку, а ті, що нападали потім на „Свободу", були між тими, що „енки ніколи не підуть", себто не підуть ніколи помагати Англії, що тоді сама боролась з Гітлером, бо Сталін був з ним у дружбі. Усе це нині виснене, але воно інакше виглядало тоді, коли комуністи стали всюди передовими, бо Сталін пішов до війни. І коли стали вважати себе одинокими суддями, хто є демократом і американським патріотом, а інші тому потуряли ,бо мовляв, цього вимагали воєнні інтереси.

При цій нагоді хочемо ще пояснити, чому присвячуємо чимало місця в нашій ґазеті українській справі.

Нині наша Америка так є занята европейськими справами, чи взагалі світовими, що з нашого боку булоб просто гріхом супроти Америки, якщоб ми не старались висвітлювати українську справу між американськими українцями, чи американцями взагалі, так сумлінно і правдиво, як ми це розуміємо. З найновіших документів, прочитуваних в Норембергу на суді проти націстівської верхівки як воєнних злочинців, виходить, що якби не природні багатства України, то Гітлер не був би зачинав другої світової війни. Знов не булоб українського народу, то не булоб і того геройського опору, якого Гітлер зазнав в Україні. А якби цього всього не було, то не знати, як булаб випала війна. А вже певно, що булаб ще тягнулась і донині і коштувала новий міліон американського життя, не згадуючи про інше. А далі: Не булаб Україна поневолена Кремлем, то Москва не могла би нині поширяти тоталітаризму і терору по стільки краях центральної та полудневої Европи, до яких доходить через Україну. Усе це нині життеві справи для нашого краю, чи для Канади і Британії, що пробують будувати Один Світ при допомозі Орґанізації Обєднаних Держав.

Добре вела.

Ось ці переміни, що тепер відбуваються у світі, а щодо яких зачинає тепер Америка забирати перше слово, виявляють вже з самого американського інтересу потребу мати добру українську пресу, народню і незалежну, що моглаб свобідно розбирати проблеми, звязані з Україною і українським народом, чи теж такі, що звязані, наприклад, з скитальщиною в Европі. Тому і треба нам за всяку ціну не тільки вдержати, але ще піднести „Свободу". Український сентимент, який ще у нас усіх живий, теж наказує нам це робити з звичайної людської природи, з любови і пошани до культури батьків наших і до українського слова.

„Свобода" була в життю американських українців для всіх нас доброю матірю, і розумною, тільки ми не завжди її слухали. Бували і такі діти, що не тільки „Свободи" не слухали і пустували, але ще за свої промахи свою матір били. Навіть і тепер таке трапляється. Та хіба всі ми не свідками, як це все „Свобода" і в найчорнішій годині терпеливо і з повагою носить, та ще за своїх, часом і немудрих, дітей молиться. Як рідко вона береться за якесь дуже гірке слово проти своїх, як не бажає в ті тяжкі часи ніякого роздору, а змагає до обєднання наших сил, потрібних для праці для нашого краю, як це було особливо в часі війни, як і для оборони українського імени й доброї слави американських українців. В часі, коли чужі й свої копали яму „Свободі", У. Н. Союзови і доброму українському імени в Америці, коли могло декому здаватись, що от вже усе завалиться і ґазету та орґанізацію замкнуть, ми постійно накликали наш загал до спокою і розваги і віри в праведний закон та порядок краю Вашинґтона. Накликали, бо знали, що за нами нема неправди. А тепер погляньте на загинувших за Америку членів нашої орґанізації, чи читачів „Свободи", чи взагалі американських українців. Погляньте на кампанії в справі державних позичок і ті два Кораблі Свободи — Агапій Гончаренко і Сотер Ортинський. Погляньте на ті похвали, що їх дістала „Свобода" від уряду. Погляньте на те, що „Свобода" була поміщена в одній з державних позичок між першими 50 ґазетами в цілій Америці за патріотичну працю. А добре розглянувшись побачите, що „Свобода" як тому 53 роки, так і тепер у найчорнішу годину не була злим, але добрим провідником, а американські українці, зокрема її читачі, добрими і патріотичними горожанами цеї нашої землі, а теж і сердечними і неустрашимими оборонцями змагання українського народу до волі.

За робітничу долю, а не за клясову боротьбу.

„Свободу" вважаємо робітничою ґазетою, а У. Н. Союз робітничою братньою організацією. Та це не значить, що ми є ними в розумінню комуністів. Коли ще за большевиків, зокрема українських, ніхто в світі не чув, „Свобода" писала про капітал і працю, страйки і робітничі юнії, а У. Н. Союз видав книжечку „Капітал і праця", написану о. Антоном Бончевським, тодішним головним предсідником У. Н. Союзу. Та ми, заохочуючи робітництво до орґанізації, до вступлення в юнії, чи іти на страйк, коли цього вимагає конечна потреба, не робили це з засади поширювання клясової боротьби і з інтересу, щоби така боротьба вічно продовжувалась і довела вкінці до цілковитого державного і господарського перевороту в комуністичнім розумінню. Того ніколи в „Свободі" не було й цього нема нині. Отсе становище не подобалось комуністам давно, не подобається воно й нині. І тому вони і тепер пробують аґітувати між неосвідомленими, що „Свобода" держить з „капіталістами", а є „проти робітників", тому тільки, що „Свобода" не глядить на страйкові справи в такий спосіб, як на це глядять комуністи, що радіб бачити наш край в постійному хаосі і заворушенню, щоб відвернути його увагу від того, що діється в Советах; чи як Совети поширяють свої „визволення" на різні краї й народи, в тому і на українські землі. Не було в „Свободі" випадку, щоб вона поставилась проти справедливих домагань робітників. Тільки правдою є, що робітничі інтереси є трактовані в „Свободі" у звязку з інтересами цілої нації. Ми не хочемо бачити в Америці того добра, що його нанесли комуністи Україні та іншим краям, з такими кличами як „граби награблене", що нераз легко приймаються, а потім заганяють робітника в далеко гірше ярмо, як те, в якому він був. А й „відграблене" не залишається у робітника, а є знов заграблене диктаторами. Ми не бажаємо такої ліквідації безробіття, як було в Гітлера, чи є в Сталіна. Тому, що ми знаємо полагоду робітничих справ тими диктаторами, добре приглядаємось малим диктаторам в наших робітничих юніях. Глядимо, чи вони не приспішують вибуху страйків для своїх цілей і не звертають своїм безоглядним поведенням проти робітничих юній той загал, що з юніями дійсно симпатизує і робітничим домаганням сприяє. „Свобода" постійно попирала змагання нашого уряду заставити капітал і працю переговорювати і таки доходити спільними уступками до порозуміння і співпраці. „Свобода" визнає як засаду, що робітник в Америці не є звичайним наємцем, а співгосподарем у підприємстві, бо його праця причиняється до зросту вартости підприємства. На тій теорії опертий закон Вагнера. І тому саме, що закон виходить з цеї засади, він вимагає у спорах між робітниками і підприємцями обовязкових переговорів між підприємцями і робітничим колективом.

Ми ще є в стані реконверзії, себто переходу з воєнної економії на мирну. І ми є далі під великою загрозою інфляції. Тому властиво не повинно бути головною журбою в нашій економії, скільки заробимо, як те, яку вартість має і матиме той доляр, що його заробляємо. У Советах представляють американські страйки так, що то демократія не може розвязати повоєнних проблем, та що мусить дійти до цього, що робітники будуть змушені захопити скоро владу, і очевидно, розвязати усі наші господарські проблеми в такий спосіб, як їх розвязує диктатура в Советах. Такої розвязки і ось такого економічного плянування, що є в Советах, яке як і в Гітлера заступає масло і хліб гарматами, ми собі не бажаємо. Ні такої клясової робітничої боротьби, за якою аґітують комуністи, бо та аґітація тільки дає притоку підносити голову різним проти-робітничим струям і спричинювати в конґресі ухвалу законів проти страйків, чого ми собі теж не бажаємо. Бо реакція є добра для комуністичних плянів, але не для демократів. Нині живемо в часах, в яких робітничі справи вважаються важною частиною великої й дуже складної економічної проблєми краю, яку треба вирішувати при допомозі науковців і економістів. Погляди тих останніх треба брати під увагу як підприємцям, так і робітництву. І так всі вони мусять ті проблеми спільно розбирати і разом розвязувати.

"UKRAINIAN WEEKLY".

А тепер ще про одно: Про т. зв. „додаток" до „Свободи", себто про „Юкрейнієн Віклі", що вже виходить 13 років, почавши від 6. вересня 1933 року. В першу чергу це вже ніякий додаток, а справжній і самостійний орґан молодої нашої ґенерації. І про нього треба Конвенції теж заговорити і висказатись, чи він сповняє свої завдання. А ті завдання такі:

Бути форумом, з якого промовлялоб у першу чергу тут роджене покоління і виявляло свої думки, завваги, уподобання, жалі й потреби, звязані з нашим життям в Америці, чи з українським походженням цеї молоді; звязувати тісніше молоде покоління з старшим, розбираючи різні складні проблеми, щодо яких існують між старим і молодим поколінням розбіжности в поглядах; звязувати тісніше з собою українське молоде покоління, розкинене по широкій Америці; давати тому молодому поколінню щораз ліпше оброблювані матеріяли про культурну спадщину українського народу і його довгу і славну боротьбу за високі ідеали свободи і демократії, вказуючи рівночасно і на те, яку велику ролю моглаб та спадщина відіграти теж і в нашому життю в Америці; а вкінці вказувати в редакційних статтях на шляхи, якими повинно би далі ступати життя нашої молоді.

Іншими словами: „Юкрейнієн Віклі" хоче бути для молодої тут родженої ґенерації тим, чим була і є „Свобода" для старої ґенерації, що вийшла з старого краю.

В часі війни „Юкрейнієн Віклі" присвячувало, цілком зрозуміло, багато місця геройським осягам наших вояків з українського роду. Тепер прямує до цього, щоби по повороті наших вояків оживити культурне і товариське життя нашої молоді по громадах, а зокрема заставити її, як американців, підняти голос у справі світового замирення і нового порядку в такому розумінню, щоби в тому новому порядку було місце на вільну і демократичну Україну, звільнену з тиранії диктатури Кремлю. При цьому хочемо зазначити, що війна внесла певні психольоґічні зміни теж і в наше молоде покоління. Тим змінам треба тепер добре приглянутись і брати їх під увагу, коли хочемо продовжати нашу давну роботу, здійсняти наші давні мрії й завдання. Нам здається, що не зважаючи на різні завваги, Юкрейнієн Віклі зєднує собі таки тих, що завдають собі труду його читати і глядять на наше українське життя в Америці дещо серіозніше й ідейніше. Нам здається, що Юкрейнієн Віклі робить добру прислугу ще й тим, що зазнакомлює не-українських американців з українським народом, його історією, культурою, традицією і національними та політичними змаганнями. Юкрейнієн Віклі буває часто в руках многих освічених американців з не-українського роду, воно буває в бібліотеках, різних школах, чи інших інституціях. Юкрейнієн Віклі був цитований уже в різних книжках, як от Бюела, а матеріяли, що в нім були поміщувані, були використовувані різними університетськими професорами. Листи від вояків, що були друковані в Юкрейнієн Віклі впродовж війни, вказують наглядно, що Віклі було для многих наших вояків одиноким лучником між ними і українським життям в Америці. Читали Юкрейнієн Віклі, як знаємо з листів, на Пацифіку, на крівавій Тараві, чи навіть у повітрю, коли летіли наші геройські хлопці на бомберах до боротьби з ворогом. В Юкрейнієн Віклі ми друкували впродовж півтора року першу історію української літератури в англійській мові, а роками передавали щораз нові переклади таких поетів як Шевченко, Франко, Леся Українка, чи таку тяжку для перекладу повість як „Тіни забутих предків" Коцюбинського. Далі такі оповідання як Чайковського „За сестрою" чи „Сагайдачний", або Куліша славну історичну повість „Чорна Рада". А як до цього додати короткі оповідання Франка, Стефаника, Лепкого, Маковея, Тичини та інших, то побачимо, що Юкрейнієн Віклі виконало велику культурну роботу. Крім цього давало воно ще місце для різних новинок з спортової ділянки чи інших.

Разом за щастя в Америці й свободу в Україні.

Піддаючи тепер оту всю працю критиці Шановного Збору — Конвенції — дякую від імені співробітників „Свободи" і „Юкрейнієн Віклі" усім тим, що піддержували їх своїми працями, дописами і голосами, та що мали для них вирозуміння, коли десь чогось бракувало, коли вони в чомусь недомагали. Працюючи в незвичайно важкому часі без відповідних сил і матеріялів „Свобода" і „Юкрейнієн Віклі" мусіли видержувати ще й важкі удари, але прапора не схилили, засад наших та ідей не опустили, а тільки їх випробували в огневій пробі. Допомагаючи в міру своїх сил розбудовувати наш У. Н. Союз, як головну основу нашого народного життя в Америці, ми старалися рівночасно довести до обєднання цілого нашого ідейного загалу в тих загально-громадських, політичних і гуманітарних наших установах, якими є Український Конґресовий Комітет та Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет.

„Часопис і демократія мусять іти разом", пише Ню Йорк Таймс. „Свобода" і демократія ішли, ідуть і будуть іти разом для добра і щастя американської землі, як і для визволення українського народу в Европі з неволі на волю.

Відтак місто-голова заявив, що є домагання видрукувати меморіял висланий Конвенцією до президента Трумана й роздати його делеґатам. Одначе з причини тої, що цей самий меморіял буде друкований у „Свободі", то відпадає потреба друкувати його окремо й витрачувати безпотрібно багато грошей.

На цьому було закінчено пополудневу сесію другого дня конвенційних нарад в годині 6-ій вечером.

ТРЕТИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

Ранішна Сесія.

Голова Конвенції відкрив ранішну сесію точно в годині 9-ій і по провіренні делеґатів попросив до відчитання протоколу з другого дня нарад другу секретарку паню Марію Демидчук.

До дискусії над перечитаним протоколом зголосилися делеґати таких відділів: 292,206, 301,385, 140, 200.

Делеґат 292 відділу зробив внесок, щоби приняти протокол у такій формі як був він перечитаний. Його внесок піддержав делеґат 158 відділу. Делеґат відділу 200 зробив замітку, що в протоколі не було згадано про те, що ані він, ані члени відділу 200 не мають нічого спільного з летючками, про яку була згадка в протоколі. На це відповів секретар В. Ґірняк, що повний текст його заяви буде вміщений у друкованому протоколі.

Адв. Роман Смук також зробив заввагу, щоби змінити цей уступ, де говориться про завішення параґрафу, так: „Щоб завісити параґраф статуту, то треба мати три четвертих голосів делеґатів, а не дві третих, як це було подано в протоколі".

Після тих заміток протокол принято одноголосно зі згаданими поправками. Відтак голова відкрив дискусію над звітами Головного Уряду УНСоюзу. До дискусії над звітом головного предсідника зголосилися делеґати таких відділів: 194, 238, 128, 219, 221, 61, 21, 206, 237, 422, 158, 204 і 239. На закриття лісти делеґатів до дискусії зробив внесок делеґат відділу 112, а піддержали його делеґати відділів 383 і 178.

На першого до слова покликав голова делеґата відділу 194, П. Бартківа. Одначе покликаний не ставить питань, але пробує використати час на шкідливо-аґітаційну промову. Голова Конвенції звертає йому увагу та просить ставити питання до звіту головного предсідника Н. Мурашка. Тоді П. Бартків сформував такі питання: „Чи була колинебудь зарекордована ухвала в Головному Уряді, яка уповажнювалаб його лучитися з іншими політичними орґанізаціями в певній акції? Чому головний предсідник не сказав нічого про замороження гроший УНСоюзу? З яких причин відійшли редактори О. Ревюк і Е. Ляхович?

На ці питання головний предсідник М. Мурашко дав таку відповідь: „Шановний голово й ви делеґати! В часі нападу на Пирл Гарбор американський уряд був заморозив гроші всіх чужих держав. Помилково, а може й на донос наших ворогів було змішано нашу орґанізацію з поняттям назв чужих держав. Тому було так, що гроші УНСоюзу були заморожені від 11-ої години рано до години 5-ої пополудні. Бо трапилося якраз так, що цього самого дня були головні урядники в іншій справі в Вашинґтоні, а довідавшись про це, вияснили справу так, що уряд видав негайно розпорядження такого змісту: „Відкликати замороження грошей УНСоюзу так, як би воно ніколи не існувало".

„Якщо були на певний час гроші заморожені, то були це приватні гроші наших головних урядників. Чому так було, дуже добре знає Бартків. Знають про це і його товариші з 4-ої вулиці, які робили доноси на нас". Чому були ми на засіданні з Соєдиненієм? Були тому, що нас, представників Головного Уряду УНСоюзу, а також і редактора „Свободи" запросили головні урядники з Соєдиненія. Цікаве питання ставить нам Бартків тепер, а чому він мовчав тоді, коли творився Всесловянський Конґрес заходами комуністів? Мовчав тому, бо тоді комуністи хотіли, щоб ми там належали. А коли тепер запомогові орґанізації хотять створити комітет без комуністів, то комуністи кричать, що належати там, це зрада.

Чому відправили редакторів? Хто питає Знову тов. Бартків! Не вжеж він любить тих редакторів? Відправили одного тому, бо після статуту Головний Уряд УНСоюзу має право приймати й відправляти в потребі робітників „Свободи", включно з редакторами. Співредактора п. Е. Ляховича ніхто не відправляв, він самий залишив працю в редакції „Свободи".

Делеґат 403 відділу питає, чому наші орґанізатори не здавали звітів зі своєї праці, хоч і не є вони урядниками? На це питання дає п. М. Мурашко таку відповідь: „Не покликуємо їх до звіту тому, що після нашого статуту звіти мають давати лише головні урядники, які були вибрані на Конвенції. Вони не були вибрані Конвенцією і тому, коли навіть і здають свої звіти, то перед Головним Урядом УНСоюзу".

Делеґат 238 відділу запитує, чи члени Головного Уряду беруть дієту тоді, коли їдуть репрезентувати УНСоюз? Відповідь предсідника М. Мурашка: „Якщо їдуть вони на запрошення, то мають заплачену подорож і дієту, згідно з рішенням Конвенції".

Цей самий делеґат знову питає, чому не прислано конвенційних звітів делеґатам? Відповідь: „Тому, що фізично не було можливим приготовити їх начас".

Делеґат 128 відділу, Федусь: „Шановні делеґати! Я вважаю, що звіт нашого головного предсідника був добре опрацьований та охоплював усе те, що потрібно було зробити голові екзекутиви УНСоюзу. Тому роблю внесок, щоби його приняти так, як був він відчитаний".

Делеґат 219 відділу, о. Клодницький: „Чи може наш головний предсідник виказатися такими здібностями, щоб міг задоволити всі партійні групи? Чи потрібно відкидати платні оголошення? Чому управа Свободи не помістила на її сторінках мойого меморіялу?"

Відповідь М. Мурашка: „Безперечно, що не можу я виказатися такими здібностями, щоб міг задоволити тих, які пишуть книжечки з поклонами для Сталіна, а про Конґрес Українців Америки пишуть неправду. Хто, як не ви, о. Клодницький, писали неправду про те, що „за гроші складені на політичну акцію" видано альбом рекордових пісень покійного Кошиця? Виж добре знали, що ці рекорди були вироблені за зібрані гроші спеціяльно на ту ціль від наших людей з усьої Америки, й ці люди одержали ці рекорди за свої гроші. Так, оголошення вашого я не приняв до друку з двох причин: перша, що хотіли їх видрукувати за дуже низьку ціну, доказуючи мені, які користи буде мати „Свобода" з них, а друга — зміст цих оголошень був шкідливий для нашого народу. Памятайте, що УНСоюз ніколи не піде на уступки своїм ворогам".

Делеґат 221 відділу, Баран: „Чи головний предсідник має час бути також і управителем друкарні „Свободи"? Чи знає він, що праця, яку висилається до друкарні „Свободи", не приходить начас?"

Відповідь: „Виконана праця в друкарні Свободи приходить запізно тому, що деякі відділи присилають ту працю 3—4 дні перед тим, коли її потребують. В додатку до того часто-густо й пошта її припізнює Отже, ці речі потрібно мати нашим відділам на увазі,

коли висилають якунебудь працю до друкарні Свободи.

Дел. відділу 221 запитує, як мається справа з приютом для старців?

Відповідь головного предсідника: „Ця справа буде вирішена тепер на Конвенції".

Делегат 61 відділу, Скубяк: „Чому було припинено висилання Юкрейніен Віклі для молодих членів, які в минулому діставали його задармо? Чому тепер жадається від молодих членів одного доляра?"

Відповідь: „Ми були приневолені зробити це тому, що таке домагання поставили нам поштові власти, бо тільки дійсним передплатникам можна посилати часопис за оплатою „секонд клес". В інакшому випадку потрібно було нам платити пересилку першої кляси. Одного доляра за Юкрейніен Віклі є мінімальною ціною для наших молодих членів".

Делеґат 21 відділу, Смик: „Кілько є платних кореспондентів при Свободі та скілько вони коштують?" Відповідь: „Маємо лише двох. Проф. Н. Чубатий, який бере місячну платню в сумі $145, й пані Ґембаль, яка бере $35 місячно.

Делеґат 237 відділу, Г. Стеців: „Як стоїть справа злуки всіх українських запомогових організацій?" Відповідь: „В тому напрямі робимо всі можливі старання, щоб це здійснити".

Делеґат 39 відділу, Пігуляк: „Чи були серед робітників Свободи які донощики".

Відповідь: „Були... Тільки лихо в тому, що точно не знаємо про їх назвиська, бо їх ніхто не видає.

Делеґат 422 відділу, Свистун просить слова. Голова уділяє йому голосу, не знаючи, що Свистун не має на думці ставити питань, але хоче промовляти до делеґатів. Саме тоді зголошується до слова в справі формальній делеґат 427 відділу Гнат Поворозник і робить завваґу, щоби Т. Свистун ставив питання до звіту головного предсідника, а не виголошував політичної промови. Його піддержали багато інших делеґатів. Одначе голова Конвенції таки дозволяє Т. Свистунові говорити й уділяє йому слова. М. Мурашко просить Т. Свистуна, щоб він виразно сказав, про що саме йому розходиться?

Теодор Свистун: „М. Мурашко ,як голова організації є відвічальний за летючки й тому я не хочу дозволити, щоби..." Саме в тому місці перериває його голова Конвенції й знову звертає йому ще раз увагу, що головний предсідник не може бути відвічальний за ніякі летючки, що були кимось написані й розложені по кріслах, в яких була згадка і про Т. Свистуна.

Делеґат 204 відділу, Близнак, звертає увагу Бартківу, щоб він не турбувався Е. Ляховичем, бо він самий за себе може дати відповідь про те, чому він лишив працю в Свободі".

Евген Ляхович: „Чому Бартків ставив це питання? Чому ставив той, що весь час співпрацює з комуністами? Що, він може є моїм другом? Хіба може бути моїм другом він? Хіба можуть бути моїми другами ті, що весь час у минулому й тепер накидаються на мене в своїх брошурах? (Навів кілька цитатів з книжечки, виданої комуністами про його особу). Від них я не потребую симпатії... Я самий залишив Свободу, а залишив тому, що мав відмінні погляди на деякі справи. Я був за тим, щоб таврувати не лише авторів Саботажу й Ді Авр, але також і Народну Волю та співредактора Свободи Ревюка за неправдиві зізнання перед Комітетом Даєса. Одначе ми дискутували ці справи дуже щиро і я до нині не маю жалів до нікого зате, що опустив Свободу".

Делеґат 239 відділу, Рудакевич, запитує, що сталося з бондами міста Маямі, Флорида? Відповідь [illegible]рашка: „Тих бондів було куплено на суму $138,[illegible] на них ми нічого не стратили, а навпаки, спродали з добрими зисками".

Внесок, щоби закрити дискусію й приняти звіт головного предсідника так, як був він перечитаний, поставив делеґат 347 відділу, а піддержали його делеґати відділів 137 і 147. Внесок перейшов одноголосно.

Саме в тому часі перервано дискусії й попрошено до привіту голову запомогової орґанізації Українська Народна Поміч, Василя Шабатуру, який прибув на салю наших нарад. Він гарячо привітав усіх делеґатів і передав від імені своєї орґанізації побажання успіхів на будуче. Після нього подібний привіт і побажання передав делеґатам Конвенції головний касієр тоїж орґанізації, Михайло Дуткевич.

Дискусій над звітами містопредсідника проф. Г. Германа й містопредсідниці пані Марії Малевич не було тому, що делеґат відділу 100 поставив внесок, щоби їх звіти були приняті без дискусії так, як були перечитані ними. Його внесок піддержали делеґати відділів 47, 181, 206 і 381. Їх внесок перейшов одноголосно.

Дискусія над звітом головного секретаря Д. Галичина.

До дискусії зголосилися делеґати таких відділів: 97, 94, 431, 20, 61, 132, 345, 453, 237 і 362. Делеґат 220 відділу зробив внесок, щоби закрити лісту делеґатів до дискусії. Його внесок піддержав делеґат 238 відділу.

Делеґат 97 відділу запитує, чому секретар його відділу одержав нагороду за трьох тих членів, яких він придбав? Відповідь п. Д. Галичина: „Даємо кредит і винагороду тим ,яких імена й назвиська є на орґанізаторських карточках".

Делеґат 94 відділу жалується, що грамоти приходять з кінцем місяця й тому є не можливо сколектувати за них гроші начас. Відповідь: „Приходять пізно тому, що не всі відділи присилають начас свої місячні рахунки. Це припізнює висилку розмету, а рівночасно й висилку грамот до відділів.

Делеґат 431 відділу відтягнув свій запит.

Делеґат 61 відділу запитує, чому викази старших членів до відділів є друковані в українській мові, а дитячі в англійській? Відповідь: „Думаємо друкувати всі звіти лише по англійськи, але не можемо зараз цього зробити тому, що не маємо до праці робітників. Зробимо все це тоді, коли наші робітники в друкарні будуть мати на це відповідний час".

Делеґат 20 відділу ставить внесок, щоби звіт головного секретаря приняти так, як був ним перечитаний. Його внесок піддержують делеґати 361 і 61 відділів.

Делеґат 237 відділу запитує, що буде з грамотами старшого роду обезпечення, коли вони впадуть понище 100%. Відповідь: „Тоді будемо змушені підняти на них вкладки, бо такі вимоги поставить нам асекураційний департамент".

Делеґат 362 відділу зрікається свого голосу. Внесок делеґата 20 відділу піддержали делеґати відділів 345, 361, 453, 76, 169 і 238. Внесок перейшов одноголосно.

Дискусія над звітом головного касієра Р. Слободяна.

До дискусії зголосилися делеґати таких відділів: 39, 221, 312, 183, 332, 8, 219, 230, 325 і 118. Делеґат відділу 194 робить внесок на закриття лісти делеґатів до дискусії, а піддержує його делеґат 361 відділу.

Делеґат 39 відділу, Осухівський: „Пане касієр, хочу знати, чи У. Н. Союз і надальше буде брати 4% від позичок на грамоти, бо як довідався я зо звітів, то самий Союз дістає менше від своїх інвестицій?"

Відповідь головного касієра: „Не потрібно змішувати або порівнювати Союзових інвестицій в бондах з позичками на грамоти членів, бо інвестиції в бондах є на високі суми, є плинні, а це значить, що їх можна колинебудь продати за готівку, й при продажі можна на них заробити, а інвестиції в позичках є знова на малі суми, а крім того є їх багато й тому з веденням книговодства є получені більші видатки, що очевидно зменшує ці відсотки, які ми дістаємо від членів.

Делеґат 38 відділу зрікається свого голосу.

Делеґат 8 відділу: „Чи не булоб добре видрукувати наш річний звіт брошурою й розіслати його всім секретарям відділів так, як це роблять асекураційні компанії?"

Відповідь: „Свої річні звіти У. Н. Союз подає завжди у Свободі, отже не тільки секретарі, але також члени можуть його читати".

Делеґат 221 відділу: „Чому є так тяжко дістати платничі книжечки для членів, коли їх потрібно для відділів, а також чому потрібно платити за них по 10 центів?"

Відповідь: „Друк, а головно оправа цих книжок, є тепер дуже дорога, а тому не можемо висилати їх на запас. Коли секретар подасть імя члена, що зужив свою книжечку, тоді висилаємо безплатно".

Делеґат 230 відділу зрікається свого голосу.

Делеґат 173 відділу піддає думку, щоби головна канцелярія висилала річні викази членам-довжникам. Відповідь: „Ця справа буде порушена в іншому часі". Цей самий делеґат питає, хто має підписати аплікацію для умово-хворого члена? Відповідь: „Жінка, мати, діти, або опікун".

Делеґат 361 відділу зрікся голосу.

Делеґат 345 відділу, Андрущак: „Як можуть бути неплинні позички, коли грамоти мають вартість?" Відповідь: „Позички не є плинні тому, бо тих позичок не можна примусово від членів стягнути, а треба ждати аж поки член не помре".

Делеґат 94 відділу: „Чому не виплачують нагороди за нових членів скорше, але треба ждати від 6 до 8 місяців, і то тоді, коли ті члени платять річні вкладки наперед?" Відповідь; „Нагороди висилаємо згідно з існуючою ухвалою головного уряду".

Делеґат 300 відділу, Н. Шибінський: „Чому У. Н. Союз не хоче давати більших позичок-стипендій членам-студентам на науку тепер, а в минулому для інших це робив?" „Відповідь: „Колись було менше студентів у наших членів, і тому ми могли вділювати їм більші позички. Тепер число студентів збільшилося й тому можемо вділювати їм ці позички-стипендії лише малими сумами. Якщо всі студенти в минулому булиб нам їх звертали, то булоб більше фондів для теперішних студентів і ми моглиб краще помогти їм. Та, на жаль, не всі це робили й тим самим пошкодили теперішним студентам".

Делеґат 325 відділу: „Чому були якісь видатки на „леґальні справи? Чому беруть дієту головні урядники тоді, коли їдуть репрезентувати У. Н. Союз?" Відповідь: „Були видатки на „леґальні справи" тому, що наші вороги шкодили нам і ми мусіли наняти адвокатів, щоби опрокинули всі наклепи та закиди цих наших ворогів. На друге ваше питання вже була відповідь попередньо й тому я не маю потреби вдруге її повторяти".

Делеґат 336 відділу: „Чому не присилають з головної канцелярії до відділів начас місячних розметів?" Відповідь: „Спізняємося тому, що й до головної канцелярії багато відділів не присилають начас своїх звітів і вкладок".

Делеґати відділів 332 і 219 (Андрій Му[illegible]ський) поставили внесення приняти звіт головного касієра таким, як був він відчитаний. Їх внесок піддержали делеґати відділів 325 і 33. Внесок перейшов одноголосно.

Дискусія над звітами членів Контрольної Комісії.

До дискусії зголосилися слідуючі делеґати: 230, 217, 274, 425, 221 і 117. Делеґат 370 відділу зробив внесок на закриття лісти делеґатів до дискусії. Його внесок піддержали делеґати відділів 42 і 379.

Делеґат 230 відділу зробив внесок, щоби їхні звіти приняти без дискусії. Його внесок піддержують делеґати відділів 122 і 38.

Делеґат 130 відділу: Чому не можна спродати більше Альманахів У. Н. Союзу?" Відповідь: „Тому, що досі замало членів купили цю книжку, а чому це так є, то потрібно нам усім подумати тепер над цим".

Делеґат 217 відділу: „Чому не було в звіті зазначено тих відділів, що залягають з місячними вкладками?" Відповідь дав п. Капітула таку: „Не подав я в звіті тому, що в виказі їх не було, а в виказі знову їх не було тому, що звіт був зроблений до грудня 31, 1945 року".

Делеґат 429 відділу, о. Кашуба: „Чи У. Н. Союз допоміг д-рові Кібзеєві видати книжку „Український Лікар"?" Відповідь д-ра Кібзея: „Цю книжку допоміг мені видати Український Демократичний Клюб у Дітройті, а не У. Н. Союз".

Делеґат 230 відділу домагається, щоби взяти під увагу його внесок і приняти звіти Головних Контрольорів. Голова Конвенції дав цей внесок під голосовання й вислід був такий, що він був принятий одноголосно. На цьому закінчено було ранішну сесію в годині 1-шій пополудні, головою Конвенції.

Пополуднева Сесія.

Пополудневу сесію відкрив містопредсідник Іван Іванчук. Першою точкою на програмі була: дискусія над звітами Головних Радних.

До дискусій зголосилися делеґати таких відділів: 316, 5, 128, 264 і 146. Делеґат 146 відділу поставив внесок приняти звіти Головних Радних так, як були читані без дискусій над ними. Його внесок піддержали делеґати відділів 179 і 316. Внесок перейшов одноголосно.

Делеґат 292 відділу, Іван Дячун, зробив внесок, щоби дати вотум довіря всім Головним Урядникам за їх працю для У. Н. Союзу. Його внесок піддержали делеґати відділів 316 і 432. Внесок перейшов одноголосно і делеґати повстанням з місць віддали заслужену пошану всім Головним Урядникам У. Н. Союзу.

Дискусія над звітом д-ра Луки Мишуги, редактора Свободи, орґану У. Н. Союзу.

До дискусії зголосилися делеґати таких відділів: 292, 128, 194, 140, 260, 167, 21, 388, 219, 207, 206, 276, 193, 91, 125, 238, 397, 147, 167 і 133. Делеґат 179 відділу зробив внесок закрити лісту делеґатів до дискусії. Його внесок піддержав делеґат 336 відділу. Тому, що деякі делеґати домагалися приняти їх до участи в дискусії, а над внеском ще не відбулося голосовання, то предсідник приняв ще таких делеґатів: 339, 276, 146, 444 та головного радного Е. Ляховича.

Делеґат 292 відділу: „Тому, що звіт редактора Свободи, д-ра Л. Мишуги, був старанно й всебічно опрацьований, я роблю внесок, щоби делеґати приняли його звіт так, як він був нам відчитаний". Делеґат 128 відділу висловлює подібні думки та бажає д-рові Мишузі дальших успіхів у його праці.

Делеґат 194 відділу, П. Бартків, забрав слово й виразився образливо на адресу делеґатів, тому голова, д-р Павло Дубас, звертає йому увагу й заставляє його перепросити делеґатів, коли хоче мати слово. Не дуже охочо він це зробив, але зробив. Відтак підніс такі закиди редакторові Свободи: Свобода не йде тепер по лінії її піонірів — це перше, а друге — вона, зглядно її редакція була за Німеччиною і проти жидів.

Д-р Мишуга назвав такі неправдиві завваги провокативними, а не якоюсь критикою того, що було в Свободі. Самий делеґат, хоч і є довголітним читачем Свободи, казав редактор, належить до таких виродків, що її читають тільки для провокативного оклеветування Свободи, згідно з тим, як наказує комуністична лінія.

Делеґат 200 відділу запитує, чи не можна знайти в Свободі більше місця на поміщення адрес наших скитальців, а також, чому пресова комісія не постаралася про напис на таблиці в готелі про Конвенцію У. Н. Союзу, та чому місцева преса не подала згадки про нашу Конвенцію? На перше питання д-р Л. Мишуга дав таку відповідь: „Всі адреси, які одержуємо від УДК друкуємо по порядку в Свободі. Розуміється, що друкуємо їх стілько, на скілько маємо місця в ґазеті". На інші питання відповів редактор Юкрейніен Віклі, п. С. Шумейко, що були пороблені зо сторони пресової комісії заходи, щоби була напись на таблиці в готелі й вона вже є, а відносно звідомлень до преси, то також сказав, що висилають їх кожного дня, але чому досі було так мало в місцевій пресі, то на це питання годі комісії відповісти.

Делеґат 21 відділу просить, щоби Свобода присвячувала більше місця на своїх сторінках для Союзових справ, а не ґлорифікувала Рим та польський уряд у Лондоні... Відповідь д-ра Л. Мишуги: Не знаю я, в якій ґазеті читали ви, що Свобода ґлорифікує Рим та польський уряд у Лондоні? Якщо в комуністичній, то це правда, бо ця ґазета саме так навчає своїх читачів говорити про Свободу. В Свободі нема ніяких похвал ні тому польському урядови, що є в Лондоні, ні тому, що його зорґанізувала Москва, а який тепер у Варшаві. Зрештою, чи є між нами хтось такий, який ще не запродався тілом і душею ворогам українського народу, а повірив би в те, що я як людина і як редактор Свободи, пішов на угоду з Польщею, що не впускала мене навіть на рідну землю, як вона була під польською владою? А щодо першого питання, то так є, що в Свободі є і дещо про Рим. Але чи має вона змовчати, як хтось звідтам обізветься добрим словом про наш бідний і замучений український нарід? Якщоб патріярх всієї Росії, Алексій, обізвався добрим словом про Україну і взяв в оборону катований український нарід, то я написав би про нього величезними буквами на самій горі й на першій стороні в Свободі...

Делеґат 388 відділу, о. Мицик, просить поміщувати більше інформацій про скитальців, а також запримічує, що статті проф. М. Чубатого є трохи задовгі й тому булоб побажаним їх трохи скоротити. Вкінці ставить питання, чи є якесь правило відносно поміщення дописів? Відповідь: Все, що одержали ми до цього часу про скитальців, а надавалось до друку, було використане в Свободі в свій час. Знову відносно дописів, то трапляється нераз дещо таке, що можнаб оминути, якби було більше сил у редакції. А щодо статтей проф. М. Чубатого, що є трохи задовгі, будемо пробувати їх скорочувати.

Делеґат 219 відділу, о. Клодницький: Чи не почувався до обовязку д-р Л. Мишуга передрукувати мій меморандум на сторінках Свободи й дати до них свої завваги? Чи виступи на сторінках Свободи, спрямовані проти Советської України є добрі чи шкідливі для Свободи? Відповідь д-ра Л. Мишуги: В[illegible] [illegible] меморандум не заслуговував на це, щоб його поміщувати в Свободі, бо те, що є в ньому, противиться змаганням до волі цього українського народу, якого доля нам на серці. Ви хочете дурити нарід советофільством і т. зв. визволенням і возединенням України, але на таке нема місця в Свободі.

Делеґат 206 відділу робить завваґу, що Свобода не пише подостатком про робітничі справи, а особливо в теперішний час, коли робітництво страйкує і читає таку пресу, яка бунтує їх, а не вказує, як полагодити ці спори, що заходять між роботодавцями і робітництвом. Також домагається, щоби статті проф. М. Чубатого скоротити.

Відповідь: Про робітничі справи писала Свобода в минулому навіть дуже багато. Не жаліє вона місця на своїх сторінках і тепер на такі статті, які малиб принести для робітництва користи. Одначе треба памятати, що робітничі проблеми вимагають глибоких студій. Ше значить, що треба часу, щоби слідити за тим, як ці справи виглядають у теорії й практиці й де в слушність у певному випадку. А коли іде про страйки то небеспека в тому, що вони можуть бути законом заборонені, а це булоб для робітництва великим ударом. Коли комуністичні ґазети пишуть робітництву багато про страйки, то не тому, що вони йому співчувають, або хотять помогти йому здобути краще життя, але пишуть тому, щоб це робітництво збунтувати й потягнути за комуністичними провідниками в боротьбі за повалення демократичної влади на те, щоб на її місце поставити при помочі революції диктатуру одної комуністичної партії на взір тої, що є в Кремлю...

Делеґат И. Крупка: Думаю, що тепер уже не потрібно нам Тарзана в Свободі, бо ця дісня вже за стара для нас. Далі сказав ще таке: Панове, є тут таких двох делеґатів, які без застереження обороняють комуну. Їм я скажу таке: колись, давніше, можна було бути комуністом, але не тепер, а не можна тому, бо тепер маємо лише два роди комуністів: одні дуже дурні, а другі запроданці, які за юдин гріш готові повішати й свого рідного батька та матір.

З запитів резиґнують делеґати відділів 166, 147 і 133. Делеґат Іван Кравчишин просить, щоби Свобода більше писала й обороняла бідних лемків у теперішних для них траґічних часах.

Відповідь: Обороняємо їх так багато, як лише можемо, а на міжнародній арені шкодять їм Мануїльські та йому подібні товариші, що лемками торгують.

Делеґат адв. Іван Кузь з 444 відділу питає, яке становище займе Свобода до тої орґанізації, що буде старатися дати поміч Советській Україні, а також, яке становище займе Свобода тоді, коли буде можна дати поміч нашому народові в Советській Україні?

Відповідь: Якщо можнаб знайти такі шляхи, щоб ними справді було можна дати поміч українському народові на рідних землях, то Свобода проти такої акції цілком зрозуміло, ніколи не виступилаб, а тільки її попирлаб усіми можливими засобами.

До слова зголосився д-р Вол. Ґалан і сказав, що були вже давно спроби від Допомогового Комітету дати таку поміч, але советський уряд не погодився приняти цю поміч для українців. Тим, які говорять про можливости помочі нашому народові в Советській Україні, продовжував він, скажу ось що: советський уряд годився і від Допомогового Комітету приняти поміч, одначе застеріг собі право, що цю поміч він дасть тим людям, яким він буде вважати за відповідне дати. Тими людьми можуть отже бути всі інші, а тільки не українці. З цього виходить, що Совети хоч і принялиб поміч для України, то моглиб її українському народові не дати. Інакше представник советського уряду був би приняв нашу допомогу й застереження, що ця поміч повинна піти виключно для українського народу в Советах.

Е. Ляхович: В Свободі подається замало про визвольну акцію на наших рідних землях у минулій війні. Тим ми даємо змогу розвинутись модерному москвофільству. Дехто інтерпретує, що теоретичне визнання України світом було ласкою Москви для українців. Це неправда. Москва не змінилася. Наш народ здобув це все власною кровю. Тому про це треба більше писати в нашій пресі.

Відповідь: Не буду говорити багато про матеріяли, що відносяться до останньої визвольної акції, вважаючи це передчасним, бо ще многі справи належно не висвітлені. Теж ще не прийшов час друкувати самі матеріяли, про які згадуєте. Цей час прийде, а тепер найважніша справа: ратувати решту ідейних людей, себто скитальців, від смерти. А чим менше деякі справи наразі розголошуємо, тим більшу даємо змогу різним чинникам тих людей ратувати. Не хочемо ніяк прикладати рук до того, щоб наш розголос причинявся можливо до видавання Советам ідейних людей на мученичу смерть. Більше в ту оправу не входжу. Більше: NO COMMENT.

Делеґат 64 відділу піддержує думки п. Е. Ляховича. Д-р Л. Мишуга: Визначні й невідомі нам скитальці пересилають часто через американських вояків, чи просто самі подяку і пишуть, що поступовання Свободи є правильне. А про тих, що хвалять Сталіна та його режім, пишуть, щоб їх вислати до Сталіна, а тоді пізнають, звідки беруться скитальці.

Дел. від. 292 Іван В. Дячун поставив внесок, щоб приняти звіт д-ра Л. Мишуги так, як він був відчитаний. Цей внесок, попертий дел. від. 128-309 Т. Федусем, був принятий довготриваючими оплесками без спротиву навіть тих, які безпідставно критикували його.

Редактор С. Шумейко забрав голос і повідомив делеґатів, що вже в 47 газетах появилося звідомлення про Конвенцію У. Н. Союзу. Цю вістку делеґати приняли оплесками.

Делеґат 292 відділу П. Кізел поставив внесок на закриття пополудневої сесії третього дня конвенційних нарад. Його внесок піддержав делеґат 179 відділу М. Кульчицький. Отже сесія закінчилася в годині 5-тій вечером.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

Ранішня сесія.

Ранішну сесію четвертого дня конвенційних нарад відкрив голова точно в годині 9-тій та покликав до відчитання протоколу секретара Володимира Гірняка.

Після того приступлено до дискусій над перечитаним протоколом. До дискусій зголосилися делеґати слідуючих відділів: 163, 219, 50, 388, 341, 211, 94, 5, 247, 324, 268, 42, 16, 383, 218, 370, 422, 155, 194,336 і радний Ляхович. Внесок на закриття лісти делеґатів до дискусії поставив делеґат 67 відділу, а піддержали делеґати таких відділів: 318, 163, 422, 155, 194, 312.

На першого до дискусії був покликаний делеґат відділу 163. Він зробив внесок приняти протокол так як був відчитаний, а делеґат відділу 50 піддержує і додає, що над ним немає потреби дискутувати, бо все в ньому є точно записане. Делеґати відділів 388 і 341 стверджують це саме.

Делеґат відділу 94 робить замітку, що книжка „Український Лікар", яка була написана д-ром Кібзеєм була видана Демократичним Клюбом в Гемтремк, [illegible]., а не в Дітройт, як це було подано в протоколі.

Делеґат відділу 219, о. Колодницький, робить також замітку, що його питання, які він [illegible] головного предсідника М. Мурашка не є точно рекордовані, а саме: нема в них тої промови, яку він сказав ще перед питаннями.

Головний Радний Е. Ляхович також просить виправити в деяких місцях речення з його вчерашньої дискусії. Голова дозволяє подати спростовання на письмі, які відтак будуть зарекордовані, якщо будуть вірні з тим, що вони вчера говорили.

Делеґат відділу 247 запитує, чому не було відчитано телеґрамів і привітів? Голова: „Телеґрами, які прийшли до Конвенції в початках, вже були мною відчитані, а ці, що тепер наспіли, будуть відчитані пізніше. Опісля вони всі будуть подані в протоколі".

Делеґат 268 відділу запитує, чому не було поміщено проєкту з їх відділу в „Свободі"? Голова: „Конвенція не відповідає зате, що „Свобода" не помістила одначе ви маєте право порушити це питання в іншому часі".

Делеґат 370 відділу зробив замітку, що не всі делеґати беруть участь у нарадах. Голова просить придверників покликати всіх делеґатів на наради.

Делеґат 422 відділу, Т. Свистун просить змінити його стейтмент, а щоби він був точний, то просить приняти спростовання на письмі. Голова прихиляється до його просьби, одначе з тим застереженням, що він повинен бути таким, як був переданий вчера устно, у противнім разі, цей стейтмент не буде поміщений в протоколі.

Делеґат 194 відділу, П. Бартків робить замітку, що пропущено його цитати зі „Свободи" й тому він просить, щоб і йому дозволити подати це спростовання на письмі. Голова: „Ще раз говорю вам, що дозволю всім подати спростовання неточного записання секретарем ваших слів, але під тією умовою, що вдійсности будуть спростовання, а не якісь політичні промови. Отже подайте їх коротенько, коли вони вдійсности є перекручені. Коли цього не зробите, то всі ваші спростовання будуть відкинені, бо промов ваших, які ви намагалися вчера виголосити, ми не будемо поміщувати впротоколах Конвенції".

Тепер покликано до звіту Статутову Комісію в такому складі: Юліян Павчак, інж. Володимир Коссар, Михайло Земледух, Андрій Смит і Микола Мурашко.

Голова Статутової Комісії п .Ю. Павчак: „Пане голово, шановні делеґати й делеґатки! Статутова Комісія працювала шість днів, цебто від дня 18. до 23. березня включно. За час свого урядовання, Комісія переглянула кожний параграф статуту У. Н. Союзу, а також і 165 проєктів, що їх вислали 30 відділів Союзу.

Думки висловлені в тих проєктах, Статутова Комісія декотрі з них втягнула як постанови статуту, а прочі предложить Світлій Конвенції у формі ухвал та директив для майбутньої Екзекутиви У. Н. Союзу.

Думки, висловлені в проєктах до XXI. Конвенції У. Н. Союзу, були слідуючі: 1. Справа переносу „Свободи" і головного осідку У. Н. Союзу до Ню Йорку,

2. Звільнення від вкладок старших членів,

3. Завести нові роди обезпечення (адюкейшен полисі й добл індемниті),

4. Збільшити нагороду відділовим урядникам,

5. Вибір делеґатів на Конвенцію від числа 50 до 100 членів,

6. Затримувати дивіденду в Союзі на рахунок членів,

7. Оплачувати видатки відділових зборів і пересилок,

8. Обнизити відсотки від позичок на грамотах до 2%,

9. Створити Орґанізаційний Департамент для поширення орґанізаційної праці та заанґажувати до праці орґанізаторів з молоді,

10. Перебрати бондовання відділових урядників на кошт Союзу,

11. Завести грамоти від випадків і недуг (аксідент енд сикнес),

12. Уділювати стипендії членам молодечого департаменту,

13. Принимати в члени мужчин у віці до 60, а женщин до 55 років,

14. Видавати кожного року стінний календар і висилати його безплатно для членів.

15. Зреформувати зміну спадкоємців,

16. Збільшити комісове за нових членів та давати комісове за додаткові грамоти старих членів,

17. Не вибирати до Головного Уряду з одного міста більше чим одного члена,

18. Дати місце в Голвному Уряді для молоді, а саме: помічника головному секретареві й помічника головному касієрові,

19. Дати більшу репрезентацію в Головному Уряді з Канади,

20. Постаратися злучити всі допомогові організації й до цеї підготовчої праці створити окремий комітет,

21. Вирішити справу Захисту для сиріт і старців.

22. „Свобода", її напрям, обєм та редакційний персонал.

Після цього звіту голова Конв. запитав голову Статутової Комісії, чи має вона якісь зміни відносно числа осіб в Головному Уряді? Відповідь: „Не маємо". До слова тоді зголосився делеґат 5 відділу, Сидор і пропонує, щоби Конвенція ухвалила додати ще двох осіб до Головного Уряду, а саме заступника головного секретаря й заступника головного касієра.

Голова Статутової Комісії Ю. Павчак відповідає, що колиб щось сталося з деякими головними урядниками, то в канцелярії є помічні молоді сили, які виконувалиб працю. Зрештою, головний уряд має право добирати робітників, коли в канцелярії заходить така потреба. Ми провірили, що спосіб ведення головної канцелярії є добрий і тому не потрібно додавати ще більше людей до головного уряду.

Делеґатка відділу 23, Анна Прискович: „Наша організація розростається і тому добре булоб заанґажувати більше й наших жінок до Союзової праці. Дати їм більше місць у Головних Радних.

Ю. Павчак: „В статуті є написано, що маємо вибрати до Головних Радних найменше дві жінки, але нігде немає там сказано, що не можна їх більше вибрати. Можете вибирати й більше, бо не маєте ви в статуті обмежених прав, а навпаки, ваші права є забезпечені".

Делеґат 338 відділу робить пропозицію, щоби поширити число головних радних до 15 осіб. Голова Статутової Комісії: „Ми цю справу розглядали, але не знайшли потреби таке рекомендувати Конвенції.

Делеґат 292 відділу, інж. Дячун робить внесок, щоби до Головного Уряду У. Н. Союзу так як і дотепер входило 21 членів. Його внесок піддержує делеґат 50 відділу.

Делеґат 292 відділу, Іван Форис пропонує, щоби річне засідання Головного Уряду тривало лише 3 дні, а не цілий тиждень, бо тоді, на його думку, відпаде потреба збільшувати число Головних Радних.

Делеґат 422 відділу, Т. Свистун робить замітку, що не потрібно побільшувати числа головних урядників, але зате потрібно дати більше місць в Головному Уряді для жінок.

Делеґат 444 відділу, адв. Іван Кузь, піддержує внесок інж. Дячуна, делеґата відділу 292.

Делеґат відділу 332 просить Конвенцію зробити Д. Капітулу почесним членом У. Н. Союзу, а [illegible]ож і Головного Уряду. Делеґат 345 відділу домаг[illegible] щоби головних урядників вибирати рівномірно [illegible] стейтів, а тоді заощадиться гроші на коштах подорожі, коли вони їдуть з дальших стейтів для репрезентації до відділів.

Делеґат 64 відділу: „Не збільшуймо числа Головних Урядників, але думаймо про будучність У. Н. Союзу та підготовляймо молодих організаторів".

Делеґат 221 відділу, Васильовський: „Неправдою є, що чим більше буде урядників, то тим краща буде праця. Піддержую внесок Статутової Комісії".

Делеґат 54 відділу, орґ. А. Маланчук: „Я є проти того, щоби було більше головних урядників". Внесок інж. Дячуна, делеґата 292 відділу було переголосовано. Проти його внеску було три голоси.

Перше голосовання (Праймері).

Голова Конвенції, д-р П. Дубас, тепер покликав Виборчу Комісію на сцену й повідомив делеґатів, щоби вони готовилися до першого голосовання та попросив до слова д-ра Івана Василенка, голову Виборчої Комісії. Забіраючи слово, він представив повний склад Виборчої Комісії, назвав їх функції, а відтак поянив делеґатам, як ця комісія буде працювати. Після того Виборча Комісія почала свою працю роздаванням бальотів до першого голосовання.

По розданні бальотів голова закрив ранішну сесію в годині 12 в полудне та проголосив, що пополуднева сесія пічнеться точно в годині 2-гій.

Пополуднева Сесія.

Пополудневу сесію відкрив містоголова Іван Іванчук і попросив делеґатів, щоби вони допомогли йому спокійно перевести наради. Відтак покликав до звіту голову Статутової Комісії Ю. Павчака, який предложив Конвенції змінити той параґраф, який говорить про права вислання делеґатів на Конвенцію так, що замісць 35 членів відділ буде мусів мати 45 членів, щоб міг вибрати одного делеґата. Для більших відділів залишаються в цьому параґрафі ці самі права.

В дискусії над зміною цього параґрафу забірали слово делеґати таких відділів: 288, 5, 361, 247, 385, 155, 336, 45, 217. Делеґат 371 відділу поставив внесок, щоби закрити лісту делеґатів до дискусії.

Делеґат 288 відділу доказував потребу змінити цей параґраф у статуті для менших відділів, які ніколи не зможуть покрити коштів тих своїх делеґатів, що висилають на Конвенцію. Делеґат 247 відділу годиться зо зміною, але додає, щоби цей параґраф статуту змінити з 35 не до 45, але до 50 членів. Делеґат 385 відділу годиться зо зміною такою цього параґрафу, яку пропонує Статутова Комісія. Його внесок, піддержаний дел. від. 288, принято. Проти був лише один голос.

Делеґат 45 відділу, Мих. Дубас, робить внесок, щоби вставити такий параґраф до нашого статуту, який не дозволив би бути делеґатом такому членові, що є заражений комунізмом або соціялізмом. Відповідь Ю. Павчака: „Цього ми не потребуємо робити, бо на це є інші способи, щоби можна було вибрати відповідних членів на делеґатів".

Делеґат 374 відділу робить внесок, щоби змінити назву Провірочної Комісії на Верифікаційну Комісію. Його внесок піддержав делеґат 383 відділу. Внесок перейшов одноголосно.

Голова Статутової Комісії пропонує змінити параґраф 18 на 12 сторінці нашого статуту, який говорить про підписи на аплікаціях до комісій Виборчої та Просьб і Скарг. Після його пропозиції вивязалась довша дискусія, в якій забрали голос делеґати слідуючих відділів: 54, 221, 167, 403, 146, 5, 3, 104, 20, 336. Всі вони доказували, що збирання підписів на аплікації показалося дуже непрактичним і тому потрібно повернути до давнішого виборчого способу. Делеґат 5-го відділу, Іван Сидор, пропонує змінити цей параґраф тому, бо коли його залишимо, то на наступній Конвенції Верифікаційна Комісія не провірить тих аплікацій до обох комісій і за чотири дні.

Вкінці делеґат відділу 204, М. Близнак, зробив внесок, щоби цей параґраф, який говорить про підписи делеґатів на аплікаціях, які кандидують до комісій Виборчої та Просьб і Скарг, зовсім уневажнити й вернути до давнішого способу їх вибору, та одначе залишити в цьому параґрафі постанову, що „члени Виборчої Комісії не можуть бути кандидатами на ніякий головний уряд", а крім того поширити це застереження також і на членів Комісії Просьб і Скарг. Його внесок піддержали делеґати відділів 206 і 59. Внесок перейшов одноголосно.

Коли Статутова Комісія дійшла до нових грамот, тоді голова покликав до слова головного секретаря п. Д. Галичина вияснити їх вартість та теперішну потребу для У. Н. Союзу. Таке вияснення зробив у подробицях п. Д. Галичин, а відтак і вияснив він, чому мусимо змінити і той параґраф, в якому говориться про допомогу в часі довшої слабости і каліцтва. Після того пояснив він нову грамоту, яка передбачує подвійну виплату в часі випадкової смерти.

Тоді голова Конвенції перервав наради, щоб дати змогу передати привіти гостям, якими були голова і секретар Общества Руских Братств, пп. Петро Ратич і Теодор Шкірпан. Оба вони побажали нашій Конвенції добрих успіхів на будуче.

На цьому було закінчено пополудневу сесію конвенційних нарад четвертого дня.

ПЯТИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ.

Ранішна сесія.

Голова Конвенції, д-р Павло Дубас, відкрив ранішну сесію в 9-тій годині й відчитав наспілі привітні телеґрами й листи від організацій та поодиноких людей. Відтак покликав до відчитання протоколу з нарад минулого дня секретара Конвенції Вол. Ґірняка.

До дискусії над відчитаним протоколом зголосилися делеґати таких відділів: 453, 383, 64, 54, 292, 5, 39, 332, 147, 316, 155. Делеґат 316 відділу зробив внесок на закриття лісти делеґатів до дискусії. Його внесок піддержав делеґат 336 відділу. Внесок перейшов одноголосно.

Делеґат відділу 453 зробив замітку, щоби делеґати, які забірають голос, подавали факти, а не повторювали слів, що були вже висказані іншими делеґатами.

Делеґат 292 відділу робить заввагу, що його імя було мильно записане, бо він називається Кізел, а не Форис.

Делеґат 5 відділу, Сидор, робить заввагу, що в протоколі не була подана точно його заввага відносно конвенційних коштів малих відділів. Каже він, що її потрібно записати так: „Малі відділи не покривають конвенційних коштів".

Делеґат 39 відділу, Піґуляк, робить заввагу, що потрібно ухвали Конвенцією такої резолюції, яка далаб право Головному Урядові виплатити посмертне по вбитих членах-вояках в останній війні. Відповідну резолюцію в цій справі предложив гол. секр. Д. Галичин і вона була такого змісту:

Ухвалюється, що виплати посмертних запомог на грамотах членів, котрих смерть була спричинена військовою або фльотною службою при збройних силах Аліянтів, мають бути й є отсим одобрені, ратифіковані й потверджені, без огляду на постанови статуту або членської грамоти; та ухвалюється дальше, що головні тростіси мають бути й є отсим уповажнені й управнені, згідно з їх виключною й необмеженою волею, виплачувати всякі претенсії з грамот членів, котрих смерть буде спричинена військовою або фльотною службою при збройних силах Аліянтів у другій світовій війні.

Після короткої дискусії дел. Піґуляк зробив внесок, щоби предложену резолюцію Конвенція ухвалила і приняла. Його внесок піддержали делеґати таких відділів: 317, 38, 276 і 464. Внесок був принятий одноголосно.

Головний Контрольор, Дмитро Капітула, дякує делеґатові 332 відділу за пропозицію зробити його почесним членом Головного Уряду У. Н. Союзу, але тої почести не хоче приняти тому, що ще хоче бути активним і надальше в Союзовій праці.

До слова зголошується головний касієр п. Р. Слободян. Він просить голову Конвенції, щоб дав йому змогу роздати делеґатам квіти до виповнення їх дієти й подорожі.

Головний секретар Д. Галичин вияснює зміну в статуті молодечого департаменту та вияснює нову діточу едукаційну грамоту до 18-ти років життя. Після того відчитав ці зміни й поправки до статуту У. Н. Союзу, що були предложені Статутовою Комісією, і які звучали так:

ЗМІНИ Й ПОПРАВКИ ДО СТАТУТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, Інк.,

предложені до одобрення XXI. Головній Конвенції Українського Народного Союзу, Інк., вднях від ____ до ________ року.

§ 8. має бути змінений в такий спосіб, що в кожнім місці, де є подані слова „трицять пять", має бути „сорок пять", або також де є подане число „35", має бути „45".

§12. Статуту — По першім реченню мається додати наступне нове речення: „Коли є більше ніж двох кандидатів на одного делеґата, що має бути вибраний, тоді кандидат, що дістає найбільше число голосів, хочби навіть менше ні більшість приявних на зборах членів, має бути вибраний делеґатом".

§ 31. „Надзвичайна Конвенція почтою" має бути знесений.

§ 32. має бути поправлений через додання до нього наступного речення: „Він має вибирати, встановляти або наймати редактора чи редакторів, менаджера чи менаджерів, офіціяльного органу цього Союзу, відомого під назвою „Свобода".

§ 50. у такій формі, як він існував досі, має бути відкликаний і перероблений у наступний спосіб:

„З цього фонду головний екзекутивний комітет може, згідно з його виключною й необмеженою волею, виплатити якомунебудь дорослому членови, котрий був повноправний не менш як один рік і проживає в Злучених Державах або Канаді, а котрого він признасть заслугуючим, наступну допомогу або допомоги:

1. не вище загальної суми $500 за втрату членів тіла або зору; і

2. не вище $100 на рік у випадку хронічних невилікувальних недуг, за виїмком венеричних, через такий протяг часу, через який недуга триває.

§ 55 (стара книжка) Додати перед стороною 56. наступне:

МІСЯЧНІ ОПЛАТИ

Для Умови про Подвійне Відшкодовання за кожних $1,000

Нижче літ 40	$.11
В роках 40 до 49	.14
В роках 50 до 54	.16

§ 58 (стара книжка) Додати перед стороною 61. наступне:

Місячно за кожних $1,000 обезпечення на Умову про Подвійне Відшкодовання для всякого віку ...... $.05.

§ 72 (стара книжка) Додати наступний уступ, що має зватися 72а.:

УМОВА ПРО ПОДВІЙНЕ ВІДШКОДОВАННЯ

Для всіх родів обезпечення дозрілих членів будеться видавати Додаткові Умови Подвійного Відшкодовання. Кожна така умова має застерігати додаткову посмертну запомогу, рівну чоловій сумі обезпечення, поданій на грамоті, до котрої вона є долучена, платну в випадку смерти, викликаної єдине через припадкові причини. Додаткових умов не мається видавати по віку 55 літ та вони мають тратити обовязуючу силу не пізнійше як у річницю грамоти, в котру Обезпечений кінчить 65 літ життя.

§ 75. уступ 12. — Суперечні Закони — має бути змінений у наступний спосіб:

„Де статут Союзу, або якийнебудь з привілеїв або умовин, що звязані з котроюнебудь грамотою, або що становлять її частину чи уважаються за її частину, суперечать законови котрогонебудь стейту, або котроїнебудь провінції Канади, в котрих Союз провадить бизнес, а в котрім член, котрому видається грамоту, є замешкалий в день її видання, тоді, не дивлячися на постанови цього статуту, на привілеї або умовини, закони того стейту чи провінції мають мати приміпення й мають обовязувати в справі такої грамоти".

§ 84. (старий 89) має бути змінений у наступний спосіб:

Через додання по слові „залежні" в семій лінії на стороні 82: „або спадщині члена у випадку, як він не має нікого з тут згаданої рідні";

Через заміну речення:

„Член може теж назначити своїм спадкоємцем запомоговий фонд Союзу". на „член може теж, за дозволом Союзу, назначити своєю спадкоємницею заінкорпоровану добродійну інституцію".

Через пропущення слів:

„і на запомоговий фонд Союзу"

та через пропущення речення:

„Якщо член ставсяб залежний від заінкорпорованої добродійної інституції, він може, за дозволом Союзу, мати привілей зробити таку інституцію своєю спадкоємницею".

§ 97. (нова книжка) У першій стрічці цього параґрафу змінити слово „пять" на „шість".

По Клясі V: на стороні 36. додати наступне:

Кляса VI. Вивінування, платне в річницю, що наступає по 18-тих народинах Обезпеченого, з місячними вкладками й запомогами, як подається нижче. Грамоти в цій клясі можуть бути видані на чолові суми $500 та $1,000.

При кінці цього параґрафу, зараз перед стороною 40, додати наступне:

КЛЯСА VI.

Грамота, на основі котрої платиться запомогу в річницю, що наступає по 18-тих народинах Обезпеченого, або при попередній смерти, з правом вибору виплаченого обезпечення, безплатного продовження або грошевих зворотів, як означено в грамотах, при чому вкладки треба платити до річниці, що наступає по 18-тих народинах Обезпеченого.

Табеля посмертних запомог при грамотах на суму $500 та $1,000 є така сама, як показано тут для Кляси V.

§ 99. (нова книжка) Додати наступний параґраф, що має зватися 99а.:

§99а. Місячні вкладки, котрі кожний член Молодечого Департаменту має платити до Посмертного Фонду на грамоти Кляси VI., є такі:

Вік при вступі наступних урод.	на грамоту в сумі $500,	на грамоту в сумі $1000
1	$2.22	$4.43
2	2.37	4.74
3	2.53	5.06
4	2.71	5.42
5	2.92	5.83
6	3.16	6.31
7	3.44	6.87
8	3.77	7.54
9	4.18	8.35
10	4.68	9.35
11	5.29	10.57
12	6.07	12.14
13	7.13	14.25
14	8.60	17.20

§ 101. (нова книжка) Змінити перші дві стрічки цього параґрафу на стороні 42. так, аби вони звучали так:

§ 101. Дитячі грамоти, видані Союзом на Кляси: I, II, III, IV, V і VI ...."

Де тільки приходить цифра „V" в наголовку на сторонах 43, 44, 45, 48, 50, 53, 57 та 59, змінити наголовок так, аби в ньому була включена кляса „VI".

На стороні 56. додати наступний новий уступ по ч. 8. і цей уступ має зватися уступ 8а.

КЛЯСА VI.

Звороти Готівкою.

Увага: Цей новий уступ має звучати дослівно так само, як ч. 8. з тим виїмком, що замісць слів „повних пять років" мається вжити слів „повних двох років".

§ 101. уступ 11. Переписання до правильного членства — слова „й коли вона перейде вдоволяючо лікарські оглядини" мають бути скасовані.

§ 101. уступ 13. — Суперечні закони — має бути поправлений у наступний спосіб:

„Де Статут Союзу, або якийнебудь з привілеїв або умовин, що звязані з контроюнебудь грамотою, або що становлять її частину чи уважаються за її частину, суперечать законови котрогонебудь стейту, або котроїнебудь провінції Канади, в котрих Союз провадить бизнес, а в котрім член, котрому видається грамоту, є замешкалий вдень її видання, тоді, не дивлячися на постанови цього Статуту, на привілеї або умовини, закони того стейту чи провінції мають мати приміпення й мають обовязувати в справі такої грамоти".

§ 102 (нова книжка) Змінити перші три стрічки цього параґрафу на стороні 61. так, аби вони звучали осьтак:

§ 102. Із зворотних вартостей, поданих у грамотах, що їх видається у Клясах II, III, IV, V і VI, можна вибрати тільки одну, і то лише тоді, коли звернеться .....

§ 104 (нова книжка) При кінці цього параґрафу на стороні 65. додати наступне:

Поділ місячних вкладок, вплачених на грамоти Кляси VI, між Посмертним Фондом і Адміністраційним Фондом є такий:

Вік при вступі наступних народин	Грамота на $500			
	Перший рік		По першім році	
	Посмертне	Видатки	Посмертне	Видатки
1	$1.34	$ .88	$1.82	$.40
2	1.44	.93	1.97	.40
3	1.64	.89	2.13	.40
4	1.78	.93	2.31	.40
5	1.96	.96	2.52	.40
6	2.14	1.02	2.76	.40
7	2.38	1.06	3.04	.40
8	2.67	1.10	3.37	.40
9	3.04	1.14	3.78	.40
10	3.50	1.18	4.28	.40
11	4.15	1.14	4.89	.40
12	4.90	1.17	5.67	.40
13	5.93	1.20	6.73	.40
14	7.39	1.21	8.20	.40

Вік при вступі наступних народин	Грамота на $1000			
	Перший рік		По першім році	
	Посмертне	Видатки	Посмертне	Видатки
1	$ 2.67	$1.76	$ 3.63	$.80
2	2.89	1.85	3.94	.80
3	3.27	1.79	4.26	.80
4	3.55	1.87	4.62	.80
5	3.92	1.91	5.03	.80
6	4.28	2.03	5.51	.80
7	4.75	2.12	6.07	.80
8	5.34	2.20	6.74	.80
9	6.07	2.28	7.55	.80
10	6.99	2.36	8.55	.80
11	8.30	2.27	9.77	.80
12	9.81	2.33	11.34	.80
13	11.86	2.39	13.45	.80
14	14.77	2.43	16.40	.80

На стороні 66. змінити першу срічку так, аби вона звучала:

У клясах IV, V та VI, поділ між .....

§ 112. г) (старий 130 ґ) має бути змінений через додання в другій і осмій лінії по слові „або" таких слів: „організатора чи іншого".

§ 133 (старий 152) має бути змінений через усунення слова „або" в останній лінії цього параґрафу на стороні 117, а додання протинка, та через додання по слові „урядник" в тій самій лінії „або організатор".

Перед внеском цих поправок у статуті, орґ. А. Маланчук поставив головному секретареві таке питання: „Чи від тепер буде дозволено брати дітям у III клясі грамоти на $500 і $1000, без огляду на вік дитини?"

Відповідь Д. Галичина: „Ні, бо це противиться асекураційним законам".

Делеґат 8-го відділу зробив внесок, щоби поправки до статуту приняти в такій формі, як були вони відчитані головним секретарем Д. Галичином. Його внесок піддержують делеґати відділів 117 і 168. Цей внесок був принятий одноголосно.

Дальше головний секретар пояснює, що від тепер усі ці діти, які переходитимуть з молодечого до старшого департаменту не потребуватибуть іти до лікарських оглядин.

Делеґат 8 відділу запитує: „Чи представник або організатор У. Н. Союзу мають право приходити й на такі відділові збори, на яких розглядаються справи відділового характеру?" Відповідь Д. Галичина: „Так, бо всякі відділові збори мусять мати щось спільного з Союзом".

На цьому звіт Статутової Комісії перервано й покликано до звіту Виборчу Комісію, зглядно її голову, д-ра Івана Василенка, а він знову, після вияснення, покликав до відчитання висліду першого голосування секретара Виборчої Комісії адв. Гаврилка.

Вислід був такий:

На головного предсідника:

1. Микола Мурашко	одержав голосів	699
2. Йосиф Крупка	„ „	5
3. Іван Пеленський	„ „	20
4. Пилип Васильовський	„ „	2
5. о. Омелян Мицик	„ „	1
6. д-р Волод. Клодницький	„ „	1
7. Іван Зазворський	„ „	2
8 д-р Павло Дубас	„ „	2
9. д-р Володимир Ґалан	„ „	2
10. Володимир Косар	„ „	1

На заступника головного предсідника:

1. Григорій Герман	„ „	337
2. д-р Володимир Ґалан	„ „	329
3. д-р Павло Дубас	„ „	42
4. Кость Марущак	„ „	14
5. Пилип Васильовський	„ „	4
6. Дмитро Галичин	„ „	5
7. о. Григорій Пилюк	„ „	1
8. Микола Мурашко	„ „	3
9. Іван Пеленський	„ „	3
10. Дмитро Капітула	„ „	1

На заступницю головного предсідника:

1. Марія Малевич	„ „	366
2. Марія Демидчук	„ „	332
3. Олена Штогрин	„ „	4

На головного секретаря:

1. Дмитро Галичин	„ „	709
2. Роман Слободян	„ „	8
3. д-р Володимир Ґалан	„ „	4
4. д-р Амброзій Кібзей	„ „	2
5. Микола Близнак	„ „	1
6. Дмитро Капітула	„ „	2
7. Марія Малевич	„ „	2
8. Володимир Цісик	„ „	2
9. Петро Бартків	„ „	1
10. Марія Демидчук	„ „	1

На головного касієра:

1. Роман Слободян	„ „	718
2. Дмитро Галичин	„ „	4
3. Марія Демидчук	„ „	3
4. Григорій Тимчій	„ „	1
5. д-р Володимир Ґалан	„ „	1
6. Микола Сикута	„ „	2

(Дальше буде).